

SKAKbladet

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

2017-3

A close-up photograph of a man with dark, wavy hair and a light beard, wearing a dark blue blazer over a light blue shirt. He is sitting at a chessboard, with his right hand resting on his forehead in a thoughtful pose. The chess pieces are visible in the foreground, and the background is blurred.

**EN KUNSTNER
KOM FORBI**

Redaktion:

Lars Schandorff og Jan Løfberg
att. Løfbergs Forlag
Svend Vonveds Vej 15
2300 København S.
Email: skakbladet@skak.dk

Indsendelsesfrist til nr. 4

Deadline 1. november 2017
Udkommer medio december 2017
Uopfordret materiale aftales med
redaktionen.

Abonnement og ekspedition

Danmark kr. 250 kr. pr. år inkl. moms
og forsendelse.
Udlandet: kr. 350 år. år, inkl.
forsendelse.
Bestilles hos Dansk Skak Unions kasse-
rer (se nederst på siden).

Grafisk design og produktion

John Ovesen / Baghus

Tryk

Bialstockie Zakłady Graficzne S.A.
Al. 1000-lecia P.P. 2
15-111 Białystok – Polen

Indhold

Leder • 3

Kunsten sejrede i Helsingør • Lars Schandorff 4

Aktuel taktik • Jacob Aagaard 18

Nemesis i Norge • Lars Schandorff 19

Afslappet hævn • Peter Heine Nielsen 24

Larsens jubelår • Jan Løfberg 30

Brættet rundt • 44

NM – liiige ved og næsten • Mads Hansen 46

Storværk om svensk skak • Claes Løfgren 54

Begynderskak • Carsten Hansen 57

En passant...! Problemskak • Steffen Slumstrup 62

På opdagelse i kongeriget • Allan Stig Rasmussen 63

To drenge, et spil, et eventyr • Jesper Thybo 66

Pokalturneringen • Kåre Kristensen 67

Seniorrækken • Finn Nøhr 69

Nyt fra DSU • Poul Jacobsen 71

Strategiske koncepter • Jacob Aagaard 72

Den Lange • Henrik Mortensen 77

Skak og sjov • Marie Frank 80

Nekrolog • Kaare Vissing Andersen 84

Kommende turneringer • 85

En passant! • Steffen Slumstrup 86

Brættet rundt • 87

Aktuel taktik. Løsninger • Jacob Aagaard 88

Brættet rundt • 89

Fra den tyske liga • Peter Heine Nielsen 90

Sinquefield Cup • 92

Forsiden: Baadur Jobava satte farve på Xtracon Chess Open.

Foto: Lennart Ootes.

Dansk Skak Union

Bankforbindelse:
Danske Bank
reg. nr. 3409
kontonr. 0011548938

www.skak.dk

Dansk Skak Union

Formand: Poul Jacobsen, Brovangen 8, 5464 Brenderup
Tlf. 40 83 36 16. Email: formand@skak.dk

Kasserer: René Baarup-Christensen, Luneparken 25, 6070 Christiansfeld
Tlf. 20 88 56 62. Email: kasserer@skak.dk

Sekretær: Aage Dalstrup Olsen, Søndervangen 14, 1. tv., 8260 Viby J.
Tlf. 20 62 33 01. Email: sekretaer@skak.dk

Ungdom: Peter Willer Svendsen, Gåsebæksvej 5, 3.th., 2500 Valby
Tlf. 28 92 20 15. Email: udvikling@skak.dk

Organisation: Tom Petri Petersen, Rydevænget 9, 2.tv., 8210 Aarhus V.
Tlf. 61 33 71 28. Email: organisation@skak.dk

Ratingkartotek: Per Rasmussen, Stավdalvej 37, 3760 Gudhjem
Tlf. 56 49 51 13. Email: ratingkomite@skak.dk

En heftig skaksommer med masser af aktivitet herhjemme og i udlandet er slut, og det præger naturligvis dette kæmpe nummer af Skakbladet, der er tænkt som et overflødighedshorn af god skak og interessante artikler.

Det er vores første blad som nyudnævnte redaktører. Vi viderefører dog den nye linje, vi allerede har lagt som vikarer i årets to første numre. Skakbladet er et moderne magasin, der både peger fremad og er tro mod sin egen stolte tradition.

Med reduceringen til fire numre om året er Skakbladet i endnu højere grad gået fra at være et nyhedsmedie til at være et rigtigt magasin med fokus på featurestof. Det afspejler fint den moderne online virkelighed, hvor den løbende nyhedsdækning foregår på skak.dk.

Det er vores ambition at lave et blad, som appellerer til hele skak-Danmark og viser den utrolige spændvidde, vi har herhjemme. Vi har derfor primært en dansk vinkel på artiklerne, men hvis man er interesseret i skak i disse år, er det umuligt at komme udenom Magnus Carlsen. Vi følger naturligvis den populære norske verdensmester, der i den grad har sat dagsordenen og givet skakspillet et kæmpe boost – og så har vi en fin adgang til ham via hans danske træner Peter Heine Nielsen.

Nyt i dette nummer er første del af en helt ny serie for begyndere af Carsten Hansen.

God fornøjelse

Jan Løfberg og Lars Schandorff

Kunsten sejrede i Helsingør

Publikumsfavoritten Baadur Jobava fra Georgien lod kreativiteten flyde frit og vandt suverænt årets store Xtracon Chess Open, der samtidig satte ny deltagerrekord med 430 spillere.

Af Lars Schandorff

Det hele ligner sig selv, når man træder ind på Konventum i Helsingør. I forhallen står det psykedeliske flygel af Hornsleth ligesom sidste år, og på væggen hænger Trampedachs store portræt af kunstneren som ung menneske, ligesom det har gjort de sidste mange år. Og jeg har virkelig været der mange gange. Jeg tror, at Konventum, eller LO-skolen – som det hed tidligere – nok er det sted, jeg har været flest gange i mit liv, i hvert fald med overnatning, bortset selvfølgelig fra de steder, jeg selv har boet.

Og kunsten er alle vegne på det store conferencecenter. Man har dog indtryk af, at det ikke er alle, der san-

ser det. Mange skakspillere går rundt med det seneste parti snurrende i hovedet og tænker mere på motiver på det imaginære bræt med de 64 felter end, hvad der rent faktisk omgiver dem. Men de nyder at være på Konventum. Turneringen er støt og roligt vokset år for år og er nu oppe på rekordmange 430 deltagere, heriblandt ikke færre end 117 nordmænd. Danskerne fører fortsat med 149 spillere, men forskellen er chokerende lille. Også Sverige med 54 mand bidrager godt til den nordiske fest.

Overraskelse

I første runde er det top mod bund og nærmest en massakre, men i år skete sensationen, da en bare 8-årig

norsk dreng slog en stærk tysk FM'er på over 2300 i rating, oven i købet i et rigtig fint angrebsparti. Det indbragte den unge gut skønhedspræmien for spillere under 2000 i rating.

Hvid: Aksel Bu Kvaløy (1818)

Sort: Benjamin Dauth (2332)

Trespringerspil / C 56

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Lc4 Sf5 5. Sg5!?

Lidt en fidusvariant.

5... d5!

5... Se5 er også fint: 6. Lb3 h6 7. f4 hgx5 8. fxe5 Sxe4 9. Ld5 Sc5 10. 0-0 Se6 11. Df3 De7 12. Sd2 med noget kompensation.

6. exd5 Sa5?!

6... De7+! 7. Kf1 Se5 er den auto-

Fotos: Jan Løfberg

Aksel Bu Kvaløy

Foto: Sigfred Haubro

riserede metode. Efter 8. Dxd4 Sxc4 9. Dxc4 h6 10. Sf3 Dc5 11. De2+ Le7 12. Le3 Dxd5 13. Sc3 Da5 står Sort lidt bedre. Problemet er selvfølgelig, at det altid er svært at huske, hvad man skal gøre imod det væld af gambitter, som eksisterer, ikke mindst efter 1. e4 e5.

7. Dxd4 Sxc4 8. Dxc4 Dxd5 9. De2+ Le6

9... Le7 10. 0-0.

10. Sxe6 fxe6

10... Dxe6 med et nogenlunde lige slutspil var bedre, men den meget højere ratede spiller vil naturligvis forsøge at vinde over den lille dreng.

11. 0-0 Ld6 12. Te1

Nu har Hvid et godt initiativ.

12... Kf7 13. Sc3 Df5 14. Sb5!

På vej til d4 med tryk på e6.

14... The8 15. Sd4 Dd5 16. Le3 a6 17. Tad1

Alle brikker med.

17... Dxa2?!

For farligt, men selvfølgelig fristende at tage en bonde, når man stod skidt i forvejen.

18. Lg5! Dd5 19. Lxf6 Kxf6

19... gxf6 20. g3 med stærkt spil for bonden. Alligevel skulle Sort have prøvet det.

20. c4 De5 21. Df3+ Df4 22. Dh3

Det her kommer Sort ikke levende ud af.

22... Kf7 23. c5! Lxc5

23... Lf8 24. Sxe6.

24. Dh5+ Kg8 25. Dxc5

Med en officer mere. Den unge hvidspiller kører stensikkert pointet hjem.

25... Tad8 26. g3 Dd6 27. Dc4 b5 28. Da2 Dd5 29. Dxa6 Td6 30. Dxb5 Ted8 31. De2 Da2 32. Sb5 Txd1 33. Txd1 Txd1+ 34. Dxd1 Dxb2 35. Sxc7 De5 36. Dd8+ Kf7 37. Dd7+ Kf6 38. Se8+ Kg6 39. Sd6 h5 40. Df7+ Kh7 41. Df4 Da1+ 42. Kg2 Da2 43. Df3 Kg6 44. Df7+ Kh6 45. Sf5+ opgivet 1-0.

Kunstneren

Ligesom så mange andre skakelskere kloden rundt var arrangør Lars-Henrik Bech Hansen blevet forelsket i Jobavas kreative og meget spektakulære spil, der ved OL i Baku i efteråret havde indbragt den georgiske stormester en guldmedalje for den bedste præstation overhovedet og samtidig givet ham et ry som en af de mest originale og underholdende spillere i hele eliten.

Jobavas mange danske fans blev

Jobava og Vitiugov nød efteranalyse på afslappet vis.

Foto: Lars Grahm.

ikke skuffet, for han sejrede overlegen i Helsingør med imponerende 8½ point af 10 trods den meget stærke top, og undervejs spillede han som en ren kunstner. Han ligner også lidt en kunstner, sådan cirka fra perioden i Frankrig omkring 1880 – og opfører sig også sådan med alkohol, cigaretter og en meget udadvendt, for ikke ligefrem at sige ustyrlig, facon. Det ser man efterhånden ikke så tit længere i topturneringer, der er blevet meget pæne. Men det fungerer for Jobava. Vildskaben er et kreativt drive.

Jobava fik skønhedspræmien for spillere over 2000 i rating for et fantastisk træk i femte runde:

Hvid: Wei Ming Kevin Goh (2446)

Sort: Baadur Jobava (2714)

London / A 45

1. d4 Sf6 2. Lf4

Den såkaldte London-opstilling med Lf4 er blevet utrolig populær de seneste år, ikke bare efter 1. d4 d5. Jobava spiller det også ofte med hvid, dog på sin lidt egen måde, nemlig 1. d4 Sf6 2. Sc3 d5 3. Lf4!? Det fører til

til stillinger meget lig det, der kommer efter få træk i dette parti. Man kan selvfølgelig diskutere, om det er smart at forsøge at spille som Jobava... mod Jobava!

2... c5 3. e3 cxd4 4. exd4 Db6

Sort søger straks aktivt modspil.

5. Sc3 a6

Forhindrer Sb5.

5... Dxb2? 6. Sb5 Sa6 7. a3! og dronningen er i problemer.

6. Dd2 d5

6... Dxb2 7. Tb1 Da3 kunne prøves, men Hvid får et godt initiativ for bonden. Interessant er 8. Lc7!?

7. 0-0-0 e6

8. Ld3 Ld7 9. De3

Ser lidt forkert ud. 9. Sf3; 9. Sge2.
9... Lb5!?

Konfronterer Hvids gode løber på d3. Hvid har selvfølgelig ikke lyst til at slå på b5 og åbne a-linjen ned mod sin egen konge.

10. g4 h6

Ikke 10... Sxg4? 11. Dg3.

11. h3 Sc6 12. Sf3

12. Sge2 med ideen f3 og h4 var bedre ifølge Jobava.

12... Lxd3 13. Txd3 Sb4 14. Tdd1

14... Se4!

Starten på en meget konsekvent plan. Sort sætter maksimalt pres på Hvids kongestilling og i c-linjen. Indtil videre lader han sin egen konge stå i centrum, det er selvfølgelig ikke uden risiko, men initiativ vejer tungt i Jobavas skakfilosofi.

15. Kb1 Tc8! 16. Sxe4 dxe4!?

Et regulært bondeoffer.

16... Sxc2 kunne indskydes, men 17. Tc1!? Sxe3 18. Txc8+ Kd7 19. Txf8 Txf8 20. Sc5+ Ke7 21. Lxe3 giver Hvid tre officerer for dronningen og er ikke helt klart.

17. Dxe4 Sd5 18. Ld2 La3 19. b3 Tc3!

Han ligner også lidt en kunstner, sådan cirka fra perioden i Frankrig omkring 1880.

De sorte felter omkring Hvids konge er under Sorts kontrol. Det er dog ikke let at se, hvordan Sort skal kunne bryde igennem.

20. Sg1?

Han vil gerne til e2, men det er der ikke tid til. Bedre 20. g5 hxg5 21. Sxg5 Dc7 22. The1 hvor Hvid selv har trusler. Det hele er ekstremt uklart. Computeren siger lige spil, men for to mennesker er det en svær stilling uden nemme træk.

20... Sf6

Den rigtige plan, men upræcist udført. 20... Dc7 21. Se2 Sf6 og c2 falder, hvorefter Sort står klart bedst.

21. De5

21. De1! Txc2 22. Kxc2 Dc6+ 23. Lc3 (23. Kb1 Dxd1 24. f3) 23... Dxd1 24. d5 Sxd5 25. Lxg7 Tg8 26. Lb2 er computerens forslag. Hvid er stadig med i partiet.

21... Dc6

Med dobbelttrussel på c2 og h1. Hvid kunne dog svare med sin egen dobbelttrussel.

22. d5

22. Da5! for eksempel 22... Txc2 23. Dxa3 Txd2 (23... De4 24. f3 Dd3 25. De7+! Kxe7 26. Lb4+) 24. Txd2 Dxd1 25. Dd6! Dd5 (25... Dxd1+ 26. Kb2 Sd7 27. Tc2 går ikke) 26. Db8+ Dd8 27. Dxb7 0-0 28. Sf3 Sort har kompensation for bonden, men Hvid dækker sig godt ind.; 22. Db8+? Ke7 23. Dxd8 Txc2 giver derimod Sort afgørende angreb.

22... Sxd5 23. Dxd7 Tf8 24. Se2 Txc2 25. Sd4?!

Misser Jobavas spektakulære svar. 25. Dd4 Ke7 var dog også chancerigt for Sort.

25... Tb2+ 26. Ka1

26... Dc3!!

Wow. Turneringens træk! Dronningen direkte i hug. Hvis Hvid slår med 27. Lxc3 følger 27... Sxc3 og uadækelig mat på a2.

27. Sxe6 Dc2!

Nu kan matten kun forhales med hævnsskakker.

28. Sc7+ Kd7 29. Opgivet 0-1.

Et helt sindssygt træk Dc3, men den måde Jobava behandlede den tidligere engelske VM-udfordrer, og still going strong topspiller, Nigel Short på, er næsten ærefrygtindgydende. Short var en af de klart bedste klassiske spillere i feltet, men blev helt positionelt pakket sammen og kunne nærmest ikke røre sig. Og selve afslutningen, hvor Hvid sætter mat med sin sidste officer, en løber! – er jo helt vild.

Nigel Short: "Jeg er nødt til at kunne lide skak, det er vigtigt. Jeg nyder skak meget, og det gør, at jeg yder en ekstra indsats. For eksempel i dag: jeg havde ingen fordel, stillingen var lige, og jeg overvejede at tilbyde remis og gå op og se cricket på internettet i stedet, men så slog det mig: Hvorfor er jeg her? Jeg er her, fordi jeg er skakspiller. Så jeg er nødt til at vise noget. Og så fik jeg efterhånden en lidt bedre stilling og begyndte at presse min unge modstander (den italienske GM Vocaturo, red.), og det hele endte godt for mig."

Foto: Lars Schandorff.

Hvid: Baadur Jobava (2714)

Sort: Nigel Short (2688)

Réti / A 14

1. c4 e6 2. g3 d5 3. Lg2 Sf6 4. Sf3 Le7 5. 0-0 0-0 6. Dc2!?

Lidt usædvanligt. De to helt store træk er 6. d4 med overgang til Katalansk eller 6. b3 med en typisk Réti-stilling. Jobava holder af hurtigt at få partierne ud på mere ukendt farvand. Hvis man leder efter et overraskelsesvåben kan man kigge på 6. Se5!?, som Kramnik spillede (i lyn!) mod Aronian tidligere på året.

6... b6 7. cxd5 Sxd5

7... exd5 8. d4 og sort er nok lidt snydt.

8. Sc3 c6?!

Solidt, men ser forkert ud. Det er for passivt. Måske ærgrede Short sig over, at han havde spillet b6 i træk 6.

8... Lb7 9. Td1!? er spillet (i lyn!) af Aronian mod Karpov.

9. Td1 Lb7 10. d4

Nu står Hvid bekvemt.

10... Sd7 11. e4 Sxc3 12. bxc3

12... Dc7

Sort kan ikke befri sig, da 12... c5 besvares stærkt med 13. d5!

13. Lf4 Ld6 14. e5

14. Lxd6 Dxd6 15. e5 så også godt ud, for eksempel 15... De7 16. Sd2! og Sort er blød på de sorte felter.

14... Le7 15. h4!

Jobava vil blødgøre Sorts kongestilling.

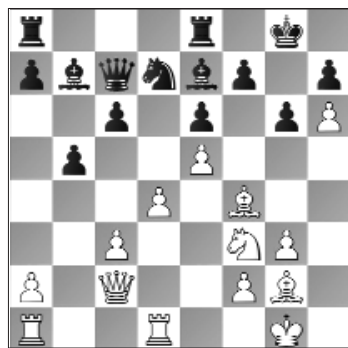
15... Tfe8

15... c5 16. d5! Lxd5 17. Txd5 exd5 18. e6 gik ikke.

16. h5 b5

Med planen Sg6 og så omsider befrielsestrækket c5.

17. h6 g6

Resten af partiet har Sort en svag kongestilling. Det ser måske ikke så slemt ud netop nu, men det giver mange problemer senere hen.

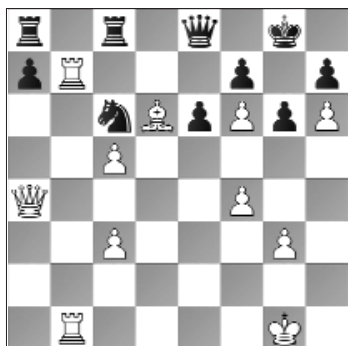
18. Sh2 Sb6 19. Sg4 c5 20. Sf6+! Lxf6 21. exf6 Dc8 22. Lxb7 Dxb7 23. dxc5 Sc4 24. Ld6

Hvid vandt en bonde. Short forsøger at opstille en blokade på de hvide felter. Hans problem er, at alle slutspil er håbløse, fordi Hvids stærke løber holder Sorts konge indespærret.

24... Df3 25. a4! bxa4

25... a6 26. Dd3 Dxf6 27. axb5 axb5 28. Txa8 Txa8 29. c6 og fribonden afgør.

26. Td4 Sa5 27. Tf4 Db7 28. Tb4 Dd7 29. Dxa4 Sc6 30. Tab1 Tec8 31. Tb7 De8 32. f4

Med total dominans.

32... Kh8 33. De4 Kg8 34. Da4

I tidnøden laver Jobava en træk-getagelse. Han kunne have vundet med 34. Te7! Sxe7 35. fxe7 med truslen De5 35... f6 36. Tb7! (36. Dxe6+ Df7 37. De4 er også godt) 36... Kf7 (36... Df7 37. e8D+ Dxe8 38. Tg7+ Kh8 39. Db7) 37. Dd4 a5 38. g4 a4 39. g5 og Hvid trænger ind og sætter mat.

34... e5

Han havde ikke lyst til at vente på, at Jobava skulle finde ovennævnte gevinst.

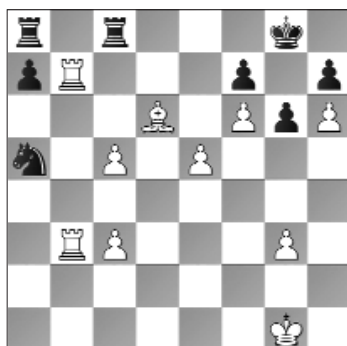
35. fxe5 De6

35... Sxe5 36. Dxe8+ Txe8 37. Lxe5 Txe5 38. Tb8+ Te8 39. Txe8+ Txe8 40. c6 Tc8 41. c7 og slut.

36. Db3! Dxb3 37. T1xb3

Laver en selvgaffel, men Jobava har set den helt fantastiske afslutning.

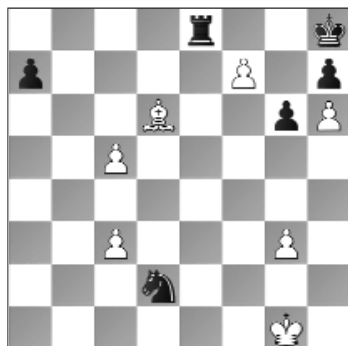
37... Sa5

38. e6! Sxb3 39. exf7+ Kh8 40. Te7!

Wow. Han slår ikke engang tilbage på b3. Sort fører med et tårn, men er magtesløs over for det matnet, som Jobava har spundet om den sorte konge.

40... Sd2 41. Te8+! Txe8 42. fxe8D+ Txe8 43. f7

Overbelaster tårnet. Det er nødt til at rykke på baglinjen eller skakke sig

Xtracon Chess Open er også en skakfestival. Et af de spændende programpunkter i år var den hollandske skaklegende Jan Timmans foredrag om Bent Larsen. Foredraget fyldte salen, og Timman gav en gennemgang af ni karakteristiske Larsen-partier og sideløbende analyse af den danske stormesters spillestil. Derimod var Timman mere tilbageholdende med anekdoterne, hvilket skuffede mange tilhørere.

Foto: Jan Løfberg.

ind i f-linjen for at forhindre f8D, men i begge tilfælde ryger det ind i en spektakulær mat med Le5.

43... Te1+ 44. Kg2 Te2+ 45. Kh3 Tf2 46. Le5+ Tf6 47. Lxf6 mat 1-0.

Endnu en Jobava-opvisning. Han leverede virkelig noget ekstraordinært.

Danskerne

De største danske forventninger var til nr. 1 og 2 fra det seneste DM, stormestrene Mads Andersen og Allan Stig Rasmussen. Allan Stig kom direkte fra en open på Færøerne, og da hans fly blev forsinket på grund af dårligt vejr, kostede det første runde.

Det var det, man i gamle dage kaldte en schweizergambit. Den virker da også stadig, for med fem sejre i træk sad han pludselig inde i Øresundssalen sammen med de bedste. Syvende runde blev dog til et nederlag i et drabeligt kampparti mod den stærke hollænder Ivan Sokolov. Et par nye sejre så sad han der igen i sidste runde. Her gik det dog galt mod den farlige inder Sasikiran. Nederlaget betød, at Allan Stig endte uden for præmierækken.

Mads Andersen Foto: Sigfred Haubro.

Mads Andersen leverede en ganske anderledes solid performance uden de store udsving, ubesejret og 8 af 10 med seks gevinster og fire remis. Han smed et par halve i første halvdel af turneringen og lå lunt i baghjul på de førende det meste af turneringen. Ens egen rating betyder meget for, hvem man møder i sådan en kæmpe Open, som Xtracon er blevet. Inden sidste runde havde Mads A. 7 point akkurat som Allan Stig, men blev i modsætning til ham parret nedad. Det udnyttede han til at slutte rigtig godt af:

Hvid: Nicolai Getz (2415)

Sort: Mads Andersen (2586)

Siciliansk / B 81

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6

Najdorf-varianten. Så er Mads glad. Det er klart, hvis man har brugt lang tid på en åbning, så er det rart at komme ind i den.

6. h3

Ny mode.

6... e6 7. g4 d5

Det har Mads spillet før.

8. Sde2!?

8. exd5 er det mest normale.

8... Lc5!?

9. Lg2

9. exd5 Db6! 10. Le3 Lxe3 11. fxe3 Dxb2 12. e4 0-0 med uklart, men nogenlunde balanceret spil som i Nguyen – Andersen, Zalakaros 2016. Kendte Hvid ikke dette parti?

9... Db6 10. Tf1

Ser forkert ud. Kan umuligt være en forberedelse. 10. 0-0 Sxe4 11. Sxe4 dxe4 12. Lxe4 (12. Sc3!?) 12... Ld7 er fint for Sort, men i det mindste har Hvid ikke kongen i centrum.

10... Sxe4 11. Sxe4 dxe4 12. Lxe4 Ld7! 13. c3 Lc6

Sort står behageligt.

14. Sg3 Sd7 15. Dc2

Bedre 15. Lxc6 Dxc6 16. De2.

15... Lb5

Et drilletræk. På 16. c4 kommer Lb4+.

16. Tg1 Se5

Leger med at gå ned på d3. Hvid må svække sin struktur yderligere.

17. b4 Le7 18. a4 Lc6 19. Le3 Dc7 20. Ke2 Lxe4 21. Dxe4 0-0

22. f4?!

Det kan han ikke. Hvid burde begynde at forsøge at dække sig ind. 22. Lf4 var sidste chance, men måske er 22... f6 bare super godt for Sort.

22... Sd7!

Den skal til d5. 22... Sc4 så godt ud, men måske skal dronningen stå her.

23. Ld4 Sf6 24. Df3

24. Lxf6 måtte forsøges, selv om 24... Lxf6 25. Tac1 Tad8 giver Sort klar fordel.

24... Sd5

Nu spiller det hele sammen. I tidenoden finder Hvid et slags aktivt svar.

25. Sh5 g6 26. f5 Dc4+

26... Tad8 var også stærkt. Hvid kan aldrig slå på e6 27. fxe6?! fxe6 for

Sort tager f-linjen med afgørende angreb.

27. Dd3

27. Kf2 Lxb4.

27... Tfc8

28. fxe6 fxe6!

Det sikreste. Det var selvfølgelig fristende at tage officeren, men der er ingen grund til at give Hvid modchancer. 28... gxf5 29. gxf5+ Kf8 30. Dxc4 Txc4 31. exf7 (31. Txf1 f6 32. h6 med ideen Tg7) 31... Kxf7 32. Tg7+ Ke6 33. Kd3 Tac8 34. Te1+ er slet ikke klart.

29. Txf1 Sxc3+ 30. Lxc3 Dxc3 31. Dxc3 Txc3

Med en ren bonde mere. Sort står til gevinst.

32. Sf6+ Kg7 33. Se4 Tc4 34. Ke3 Td8

Alle brikker med.

35. Tb1 Tdd4 36. Sc5 Lg5+

Sort har tilmed et kraftigt initiativ.

37. Kf3 Tc3+ 38. Ke2 Te3+ 39. Kf1

39... Lh4

39... b6! for at tvinge springeren offside 40. Sxa6 Tf4+ 41. Kg2 Te2+ fulgt af Tff2 ville holde angrebet kørende. 42. Kh1 (42. Kg3 Tff2 43. Tbf1 Lf4+ 44. Kh4 g5+! 45. Kh5 Te3 46. h4 Th3 47. Th1 Tfh2 er flot) 42... Tff2 43. Tg3 Le3 og Hvid må give en kvalitet, hvilket er håbløst.

40. Tg2 Txb4 41. Tgb2 Tc4

41... Tf4+! 42. Kg1 Kh6 undgår det, der kommer i partiet, og vinder let.

42. Txb7+ Kh6 43. T7b3! Txb3 44. Sxb3 Txa4

44... Tb4!?

45. Sc5 Ta3 46. Sxe6 Txe3 47. Ke2

Hvid kæmper godt, og Sort skal virkelig arbejde for pointet.

47... a5

47... Tg3 48. g5+ Kh5! 49. Tb7 Lxg5 50. Txe7+ Kg4 bør være vundet.

48. Ta1 Th2+?!

48... Tg3! 49. g5+ Kh5! 50. Txa5 Lxg5 51. Kf2 Tg4 52. Kf3 Kh4 og Sort kommer ud af bindingen.

49. Ke3?!

49. Kd3! holder måske. Pointen er, at 49... Tg2 50. g5+!

49... Tg2 50. Ta4 Tg1! 51. Kd2 Le1+ 52. Ke2 Lb4

Med kontrol.

53. Kf3 Te1 54. Sf4 Kg5 55. Sh3+ Kh4 56. Sf2 Tb1 57. Ta2 Tb3+ 58. Ke4 Kg5 59. Sd3 h6 60. Se5 Th3 61. Tg2 a4 62. Sf3+ Kf6 63. Tb2 Ld6 64. Tb6 Ke7 65. Tb7+ Ke8 66. Ta7 a3 67. Se5?!

67. Ta6 Th1! 68. Kd5 Td1+ 69. Sd4 (69. Ke6? Lc7) 69... Le7 og Hvids modspil begynder at ebbe ud.

67... Te3+! 68. Kxe3 Lc5+ 69. Kd3 Lxa7 70. Kc2 a2 0-1

Pointet kom i hus, og dermed blev den danske mester også bedste dansker i denne turnering. At den næstbedste skulle blive unge Filip Boe Olsen med flotte 7½ af 10 var dog en overraskelse. Men det 14-årige stortalent spillede en rigtig stabil turnering, hvilket bragte ham frem til et skud på en IM-norm i sidste runde. Her ventede der dog en stærk IM på det danske håb, og kun gevinst gjaldt.

Xtracon Chess Open er også hygge i baren om aftenen. Her ses pressechef Tom Skovgaard (forrest) og den festlige hollænder Bart Stam under en firehændig improvisation.

Foto: Jan Løfberg.

Filip Boe kommenterer

Hvid: Filip Boe Olsen (2240)
Sort: Wei Ming Kevin Goh (2446)
Grünfeldindisk / D 85

Det var tredje gang i år, at jeg havde chancen for at lave en IM-norm i

Filip Boe Olsen Foto: Sigfred Haubro.

sidste runde. Jeg havde kikset første gang i Chess House IM i februar, hvor jeg var utroligt tæt på, og efterfølgende i Køge Jubilæumsturnering, hvor jeg skulle have en halv i sidste runde. Så jeg håbede at tredje gang var lykkens gang.

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Le3 c5 8. Tc1

Første gang jeg spiller denne variant, som Kramniks partier har inspireret mig til.

8... 0-0

8... Da5 Er hovedvarianten, og efter 9. Dd2 cxd4 10. cxd4 Dxd2+ 11. Lxd2 er det lidt bedre for mig.

9. Dd2 e5!

Et rimeligt nyt træk, som blev spillet første gang af en ung Svidler – i samme turnering, bare helt tilbage i 1991! 9... Da5 og stadig normalt.

10. d5 Sd7 11. f3 f5 12. Sh3

Springeren går herfra ned til f2, hvor den måske senere kan gå videre til d3-b2-c4.

12. Ld3?! c4! 13. Lxc4 fxe4 med

sort fordel. Jeg kan ikke slå tilbage pga. Dh4+.

12... b6

Det var her min forberedelse stoppede. Til gengæld 12... f4 13. Lf2 g5 14. Le2 vidste jeg, var lille fordel for Hvid.

13. Lg5

Her ville jeg gerne gøre plads til springeren på f2, og da jeg ikke kan spille Sf2 pga. f4 her, giver Lg5 mulighed for det.

13... Sf6 14. Sf2 Dd6 15. Le2

15. Lb5 for at bytte de hvidfelterede løbere, som er en fordel for mig, var også godt.

15... Ld7 16. c4

Forhindrer b5 med ideen c4.

16... a6 17. 0-0 Tfb8

17... b5 18. a3 er godt for Hvid. Han vil ikke rigtig slå på c4, hvor c5 bliver svag, og b4 er ikke en mulighed, så jeg lægger pres på b5 og tvivler ham til at gøre noget til sidst.

18. Dc2 Df8 19. exf5

19. a4 var også en mulighed.

19... gxf5 20. Sd3 Se8 21. f4 e4 22. Se5 Dd6?!

22... Tb7 er bedre, men efter 23. Lh4 Sd6 24. Tb1 står jeg lidt bedre.

23. Kh1 Tc8

23... Lxe5 24. fxe5 Dxe5 25. Lf4 Df6 26. Lxb8 og jeg har bare en kvalitet mere med vindende fordel.

24. Lh5

24. Dc3 havde været lidt bedre, men er jo ikke bange for at ofre en bonde!

24... Lxe5 25. fxe5 Dxe5 26. Tb1

b5

26... Sg7 27. Le2 b5 er en bedre version, men efter noget som 28. Lf4 Df6 29. Tb3 står jeg stadig klart bedst pga. løberparret og de sorte felter.

27. Tb3!

27... Sg7 28. Lf4!

Missede han, og nu får han en svær stilling.

28... Df6 29. Tg3

Og nu truer jeg det simple Lc1-b2 med vindende fordel.

29... Le8

Nu får han bare en tabt stilling, men her havde han det utrolige: 29... Tf8! 30. Lc1 f4! ofrer bonden tilbage 31. Txf4 Da1 32. Txf8+ Txf8 Truer nu mat i bunden og efter: 33. Kg1 Dd4+ 34. Le3 De5 35. Le2 står jeg stadig klart bedst, dog med risiko for at han kan holde det.

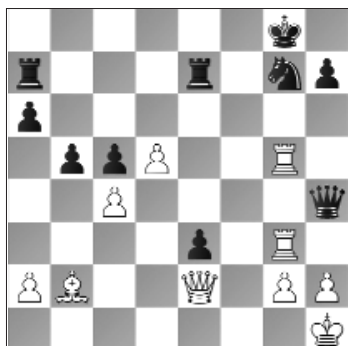
30. Lxe8 Txe8 31. Lc1 Ta7 32. Lb2

Her havde 32. cxb5 axb5 33. Dxc5 bare været vindende efter for eksempel 33... Txa2 34. Dxb5 Tea8 35. d6!

32... Dh6

32... Df8 er nok et bedre forsøg, hvorefter 33. Dc1 med planen Dh6 33... e3 34. Txe3 Txe3 35. Dxe3 bxc4 36. Df4 Td7 37. Dxc4 og løberen er altdominerende.

33. Txf5 e3 34. De2 Dh4 35. Tfg5 Tee7

36. T5g4

Her var jeg lidt i tidnød, og derfor missede jeg det stærke 36. Lxg7! Txg7 37. Dxe3 h6 (De8 mat truede, og 37... Txg5 38. Txg5+ er bare mat) 38. De6+ Kh7 39. Df5+ Kg8 40. T5g4! Dd8 41. De6+ med pointen: 41... Kh7 42. Dxb6+! Kxh6 43. Th3+ Dh4 44. Thxh4 mat; 36. Lf6?? er til gengæld en kæmpe blunder efter 36... Dxc4! 37. Dxc4 (37. Lxe7?? Dc1+) 37... bxc4 38. Lxe7 Txe7 39. Kg1 e2 40. Txg7+ Txg7 41. Txg7+ Kxg7 42. Kf2 Kf6 43. Kxe2 Ke5 44. Kd2 og remis ved korrekt spil!

36... Dh6 37. h3 bxc4 38. Tg5

Igen vandt 38. Lxg7 Txg7 39. Txe3, dog ikke så let som før.

38... Tab7 39. Le5 c3 40. Lxc3

40. d6 havde vundet direkte.

40... Dd6 41. Dg4 Dd7 42. Dxd7

Og her havde 42. d6! Dxg4 43. T3xg4 Ted7 44. Lxg7 Txg7 45. Txg7+ Txg7 46. d7! bare vundet på stedet.

42... Tbx7

42... Txd7 43. Txe3 h6 44. Tg6 Txd5 45. Tg3 Tg5 46. T3xg5 hxg5 47. Txg5 og vinder, dog ikke lige så let som det andet.

43. d6!

Nu fandt jeg det!

43... Tf7 44. Txe3

44. Lxg7 havde igen været lidt lettere: 44... Txg7 45. Txg7+ Txg7 46. d7.

44... Tf5

På 44... h6 vinder 45. Td5.

45. Te8+ Kf7 46. Te7+ opgivet.

Og normen var i hus!

1-0.

Et flot resultat af Filip Boe. Det lover godt for fremtiden.

Miniaturer

Det var som om, der blev spillet ekstra underholdende i år. De inviterede udlændinge var meget kompromisløse og ærgerrige, og med Jobava i spidsen blev standarden sat fra toppen.

Der blev spillet en række sevedige partier, og flere af dem sluttede ret brat. Vi slutter med en lille kavalade af miniaturer, der har det tilfælles, ud over at være korte, at den på papiret undertippede med frækt spil hurtigt får nogle gevaldige køleslag ind.

Hvid: Christian Palozza (2178)

Sort: Ib Skovgaard (2016)

Slavisk / D 10

1. d4 d5 2. c4 c6 3. cxd5 cxd5 4. Sc3 Sc6 5. Lf4 e5!?

En frisk måde at forsøge at få lidt liv i stillingen, når nu Hvid spiller den ultrasolide afbytningsvariant i Slavisk. Ikke overraskende er det en Jonny Hector-specialitet. Den giftige

Carsten Høi: "Ovenpå i dag, hvor jeg bukkede det hele væk og tabte et rigtig dumt parti mod Jacob Brorsen, hvor jeg stod klart til gevinst, så er det rart også at være tysklærer og have noget at falde tilbage på."

Foto: Lars Schandorff.

svensker er god til at finde disse aktive muligheder i selv de mest uskyldigt udseende åbninger.

6. Lxe5

6. dxe5.

6... Sxe5 7. dxe5 d4 8. Da4+?

Fristende, men det taber! 8. Se4 skal spilles.

8... b5!

9. Sxb5 Ld7

Bindingen af springeren kommer hurtigt til at koste en officer i partiet, men Hvid er allerede færdig.

10. Tc1

Eller 10. Da6 Lb4+ 11. Kd1 Tb8 og hvids stilling kollapser hurtigt som set i en lille håndfuld partier.

10... a6 11. Sc7+ Dxc7 12. Txc7 Lxa4 13. b3 Lb4+ 14. Kd1 Lb5

Sort står til gevinst. Hvid ender med også at få sit tårn fanget.

15. Sf3 La5 16. Tc5 Lb6 17. Td5?! Se7 18. Td6 Lc5 19. Opgivet 0-1.

Vi så tidligere Dauth komme galt afsted mod den 8-årige nordmand, da han ikke kunne huske gambit-teorien. Lidt senere i turneringen slog han en stærk tysk GM på tilsvarende vis.

Hvid: Benjamin Dauth (2332)

Sort: Jan-Christian Schroeder (2539)

Tospringserspil / C 54

1. e4 e5 2. Lc4 Sc6 3. Sf3 Lc5 4. c3 Sf6 5. d4 exd4 6. cxd4 Lb4+ 7. Sc3!?

En gammel gambit. Går for at være noget fusk, men er selvfølgelig rimelig farlig – især hvis Sort ikke kan huske præcist, hvad han skal gøre.

7... Sxe4 8. 0-0 Lxc3 9. d5 Lf6 10. Te1 Se7 11. Txe4 d6 12. Lg5 Lxg5 13. Sxg5 0-0

Her er den anden hovedvariant 13... h6 14. De2 (14. Dh5 0-0 15. Tae1 Sg6 16. Se6 fxe6 17. Dxc6 e5 18. Txe5 dxe5 19. d6+ Kh8 20. Ld3 Lf5 21. Lxf5 Txf5 22. Dxf5 cxd6) 14... hxg5 15. Te1 Le6 16. dxe6 f6 med uklart spil.

14. Sxh7 Kxh7 15. Dh5+ Kg8 16. Th4 f5 17. Dh7+ Kf7 18. Th6

Stadig teori det hele. Faktisk er det en remisvariant. Med et par eksakte træk kan Sort komme ud af det, men Hvid har en nærmest studieagtig måde at holde den halve på.

18... Te8?

Rigtigt er 18... Tg8 19. Te1 Df8 (19... Kf8) 20. Lb5 Th8! 21. Dxc8 gxc6 22. Dh7+ Kf6 23. Txe7 Dxe7 24. Dxc6+ Kf7 (24... Ke5 25. De3+ Kf6 26. Dh6+) 25. Dh7+ med remis ved evig skak.

19. Le2! Sg8

19... a5 20. Lh5+ Kf8 21. Tf6+ gxf6

Lars Grahn: "Jeg kommer gerne til Konventum, ikke så meget for at følge skakken – det gør man bedst hjemmefra – jeg kommer for at være social og træffe mine gamle skakvenner. Jeg bliver opdateret på dansk skakhistorie, og jeg synes om selve miljøet her med kunsten. Det er dansk hygge."

Foto: Lars Schandorff.

Den hollandske stormester Ivan Sokolov (tv.) analyserer med sin islandske kollega Johann Hjartarson. Samme aften som Sokolov var blevet banket ud af brættet – se partiet mod Frode Urkedal – holdt han et forrygende foredrag om "material balance" foran et begejstret publikum.

Foto: Jan Løfberg.

22. Df7 mat.

20. Tg6 opgivet
1-0.

Sådan går det op og ned i showbiz.

Til sidst et elegant, men meget tematisk tårnoffer. Det er dog sjældent, at en 2600+ stormester bliver ryddet på den måde.

Hvid: Frode Urkedal (2543)

Sort: Ivan Sokolov (2626)

Nimzoindisk / E33

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 Sc6?

Forlader de mest fortærskede stier, som er 4... 0-0, 4... d5 og 4... c5, men Hvid får uden at skulle gøre noget særligt et lille, men behageligt plus med den autoriserede manøvre Ld2 fulgt af a3 og Lxc3.

5. Sf3 0-0 6. Ld2 d6 7. a3 Lxc3 8. Lxc3 Te8

8... De7 er mere normalt, men efter 9. e3 e5 10. d5! opstår en stilling meget lig partiet.

9. Td1 De7 10. e3 e5 11. d5!

Tager terræn. 11. dxe5 dxe5 12. h3 a5 13. Le2 g6! med planen Lf5 er OK

for Sort.

11... e4?

11... Sb8 12. Sd2 er sikkert en anelse bedre for Hvid.

12. dxc6 exf3 13. gxf3 bxc6

14. Tg1!

Nu skal Sort allerede til at passe meget på: tårnet i g-linjen peger ned på det kritiske punkt i Sorts kongestilling, nemlig g7, og det gør løberen på c3 også.

14... Sh5 15. De4! Tb8

15... Dxe4 16. fxe4 Txe4 17. Le2 Th4 18. Td4! Txb2 19. La5 og Hvid vinder bønderne tilbage med stor

fordel i slutspillet.

16. Le2 Le6

Der er ikke noget godt.

17. f4 Sf6

18. Txb7+! Kf8

18... Kxg7 19. Dg2+ Kf8 20. Dg5 og Sort kollapser.

19. Dg2 opgivet.
1-0.

Parlyn

1-2. The Godfathers:

GM Marin Bosiocic og GM Sasa Martinovic og

Skanderborg 1: GM Rasmus Svane og GM Mads Andersen, 14 point af 16.

61 deltagende hold.

Individuel lynturnering

Semifinaler:

GM Ivan Saric, Kroatien – GM Sune Berg Hansen, Danmark, 1½-½.

GM Sergej Grigoriants, Rusland – IM Johan-Sebastian Christiansen, Norge, 2-0.

Finale: Saric – Grigoriants 2-0.

128 deltagere.

Vindere af Børne Cuppen:

U14: Sander Fuglestein, Norge

U12: Daniel Tuk Hartsø Jarlskov, Danmark

U10: Noah Wahlgreen, Danmark

U08: Andreas Philip Cort Maleeva Hansen, Danmark

Et af skakfestivalens traditionelle tilbud er det åbne danmarksmesterskab i problemløsning. 23 spillere stillede op, blandt andre GM Sergej Grigoriants og WGM Peetra Papp, der begge ses grublende forrest i billedet. Vinder blev Henrik Juel, der som den eneste i feltet, scorede makiskum 36 point. Grigoriants blev nr. 2 med 34 point – han brugte blot 35 af de afsatte 120 minutter – og Steffen Slumstrup Nielsen nr. 3 også med 34 point.

Foto: Jacob Pallesen.

En andet fast indslag er simultanforestillingen. GM Sune Berg Hansen var oppe imod et særdeles stærkt felt. Han vandt 19 partier, spillede tre remiser og tabte blot til Reto Utiger Sørensen. Poul Johannisson, Lars Hyldkrog og Kenny Bagge opnåede alle remis.

Foto: Jan Løfberg.

Slutstilling Xtracon Chess Open 2017

Topplaceringer i korrektionsrækkefølge

1. GM Baadur Jobava, Georgien, 8½.
2. GM Krishnan Sasikiran, Indien, 8.
3. GM Marin Bosiocic, Kroatien, 8.
4. GM Nikita Vitiugov, Rusland, 8.
5. GM Narayanan Sunilduth Lyna, Indien, 8.
6. GM Nigel Short, England, 8.
7. GM Ivan Saric, Kroatien, 8.
8. IM Andrey Kvon, Uzbekistan, 8.
9. GM Mads Andersen, Danmark, 8.

Vinder af ratingkategorierne

- 2301-2400: Stephen Dishman, England, 7½.
 2201-2300: Matthew Wadsworth, England, 7.
 2101-2200: Filip Boe Olsen, Danmark, 7½.
 2001-2100: Gunnar Lund, Norge, 6½.
 1901-2000: Alexandra Samaganova, Kirgizistan, 6½.
 1801-1900: Geoffrey Stern, Luxembourg, 5½.
 1701-1800: Børge Waaktaar Svanholm, Norge, 5½.
 1501-1700: Alisha Shehzad, Norge, 5½.
 Op til 1500: Eivind Grunt Kreken, Norge, 5.

Foto: Jacob Pallesen

Foto: Jacob Pallesen

Alle kan være med til skakfestivalen. Og ind imellem er de det. Gruppeinddelingen til lynturneringen er ofte det rene gedemærked. Men når festivalen er overstået er alle venner!

Foto: Sigfred Haubroe

Aktuel taktik v/ GM Jacob Aagaard

Opgaverne er opdelt i tre kategorier:

Grønne opgaver: Den letteste kategori, hvor det handler om at finde en lille, fiks taktisk vending.

Gule opgaver: De mere avancerede kombinationer, som har nogle nuancer, som det godt kan tage lidt tid at finde.

Røde opgaver: Denne kategori byder selv de stærkeste spillere på problemer.

Find bræt og brikker frem og tænk dig om! Opgaven er ikke nødvendigvis at finde alle varianter, men at forstå, hvad det vigtige er i stillingen og reagere derefter.

1. Sort trækker!

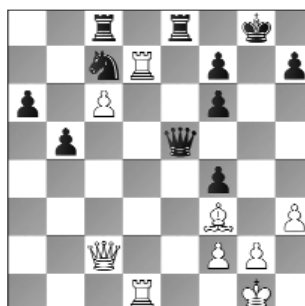
Frederik Svane - Goh, Helsingør 2017

2. Hvid trækker!

Vitiugov - Torben Kyhl Sørensen,
Helsingør 2017

3. Hvid trækker!

Schroeder - Roe, Helsingør 2017

4. Hvid trækker!

Agdestein - Kristian S. Holm,
Helsingør 2017

5. Hvid trækker!

Dishman - Wecker, Helsingør 2017

6. Hvid trækker!

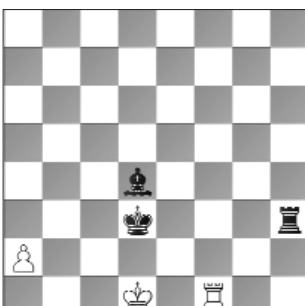
Malmstig - Lien, Helsingør 2017

7. Hvid trækker!

Ib Skovgaard - Bredeli
Helsingør 2017

8. Sort trækker!

Nicolai Kistrup - Jonas Bjerre
Helsingør 2017

9. Sort trækker!

Kristian S. Holm - Shabalov
Helsingør 2017

Nemesis i Norge

Det blev lidt af en nedtur for hjemmebanehelten Magnus Carlsen, da verdenseliten mødtes i Stavanger til Norway Chess. Til gengæld sprudlede armenieren Levon Aronian, og hans spektakulære gevinst over verdensmesteren er oplagt kandidat til Årets Parti

5th Norway Chess 5.-17. juni 2017, Stavanger

			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	P
1	Levon Aronian	Armenien 2793	•	½	1	½	½	½	½	½	1	1	6
2	Hikaru Nakamura	USA 2785	½	•	½	0	½	1	1	½	½	½	5
3	Vladimir Kramnik	Rusland 2808	0	½	•	½	½	1	0	1	1	½	5
4	Fabiano Caruana	USA 2808	½	1	½	•	½	½	½	0	½	½	4½
5	Wesley So	USA 2812	½	½	½	½	•	½	½	½	½	½	4½
6	Anish Giri	Holland 2771	½	0	0	½	½	•	1	1	½	½	4½
7	Maxime Vachier-Lagrave	Frankrig 2796	½	0	1	½	½	0	•	½	½	½	4
8	Viswanathan Anand	Indien 2786	½	½	0	1	½	0	½	•	½	½	4
9	Magnus Carlsen	Norge 2832	0	½	0	½	½	½	½	½	•	1	4
10	Sergej Karjakin	Rusland 2781	0	½	½	½	½	½	½	½	0	•	3½

Kategori 22 (2797)

Af Lars Schandorff

Årets stærkeste turnering blev spillet i Stavanger. Hele verdenseliten stillede op, men Norway Chess blev nemesis for verdensmesteren Magnus Carlsen, der ofte har haft svært ved at levere på hjemmebane – måske er presset for stort, eller måske har konkurrenterne luret det norske fænomen, eller måske et lille formdyk, nok lidt af det hele. Til gengæld var den flamboyante armenier Levon Aronian i hopta. Med pågående og kreativt spil var Aronian helt uimodståelig, og for anden gang indenfor kort tid vandt han en turnering foran Carlsen – den første var Grenke Classic i Baden-Baden tidligere på året – og denne gang krydrede han det sågar med en opsigtsvækkende gevinst i det indbyrdes parti.

Magnus Carlsen har i hele 2017 –

samt i VM-matchen mod Karjakin i efteråret 2016 – haft svært ved at besejre de bedste, i hvert fald i klassisk skak. I lyn- og hurtigskak, hvor det meget mere handler om instinkter end kontrol og forberedelser, går det stadig, men ellers er det en helt ny situation for det norske vidunder, der jo nærmest har været vant til at sejrene kom næsten pr. automatik til ham. Det gør de ikke længere. I Grenke vandt verdensmesteren kun et enkelt parti, og det var det samme i Stavanger. Her besejrede han godt nok sin VM-udfordrer Karjakin i et drabeligt kampparti, men ellers var det småt med succeserne, og to gange måtte nordmanden gå fra brættet som taber efter regulært at være blevet udspillet.

Det er formentlig et wake-up call for den 26-årige verdenssetter. Han holder fortsat sin placering på ranglisten, men en håndfuld konkurren-

ter puster ham pludselig i nakken. Tiden fra 2014 med rekordratingen 2882 synes langt borte. Det norske fænomen virker pludselig til at tale med – og det har de andre i verdenseliten lagt mærke til. Russeren Vladimir Kramnik udtalte umiddelbart efter turneringen, at hvis ikke Carlsen snart fik hævet sit niveau, så ville han formentlig blive passeret og miste førstepladsen på verdensranglisten.

Jeg snakkede flere gange med Carlsens gode ven og træner Peter Heine Nielsen i forbindelse med nogle radioprogrammer på Radio24syv om nordmanden. Peter Heine sagde, at i hans øjne er Carlsen stadig i en klasse for sig, men han står selvfølgelig overfor nogle store udfordringer. Nu kan Magnus Carlsen heldigvis godt lide udfordringer, så i teamet ser man positivt frem, men er klart også lidt spændt på, hvad den

nærmeste tid bringer. Holdningen er, at Carlsen skal vinde alle de turneringer, han stiller op i. Det lyder måske hårdt, men er helt naturligt, når man er nr. 1 i verden. Og man skal bestemt ikke have ondt af det store forventningspres, der altid er på nordmandens skuldre. Når man har været så heldig, at have et helt unikt talent for skak, så skal der også spilles godt.

Aronian spillede en fantastisk turnering, og med resultatet melder den sympatiske og meget populære armenier sig ind i den absolutte verdenstop igen. Aronian har tidligere været oppe som nr. 2 i verden, men de seneste år har budt på en del skuffelser. Nu virker det, som om han er tilbage for fuld styrke, og det vil sige med seværdigt offensivt spil. Aronian er midt i 30'erne, hvilket altid har været anset for en perfekt alder for en skakmester. Det er oplagt at gå efter en VM-match, men først skal han kvalificere sig til Kandidatturneringen, hvilket i sig selv er kompliceret med så bred og tæt en verdens-top, som der er i øjeblikket. Hvis armenieren holder niveauet fra Norway Chess, bør det dog være en formsag. Gevinsten mod Magnus Carlsen er et godt bud på Årets Parti. Den svenske topstormester Nils Grandelius, der var med i Carlsen-lejren i forbindelse med VM-matchen sidste efterår, kommenterer det imponerende parti udførligt og helt eksklusivt for Skakbladet.

Nils Grandelius kommenterer

Levon Aronian (2793)
Magnus Carlsen (2832)

Slavisk / D 45

1. d4

I Norway Chess 2016 vandt Aronian med 1. Sf3 d5 2.g3 mod Carlsen, men 1. d4 er helt klart hans hovedtræk.

1... d5

I flere år var Carlsen verdens førende ekspert i Ragozinvarianten i

Lev Aronian, Armenien, vandt årets stærkeste turnering og sejren over verdensmesteren Magnus Carlsen kandidider til årets parti.

Foto: Lennart Ootes.

Dronninggambit, men siden VM-matchen mod Karjakin i New York 2016 har Slavisk været hans hovedforsvar mod 1. d4.

2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. e3 a6!?

En første lille overraskelse. Carlsen har spillet en del a6-Slavisk på det seneste, men næsten altid med bonden tilbage på e7, så løberen kan komme ud på f5 eller g4. Opstillingen med både e6 og a6 var noget som Anand brugte i sin VM-match mod Gelfand i 2012, men den har aldrig været særlig populær på topniveau.

6. b3

6. Ld3 dxc4 7. Lxc4 b5 er en forbedret Meraner for Sort, eftersom a6 er nyttigere end Sbd7 når man gen-

nemfører c5; 6. c5 er den anden hovedvariant med strategisk komplekst spil.

6... Lb4! 7. Ld2

Sorts ide er, at 7. Lb2 ikke går, eftersom 7... Da5 8. Dc2 Se4 9. Tc1 Dxa2! vinder en bonde!

7... Sbd7 8. Ld3 0-0 9. 0-0 De7

9... Ld6 er alternativet, som Carlsen prøvede i det seneste Hurtigskak-VM, men efter 10. Tc1 h6 11. Dc2 Te8 12. h3 De7 13. c5! Lc7 14. e4! fik Hvid initiativet.

10. Lc2!?

Et ekstremt usædvanligt træk, som ser meget mærkeligt ud, men har nogle dybe pointer, som vi får se efter 10... e5 og 10... Ld6. På pressekonferencen efter partiet mente Aronian, at han havde analyseret det helt tilbage i 2003 (!).

10. Dc2 er hovedvarianten, men 10... e5 går for at være helt OK for Sort.

10... Td8?!

Nu besvares det naturlige modstød 10... e5 med 11. Sxd5! cxd5 12. Lxb4 Dxb4 13. dxe5 dxc4! (13... Sg4 14. Dd4 havde ikke været muligt med løberen på d3! 14... Sh6 15. cxd5 med mere end tilstrækkelig kompensation.) 14. exf6 Sxf6 15. a3 Dc5 16. bxc4 Dxc4 17. Tc1 er lidt bedre for Hvid takket være et lille udviklingsforspring og en stærk springer på d4, men Sort står solidt;

Dårligt er 10... Ld6? 11. e4! dxc4 og nu kan Hvid spille 12. e5 uden at løberen hænger på d3! Dette er en vældig vigtig pointe med 10. Lc2;

10... b6!? er muligvis det mest solide, eftersom det tager kontrol over

c5-feltet og undviger Hvids ide i partiet. 11. a3!? (11. Te1 Lb7 12. e4 dxe4 13. Sxe4 ser ganske solidt ud for Sort efter eksempelvis 13... a5!?) 11... Lxa3 12. e4! (12. Txa3 Dxa3 går ikke her, eftersom c5 ikke findes.) 12... Lb2! (12... dxe4? 13. Sxe4 Sxe4 14. Lxe4 er dårligt for Sort efter 14... Lb7 15. c5!) 13. e5 Se4 er vældigt skarpt og spændende.

11. a3!! Lxa3

11... Ld6 12. e4 dxc4? (12... dxe4 13. Sxe4 Sxe4 14. Lxe4 er Sorts objektive bedste forsvar, med en lidt passiv men solid stilling.) 13. e5 og igen hænger løberen ikke på d3! Derimod havde 13. bxc4 e5 været helt fint for Sort.

12. Txa3! Dxa3 13. c5

Hvad har Hvid for sin ofrede kvalitet? Fremfor alt er naturligvis damen vældigt ilde ude på a3, men den kan ikke fanges direkte. Hvid har også stærk positionel kompensation, eftersom Sort er så passiv. Tårnet på a8 og løberen på c8 har jo vældigt svært ved at komme ind i spillet, og hele bondestrukturen er svækket. Hvid har stort potentiale på de sorte felter.

13... b6

13... e5 blev foreslået af Aronian efter partiet, men efter den forcerede variant: 14. Sb1 Da2 15. Lb4! Se4 16. Lxe4 dxe4 17. Sc3 Db2 18. Sa4 Da2 19. Sd2 har Sort store problemer, eftersom han ikke kan stoppe Sc3 fulgt af Sc4 med dronningevinst.

14. b4!?

En interessant beslutning. Aro-

Magnus Carlsen tænker efter Arnonians 10. Lc2.

Foto: Lennart Ootes.

nian fortsætter med at spille på at begrænse Sorts brikker snarere end at tage materiale tilbage.

14. Sb1 var et mere materialistisk alternativ. 14... Da2 15. Dc1! (15. Lb4 vinder dronningen, men giver Sort OK kompensation efter 15... bxc5 16. dxc5 a5 17. Sc3 Db2 18. Sa4 Da2 19. Lb1 Dxa4! 20. bxa4 axb4 med en meget uklar stilling) 15... bxc5 16. Sc3 Da5 17. Sxd5! Db5 (17... Da2 18. Se7+ Kf8 19. Sxc6 Te8 20. Sa5 fulgt af Lb1, men det er ikke let at se!) 18. Sc7 Db7 19. Sxa8 Dxa8 20. La5 Te8 21. dxc5 Sxc5 22. Lxh7+ Sxh7 23. Dxc5 med klar fordel til Hvid, men langt fra afgørende.

14... Se4?

Et logisk træk for at forsøge at befri sig, men det holder ikke helt taktisk.

14... Db2!! er et fantastisk computertræk, som holder Sort i live. Ideen er helt enkelt at stoppe Hvid fra at fange dronningen, men det er vældigt svært at finde i praktisk spil. 15. cxb6! (15. Sa4 Da2 16. cxb6 Se4) 15... Dxb4! (15... Sxb6? 16. Se5 Sc4 17. Sd3 er en fin variant, hvor Hvid vinder ved at placere alt på første række: 17... Da3 18. Sb1! Da2 19. Sc1! Da1 20. Lc3 og slut) 16. Sxd5 Df8 17. Lb4 c5 18. Sxf6+ gxf6 19. dxc5 ser vældigt lovende ud for Hvid med stærke løbere og svag sort konge, men computeren viser at Sort præcis kan holde det sammen: 19... a5! 20. La3 Sxb6! 21. Sd4 f5!, men selv om Carlsen havde kunnet regne sig helt frem til her, havde han formentlig bedømt det som lovende for Hvid. Mest sandsynligt overså både Aronian og Carlsen helt enkelt 14... Db2.

15. Sxe4 dxe4 16. Lxe4

16. Sg5 Sf6 17. f3 var Aronians første ide, men 17... bxc5 18. bxc5 h6 19. Sxf7 Kxf7 20. fxe4 er trods alt noget hårdt...

16... Tb8

Et svært valg.

16... Lb7 er for passivt 17. Dc2 Sf6 18. Ld3 fulgt af Lc3 og Ta1;

16... bxc5! er nok den bedste måde at give materiale tilbage på: 17. bxc5 a5! 18. Lxc6 Ta7 med bonde og løberpar for kvaliteten, men Sort får lov til La6 i næste træk og har et vist håb om overlevelse;

16... a5 fungerer kun næsten: 17. b5 bxc5 18. bxc6 Sf6 19. c7 Td5! 20. Lxd5 Sxd5 havde været helt okay for Sort, hvis det ikke var for supertrækket 21. Db1! som bare vinder efter 21... Sxc7 22. Sg5! g6 23. Db6 med afgørende angreb.

17. Lxh7+?!

Et fint offer, og også den logiske opfølgning på hele Aronians strategi i midtspillet – alle Sorts officerer er passive på dronningfløjen, så Hvid skal jo forsøge at angribe på kongefløjen.

17. Dc2 var dog objektivt endnu stærkere, men det kræver en del kreativitet at finde den rette vej senere: 17... Sf6 (17... f5 18. Lxc6 bxc5 19. dxc5 med klar hvid fordel) 18. Sg5! (Her er 18. Lxh7+!? Sxh7 19. Se5! også smukt, men det vinder kun næsten! 19... b5 eneste træk 20. Lc3 f6 21. Sxc6 Lb7 22. Sxb8 Txb8 23. Ta1 Le4 24. Dxe4 Dxc3 25. Dxe6+ Kh8 26. Dxa6 Dxb4 og Sort er ikke helt fortabt her.) 18... Sxe4 (18... h6 19. Tb1 b5 20. Lc1 Da4 21. Dd2 hxg5 22. Lc2 vinder dronningen, og Sort får ikke tilstrækkeligt materiale for den.) 19. Dxe4 f5 20. Dh4 h6 og nu kommer en fantastisk geometrisk løsning: 21. Sf7!! Td7 22. Sxh6+ gxf6

23. Dg3+! og tårnet falder på b8! En fin variant som jeg er sikker på, at Aronian havde fundet, hvis han ikke havde haft 17. Lxh7 som alternativ.

17... Kxh7 18. Sg5+ Kg8

Tvuget. 18... Kg6? 19. Dg4 f5 20. Dg3 Kf6 vinder for Hvid, igen med hjælp af fin geometri: 21. Sf3 truer Dh4+ 21... Te8 22. e4! Lb7 23. Lg5+ Kf7 24. Se5+ og dronningen falder på a3!

19. Dh5 Sf6 20. Dxf7+ Kh8 21. Dc7!

Dette er pointen med Hvids offer på h7 - han vinder tårnet tilbage.

21... Ld7 22. Sf7+ Kh7!

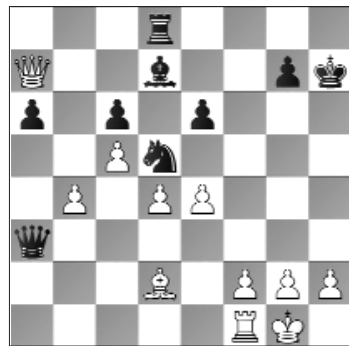
Carlsen forsvarer sig meget fint.

22... Kg8 er dårligere: 23. Sxd8 Tc8 24. Dd6 Txd8 25. cxb6 Dd3 26. b7 Dxd2 27. b8D Txb8 28. Dxb8+ kommer med skak!

23. Sxd8 Tc8 24. Dxb6

24. Dd6 er overhovedet ikke effektivt her, eftersom Hvid taber et vigtigt tempo 24... Txd8 25. cxb6 Dd3 26. b7 Dxd2 27. b8D Txb8 28. Dxb8 c5!! 29. bxc5 Lb5 30. Ta1 Db2 31. Te1 Dd2 giver remis!

24... Sd5 25. Da7 Txd8 26. e4

26... Dd3

En fælde, men ikke det stærkeste.

26... Sf6! 27. Lg5 Dxb4 28. e5 Kg6 29. h4 Dxd4 30. exf6 gxf6 31. Db6 Lc8 32. Le3 Dd5 33. f3 er lidt bedre for Hvid, men burde være holdbart. Dette er altså et stærkt argument for at betragte 17. Lxh7 som en fejl, men i praktisk spil er det næsten umuligt at forudse.

27. exd5

27. Lg5?? Dxe4! var Carlsens fælde.
28. Lxd8 Sf4 29. f3 De2 30. Tf2 De1+
31. Tf1 Se2+ og Hvid bliver mat!

27... Dxd2 28. Dc7 Dg5

Yderligere en kritisk stilling.

29. dxc6?

Det mest naturlige eftersom det vinder yderligere en bonde med tempo, men faktisk ikke det bedste.

29. d6! havde været en fin og logisk opfølgning på strategien som startede i træk 11 – Sorts tårn og løber er fortsat helt passive! 29... Le8 30. h3 fulgt af roligt spil, for eksem-

pel Te1-e3-g3 giver Hvid en positionel nærmest vindende stilling!

29... Lc8

29... Le8 30. Db7! og c-bonden kan ikke stoppes. 30... Dd5 31.c7!

30. h3 Dd5

30... e5?! 31. f4! exf4 32. Dxf4 Dxf4 33. Txf4 vinder for Hvid, eftersom Sort ikke kan angribe Hvids bønder på dronningfløjen.

31. Td1

Den sidste kritiske stilling. Carlsen, der længe har været hårdt presset og med dårlig tid, vælger at forsøge at

befri sig direkte, hvilket som det så ofte er tilfældet bare taber hurtigere. I stedet var det muligt at kæmpe videre med passivt spil.

31... e5?

31... Tf8! 32. Td3 (32. Dd6 Db3 33. Dxf8 Dxd1+ 34. Kh2 Dxd4! leder eksempelvis til remis.) 32... De4! 33. Tg3 Dxd4! og Hvid har svært ved at komme videre.

32. Td3!

Nu kan Sort ikke længere stoppe Hvids angreb.

32... exd4 33. De7 Lf5 34. Tg3 Lg6 35. Dh4+ opgivet

Et fantastisk parti af Aronian, hvor han flere gange viste, at brikernes aktivitet er meget vigtigere end materiale, selv på langt sigt. Carlsen forsvarede sig under omstændighederne også godt, og havde han valgt 26... Sf6 i stedet, havde han sandsynligvis været favorit til at holde. Men i skak er det altid lettere at angribe end at forsvare, og Aronians sejr var meget velfortjent.

1-0.

Magnus Carlsen opgiver.

Foto: Lennart Ootes.

Afslappet hævn

Foto: Lennart Ootes.

Magnus Carlsen tog revanche for nedturen i Stavanger ved at vinde de to første afdelinger af Grand Chess Tour i Paris og Leuven, begge kombineret hurtigskak og lyn. Især i lyn var verdensmesteren outstanding.

Peter Heine Nielsen kommenterer

Hvid: Magnus Carlsen (2832)

Sort: Vladimir Kramnik (2808)

Birds Åbning / A03

Leuven hurtigskak

Nigel Short berettede i et interview om en interessant snak han havde med deltagere i afslutningsmiddagen til turneringen i Stavanger. I en snak om spilleres indflydelse på nutidens mestre talte Magnus varmt om Larsen. Det fik Kramnik til øjeblikkeligt at afbryde med en bemærkning om, at man ikke studerer Larsen i Rusland, fordi man betragter ham som en "caféspiller".

Under et af mine besøg hos Larsen i Buenos Aires nævnte Bent, at han følte, at Kasparov i sine bøger havde givet en forkert skildring af hans skaklige stil. Og som jeg ser det, var Larsen en positionel spiller, der prøvede at skabe situationer og stillinger, hvor han stolede på sin evne til at udspille modstanderen.

1. f4!?

Selv om Magnus har flirtet med Hollandsk, så er det hans første Bird.

1... d5 2. Sf3 Sf6!?

Selv i en baggårdsgyde som denne, synes Kramnik at have egne ideer. Mod Vovk havde han spillet 2... Lg4, der generelt betragtes som en passende modgift, men Henrik Danielssen har i sine videoer om 1. f4, som han har navngivet "The Polar Bear System", anbefalet 3. e3 Sd7 4. h3! Lxf3 5. Dxf3 fulgt af g4.

3. g3

Leningrad-strukturen i forhånden. Larsen havde succes med at slå Boris Spasskij i Interzoneturneringen i Amsterdam 1964 efter 3. e3 g6 4. b4!?

Kramnik ville formentlig have for-

hindret ekspansionen på dronningfløjen med 3... e6.

3... e6!?

Det "normale" er fianchettere den sortfaldede løber, men Kramnik spillede 1. d4 f5 2. Sf3 Sf6 3. e3!? mod Svidler i kandidatturneringen 2014. Her forsøger han noget tilsvarende med et tempo mindre.

4. Lg2 Le7 5. 0-0 b5!?

I sine yngre dage gjorde Kramnik noget lignende med hvid, men dog med løberen på g2. Det ser måske en anelse mindre solidt ud end b6, men hvorfor ikke også vinde noget terræn og samtidig forberede Lb7?

6. d3 Lb7 7. De1?! c5 8. c3 0-0 9. a4 b4 10. cxb4 cxb4 11. Kh1 Sc6 12. Le3

En typisk plan, hvor Sg4 kan besvares med Lg1.

12... Sd7 13. Sbd2 Lf6 14. Tb1 Te8?!

Et træk præget af "den sunde fornuft", men ikke nok til at fastholde Sorts åbningsfordel. 14... Da5! truer bonden på a4 og sætter fokus på Hvids 7. træk. Magnus havde tænkt sig at spille 15. Dd1!, hvilket ville begrænse skaden til det mindst mulige, og Hvids ville stadig have en spilbar stilling.

15. Sb3 a5 16. g4 g6 17. Df2

Hvis har nu udlignet og står bekvemt.

17... Lg7 18. Sbd4 Sxd4 19. Lxd4 Tc8 20. Tbc1 Lxd4 21. Sxd4 Txc1 22. Txc1 Db6

En afklaret stilling, hvor Sort er parat til at bytte tårne i c-linjen med remis som et sandsynligt resultat. Indtil nu er det helt okay at bedømme Magnus' spil ud fra ens egne subjektive holdninger – enten kan man lide hans approach, eller også kan man ikke. Fra denne stilling og fremefter er han indiskutabelt i en klasse for sig.

23. Tf1!

Afgiver den åbne linje, som er den eneste tilgængelige for afbytning. Hvid antyder nu muligheden for at spille f5 i næste træk. Efter 23... Tc8 24. f5 gxf5 25. gxf5 e5 lykkes det kun med kompliceret taktiske greb for

computeren at holde Sort inde i partiet: 26. f6 Dxd4 27. Df5 Td8 28. Dg5+ Kf8 29. Lh3!? Ke8 (29... Dxe3!?) 30. Le6 Sf8! 31. Lxf7+ Kd7!

25. Lh3!? eller endnu køligere 24. h4!? er meget spillbare for Hvid, hvis han ikke vil være så forcerende.

23... f6?!

Et profylaktisk træk rettet mod et hvidt f5, hvor det sikre svar er ... e5, men teksttrækket svækker strukturen.

24. h4!?

Hvid higer efter terræn, og trækket antyder muligheden h5 eller g5.

24... Tf8 25. Kg1!

Mit personlige favoritræk i partiet – altså måske bortset fra Magnus' 1. træk! Hvids foregående træk har lagt op til en aktion på kongefløjen, men nu skifter partiet karakter, da det viser sig, at Sorts svækkelse på dronningfløjen er kritisk.

25... e5

Et konsekvent svar. 25... Tc8 ville have været fint, hvis bonden fortsat havde stået på f7, men her giver det strategiske problemer efter 26. g5.

26. Sb3! Dxf2+?

Den afgørende fejl. Med 26... La8! kan der stadig kæmpes. Hvid naturligvis står behageligt efter 27. Tc1 e4 – men måske er det slet ikke så slemt for Sort, som det ser ud. Men efter teksttrækket er det ikke godt.

27. Kxf2 exf4 28. Sxa5 La8 29. Tc1 Se5

I en materiel lige stilling og med trussel mod g4, synes det måske ikke så håbløst ved første øjekast, men

Hvids næste træk kaster lys over brættet:

30. Lf3!

Forsegle kongefløjen og gør Sorts to merbønder mindre mobile end den hvide a-bonde. Tc7 og Sb3-d4 fulgt af a-bondens fremmarch er en automatik, så Kramnik forsøger at komplicere en sidste gang:

30... d4 31. Sc4

31. Sc6!? er computervarianten, der vinder efter 31... Lxc6 32. Lxc6 Sxg4+ 33. Kf3 Se5+ 34. Kxf4, da Sort ikke kan spille 34... Tc8 på grund af 35. Ld5+. Og på 34... Sxc6 35. Txc6 vinder tårnslutspillet let, selv om der er øjeblikkelig materiel ligestilling. b4 og d4 er svage, og fribonden i a-linjen er afgørende.

31... Lxf3 32. Sxe5 Lxe2 33. Sd7 Tf7 34. Sxf6+ Txf6 35. Kxe2 Te6+ 36. Kf2

Som i kommentaren oven for. Pilen peger i Hvids retning i alle varianter.

36... Kf7 37. a5 g5 38. hxg5 Kg6 39. Tc5 f3 40. Kxf3 Te3+ 41. Kf4 Txd3 42. a6 Td1 43. Ta5 d3 44. Ke3 opgivet. 1-0.

Peter Heine Nielsen kommenterer

Hvid: Magnus Carlsen (2832)

Sort: Maxime Vachier-Lagrave

(2796)

Engelsk / A20

Leuven lynskak

Når man ser på stillingen, så ville det måske være det perfekte tidspunkt at spille solidt for at bevare føringen. Men verdensmesteren sagde, at han ville løse lidt op i Leuven. Så her kommer han!

1. c4 e5 2. e3 Sf6 3. Sc3 Sc6

I hurtigpartierne havde Anand spillet 3... Lb4 her. Magnus var i færd med at spille et fantastisk parti, men han tabte tråden, da Sort forsvarede sig godt – faktisk var han heldig med at holde partiet.

4. g4!?

Hvis du overvejer at spille Grob, så er dette det bedste, du kan få ud af det. Betragt det ikke nødvendigvis som en anbefaling!

4... Lb4

Aronian har spillet 4... h6 5. Bg2 d6 mod Rapport, mens Short – Docx fortsatte med 4... d5 5. g5 d4 6. gxf6 dxc3. Begge partier førte til atypiske, men ret lige stillinger.

5. g5 Lxc3 6. bxc3 Sg8

Maxime Vachier-Lagraves plan er logisk. g5-bonden er svag, og for eksempel 7. h4 h6 er strålende for Sort. Næsten alle Hvids officerer står på udgangsfelterne, men Carlsen udvikler dem med en forbløffende energi i de følgende træk.

7. d4! Dxc5 8. d5 Sd8 9. d6 c6 10. Sf3 Df5 11. Tg1 Se6

Sådanne stillinger ender altid med, at den ene af parterne bliver slået til pindebrænde. Får Sort lejlighed til at konsolidere sin stilling med lad os

Foto: Lennart Ootes.

sige Sf6, b6 og Lb7, så er Hvid færdig. Men ak:

12. e4!

Hurtighed har her større betydning end materiale. Skønt en bonde nede accelererer Magnus sin udvikling ved at kaste en bonde mere ud som madding:

12... Dxe4+ 13. Le3

Nu truer 14. Ld3 med at fange den sorte dronning, og på 13... Sf4 følger 14. Tg5 f6 15. Sd2 Sd3+ 16. Lxd3 Dxd3 17. Txg7 med vindende angreb, så Maxime trækker sig tilbage.

13... Df5 14. Sg5 Sf4

Det er oplagt at forhindre 15. Ld3, ligesom truslen Sxe6 fulgt af Txg7.

15. Lxf4!

Igen: småfaktorer som antallet af bønder eller løberpar eller ej tæller

ikke. Sort må ikke få lov til at konsolidere uanset omkostningerne.

15... Dxf4 16. Tg4 Df6 17. Se4 Dh6 18. Df3

Partiets første "rolige" øjeblik i et stykke tid. Hvid har ingen direkte trusler. Logisk nok forsøger Sort at få gang i udviklingen ved at spørge den dominerende springer på e4. Pudsigt nok er det bedste træk 18... g6!? med ideen Dg7. Min computer angiver følgende variant: 19. Tg5 Dg7 20. Dg3 Kf8 21. Txe5 f6 22. Ta5 b6 23. Ta3 som er en underlig blanding af logik og absurditeter.

18... Sf6 19. Txg7

Fristende og i partiets "ånd", skønt

19. Sxf6 objektivt var bedst, da Hvid har en fornem kompensation for de to bønder efter 19... Dxf6 20. Dxf6 gxf6 21. c5! b6 22. Lc4 Lb7 23. Tb1!, som er den instruktive variant. Sorts løber bliver låst inde efter 23... b5 24. Lb3, hvorefter Hvid plukker sorte bønder.

19... Dxf6?

19... Kf8! var bedre, eftersom der er forsvarsressourcer efter 20. Sxf6 Kxg7 21. Sh5+ Kf8 22 c5 e4!, for eksempel 23. Df5 Tg8. Det er svært at styrke det hvide angreb. Mindre smart, men klart bedre er 20. Tg3 Sxe4 21. Dxe4 Dxd6 22. Dh4 med tilfredsstillende modspil.

20. Sxf6+ Kd8 21. Df5

Nu er Sort fortabt. Hvis 21... Df8, så 22. Td1! (22. Dxe5?! De8! med chancer) og Sort er fuldstændig paralyseret og kan næsten ikke røre sig.

21... Te8!? 22. Sxe8 Kxe8 23. c5

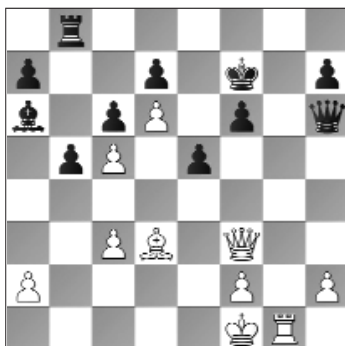
En logisk indskrænkelse af Sorts muligheder, men mere direkte er 23. f4 exf4 24. Kd2 fulgt af Te1+, der er mindst lige så stærkt.

23... b5 24. Ld3 f6 25. Ke2 Kf7

Der er flere gevinstveje for Hvid, men der er en smuk – nærmest som i en stringent matematisk regneopgave – vej til at få tårnet i g-linjen så hurtigt som muligt.

26. Th1!! Tb8 27. Kf1! Dg6 28. Df3 Dh6 29. Tg1 La6

30. Dg4!

Hvid må ikke tillade Tg8, ligesom det fastnagler Sort til at forsvare d7-bonden.

30... Td8 31. Tg3 e4 32. Dxe4 Te8 33. Dg4 Lc8

34. Kg2

34. Lc2! ville have afgjort øjeblikkeligt, men udfaldet af partiet er ikke til at tage fejl af alligevel.

34... Dg5 35. Df3 Dd5 36. Dxd5+ cxd5 37. Lxh7 Te5 38. f4 Te2+ 39. Kf1 Txh2 40. Lg8+ Kf8 41. Lxd5 Th8 42. Kf2 La6 43. Ke3 Ke8 44. Kd4 Kd8 45. Tg7 Lc8 46. c6 dxc6 47. Lxc6 a5 48. Kc5 opgivet

Et usædvanligt parti. Sekvensen fra 7. til 27. træk blev fuldført med en imponerende energi og kreativitet – at det så oven i købet sker i et lynparti gør det til noget ganske særligt.

1-0.

Slutstillingen i Paris (27 partier)

1. Magnus Carlsen 24 (vandt omkamp 1½-½)
2. Maxime Vachier-Lagrave 24
3. Hikaru Nakamura 23
4. Aleksandr Grisjtjuk 22
5. Sjachrijar Mamedjarov 20
6. Sergej Karjakin 18
7. Wesley So 15
8. Fabiano Caruana 14
9. Veselin Topalov 11½
10. Etienne Bacrot 8½

Slutstillingen i Leuven (27 partier)

1. Magnus Carlsen 25½
2. Wesley So 22½
3. Maxime Vachier-Lagrave 22
4. Anish Giri 20
- 5-6. Vladimir Kramnik 18½
- 5-6. Levon Aronian 18½
7. Jan Nepomnjasjtjij 18
8. Vishy Anand 16
9. Vasilij Ivantjuk 15½
10. Baadur Jobava 3½

Foto: Lennart Oates.

LARSENS JUBELÅR

1967 var året, hvor Bent Larsen rakte ud efter stjernerne på skakhimlen. Det var også et begivenhedsrigt år med mange episoder og hændelser, som står lige så skarpt i historiebøgerne i dag, som dengang hvor de var en del af hverdagen. Jan Løfberg forsøger her at sætte Bent Larsens præstationer ind i tiden uden for skakbrættet. Det var flower-power, provoer, hippier, blomsterbørn, en kærlighedssommer med et samtidigt rumkapløb, Vietnamkrig, revolutionshelte, FBI-agenter, CIA- og KGB-spioner.

Af Jan Løfberg

Vi skruer tiden 50 år tilbage. Til sommeren 1967. Bent Larsen har netop færdiggjort manuskriptet til "Drømmen om at blive verdensmester" – et større selvbiografisk kapitel til "Skakspilleren 2", der er journalisten Johannes Christiansens opfølger på hans egen og Harald Enevoldsens bestseller "Skakspilleren". Hjemme i Gentofte er Bent Larsen ved at pakke kufferten. Han er klar over, at han skal være på farten i fire måneder for at deltage i fire meget stærke skakturneringer. Han vil først være tilbage hos fru Lizzie umiddelbart før dansen om juletræet. Mens han pakker, ved han endnu ikke, hvor velvalgt titlen på kapitlet viser sig at være. Mens Bent Larsen er i færd med at udfordre det sovjetiske skakimperium, udfolder en række inspirerende, spændende, dramatiske og voldsomme begivenheder sig uden for skakbrættet.

Den Kolde Krig, rumkapløbet, våbenkapløbet og Vietnamkrigen kører for fuldt skrald. Ungdomsoprøret er

så småt i gang. I de københavnske gader går provoer, hippier og blomsterbørn rundt. De demonstrerer mod krig og vold, går ind for kærlighed og laver happenings, der understøtter deres budskab og gør grin med magthaverne. De antiautoritære kræfter har kronede dage, og i San Francisco samles det hele under fællestitlen "The Summer of Love", hvor højdepunktet er Monterey International Pop Music Festival fra 16.-18. juni 1967. Blomster, kærlighed og musik kontra våben, krig og død.

I denne spændende brydningstid spiller Bent Larsen sig frem i allerførste række som en af de førende skakmestre i verden. Da "Skakspilleren 2" ligger under juletræet hos mange skakspillere, er de ikke i tvivl om, at stormesterens drøm ikke er grebet ud af den blå luft. I de fire forudgående måneder har de i alle landets dagblade kunnet læse om stormesterens fremgang.

En lille prolog

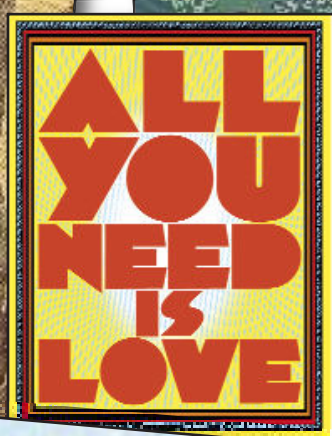
Da Bent Larsen sætter punktum for sit selvbiografiske bidrag til "Skak-

spilleren 2", har han naturligvis stukket hovedet frem på verdensscenen adskillige gange. Men hans resultater er endnu uden den fornødne stamina. Fra erobringen af stormestertitlen i 1956 til sejren i Interzoneturneringen 1964 og kvalifikation til Kandidatturneringen året efter er der mange smuttere og nedture, og ingen i Sovjetunionen kan før 1964 forestille sig Larsens pludselige genembrud. Han taber kun knebet kandidatsemifinalen til eksverdensmesteren Mikhail Tal, og i den efterfølgende kamp om tredjepladsen i 1966 og direkte adgang til Interzoneturneringen i Sousse 1967 besejrer han den sovjetiske stormester Jefim Geller.

Sammen med matchsejren over Geller viser Larsen glimt af sin kommende storhed i løbet af 1966. Han vinder en stormesterturnering i Le Havre i Normandiet med to points forspring til de sovjetiske stormestre Lev Polugajevskij og Nikolaj Kroguis. Det er på det tidspunkt, hvor "russerne" er vant til at rydde præmiebordene i alle turneringer. Lar-

THE YEAR
1967
LEGENDS
WERE BORN

1967

sens to gevinster over verdensmesteren Tigran Petrosjan i Santa Monica – det ene med dronningoffer og det andet en positionel nedspilning – giver også grobund for optimisme på den lange bane. En ujævn præstation under skakolympiaden i Havana og en elendig indsats i en nytårsturnering i Stockholm, hvor han starter med tre nederlag i de sidste dage af 1966 giver igen ridser i lakken.

1967 begynder med, at Larsen får rettet op på sin elendige start og endte med en midterplacering i et forholdsvis svagt felt. Paul Keres forsvarer hammer og sejl med bravur og vinder med otte af ni, tre og et halvt point foran Larsen. Men er Larsens fine start på året et varsel på noget stort i 1967?

1. januar: Postnummer-systemet indføres i Danmark. Larsen vinder over Ove Kinnmark i 6. runde af det svenske skakforbunds 50 års jubilæumsturnering i Stockholm.

4. januar: The Doors udkommer med et album af samme navn. Albummet indeholder superhittet "Light My Fire". Paul Keres vinder i Stockholm med 8 af 9. Bent Larsen spiller remis mod Eero Böök og deler tredjepladsen med 4½.

Hvis man tror det, så bliver det gennemhullet i den årlige højovnsturnering i Beverwijk. Larsen kommer igen skidt ud af startblokken: 1 af 4, derefter 7½ af de følgende ni partier, inden et nederlag i næstsidsste runde mod Boris Spasskij ødelægger muligheden for en delt turneringssejr. Efter endnu et nederlag slutter Larsen på en fjerdeplads. Sådanne præstationer giver ikke panderynker i Centralskakklubben i Moskva.

Heller ikke en delt tredjeplads i Monaco afslører, hvad der sker senere på året.

Ej heller i den skotske by Dundee henter Larsen en turneringssejr.

Verdenstoppen

I 1967 eksisterer hverken ratingliste eller verdensrangliste. FIDE har et meget trægt VM-system, der favoriserer de spillere, der allerede har gjort sig i kampen om verdensmesterskabet. Mestendels rykker "russerne" rundt på deres positioner, og ingen uden for Sovjetunionen har reelt kunnet udfordre dem, siden Mikhail Botvinnik vandt VM i 1948 og nationaliserede VM-titlen til en sovjetisk statsejendom.

Bobby Fischer deltager i Kandidatturneringen i både 1958 og 1962 uden succes. Larsen er tættere på end amerikaneren i 1965. Spillere som Svetozar Gligoric, Pal Benkö (afhopet ungare og senere amerikansk statsborger), Fridrik Olafsson, jugoslaven Borislav Ivkov og ungaren Lajos Portisch har også stukket hovederne frem, men med endnu mindre succes end Fischer og Larsen.

I 1967 sidder Tigran Petrosjan inde med VM-sceptret. Hans VM-udfordrer fra 1966, Boris Spasskij, er

i kraft af denne position sikret deltagelse i Kandidatturneringen 1968, ligesom Tal er det som tabende kandidatfinalist mod Spasskij i 1965.

Larsen er klar til deltagelse i Interzoneturneringen i efteråret 1967, og her er Bobby Fischer, Viktor Kortjnoj, Leonid Stein, Jefim Geller, Svetozar Gligoric og Lajos Portisch også med. For Fischer er der tale om et comeback i VM-cyklussen. Han står over i den fra 1963-66, hvor Larsen i amerikanerens fravær lufter sine egne VM-ambitioner.

Alt dette ved Larsen, da han i de sidste linjer af "Drømmen om at blive verdensmester" skriver: "Lad mig slutte af med at sige, at jeg nu anser mig for ved at være udlært. Jeg regner mig selv for én af verdens otte stærkeste, jeg regner Fischer og mig for de eneste, der har en chance for i en overskuelig fremtid at tage verdensmesterskabet fra russerne. Denne på en måde latterlige ærgerrighed, drømmen om at blive verdensmester, har været stærkt medvirkende til, at jeg har gjort så meget ud af skakspillet, at det er blevet min profession og sikkert vil være det i en hel del år fremover. Man kan også sige, at jeg lever af min hobby. Det er der mange, der misunder mig".

Lajos Portisch-Bent Larsen under Palma de Mallorca 1967.

6. januar: USA igangsætter "Operation Deckhouse Five" i Mekong-deltaet.

14. januar: Forberedelserne til "Summer of Love" går i gang i San Francisco. Larsen spiller remis i 4. runde af Beverwijk-turneringen mod Dragoljub Ciric.

27. januar: Fire astronauter bliver dræbt under den sidste test før affyringen af Apollo 1.

29. januar: Boris Spasskij vinder Beverwijk-turneringen med 11 af 15. Bent Larsen taber til Hans Ree og kommer ind på fjerdepladsen med 8½.

I løbet af foråret 1967 får Larsen sit første faste skakjob. Han skal skrive ugentligt i Frederiksborg Amts Avis – spalten bliver så også bragt i de andre Bergske Blade. Dermed bliver Larsens indtjening mere sikker og vil ikke som før hen være bundet op på pengepræmier og simultanopvisninger.

Økonomien er således i orden, da Larsen lander på Cuba for at spille Capablanca Memorial midt i august. Revolutionshelten Che Guevara overværer ikke Capablanca Memo-

22. februar: Suharto tager magten fra Sukarno i Indonesien.

4. marts: Larsen begynder at skrive hver lørdag i Frederiksborg Amts Avis.

11. marts: Borgerkrigen mellem kongeriget Cambodja og Khmer Rouge starter.

4. april: Bobby Fischer vinder i Monaco med 7 af 9. Vasilij Smyslov bliver nr. 2 med 6½, Bent Larsen slår William Lombardy og deler tredjepladsen med Jefim Geller, begge 6 point.

rial denne gang. Den skakinteresse-rede minister har ofte fulgt partierne på nærmeste hold – også med en revolver i bæltet! Mens Bent Larsen leverer sin karrieres bedste resultat, er Che i gang med at udbrede verdensrevolutionen i de bolivianske højder.

Mange år senere fortæller Larsen: "Mit bedste resultat, spørger du... Hmm, det må være Havana i 67, for der var jeg på natklub 17 gange, og turneringen var på 19 runder!"

Når russerne – som man kaldte alle sovjetiske spillere dengang – er på besøg i udlandet, så er der næsten altid oppassere med – en udsending som ud over at spille skak også skal afgive rapporter til de kompetente myndigheder hjemme i Kreml.

På Cuba er der masser af sovjetiske udsendinge, så her behøver de sovjetiske udrejsemyndigheder ikke at sende oppassere med Smyslov, Polugajevskij og Tajmanov...

Bent Larsen kommenterer

Hvid: Bent Larsen
Sort: Silvino Garcia

Havana 7. runde, 31. august 1967
Kongeindisk / E90

1. c4 Sf6 2. Sf3 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. 0-0

Så er vi havnet i en kongeinder. Næste dag stod der i avisen, at nu var denne åbning blevet spillet i 11 partier, Sort havde tabt fem og ikke vundet et eneste. Men det magre resultat behøver ikke at være åbningens skyld, i de fleste af de 11 partier sad den formodentlig bedste spiller på den hvide side.

Silvino Garcia er en meget nervøs, men lovende spiller, der i dette års cubanske mesterskab delte 1. pladsen med den erfarne internationale mester Jimenez. Men i Capablanca-turneringen fik han ikke nogen god start.

Jeg spiller nu et træk, der ikke står i bøgerne. Alt kan spilles, når bare man spiller det rigtigt.

6. Le3 Sbd7 7. h3

Så blev det bare en lille trækomstilling til en variant, der normalt opstår efter 6. h3 e5 7. d5 Sbd7. Men her regnes 7... Sbd7 ikke for det nøjagtigste.

7... e5 8. d5 Sc5 9. Sd2 Se8

Ikke dårligt spillet, Sort vil ikke spille tid på at sikre springerstillingen på c5 med 9... a5. Han regner med at få modchancer efter 10. b4 Sa6 11. a3 f5.

I stillinger som den foreliggende spilles ofte 10. g4, men jeg fandt på en anden plan, der heller ikke er uden charme.

10. h4!? f5 11. h5 Sf6

Garcia tænkte meget længe og trækket er sandsynligvis galt. Efter min mening skulle Sort flytte Sc5, sandsynligvis til a6, for at opstille truslen f5-f4. Hvid måtte svare 12. Sf3 med uklart spil.

12. hxg6 hxg6 13. Lxc5 dxc5 14. De2

Hvid skynder sig at rokere langt. Dronningstrækket synes at spærre for løberen, men den skal den anden vej ud. Desuden ville 14. Ld3 give Sort taktiske modchancer efter 14... Sg4 med truslen Sxf2.

14... a6 15. 0-0-0 Dd6 16. g3 Ld7 17. Lh3 b5

8. april: Sandie Shaw vinder det europæiske melodi grandprix med "Puppet on a String".

14. april: 10.000 mennesker marcherer i San Francisco i protest mod Vietnamkrigen.

15. april: Martin Luther King og Harry Bellafonte er i New York med i demonstrationsmarch mod Vietnamkrigen.

21. april: Militærkup i Grækenland. CIA er kraftigt involveret i kuppet. George Papadopoulos overtager magten.

24. april: Kosmonauten Vladimir Komarov omkommer, da Sojuz 1 styrter til jorden.

28. april: Muhammad Ali nægter at gå ind hæren, og han mister sit verdensmesterskab i sværvægtsboksning og får tre års karantæne af de amerikanske bokseforbund.

12. maj: The Jimi Hendrix Experience udgiver deres debutalbum. Larsen spiller remis i et radioskaklandskampsparti mod Mark Tajmanov, der er på simultanbesøg i Danmark sammen med Salo Flohr.

13. maj: Scott McKenzie udsender "San Francisco (Be Sure to Wear Flowers in Your Hair)" for at promovere Monterey Festivalen. Sangen er skrevet af John Phillips fra The Mamas and the Papas.

19. maj: Jurij Andropov bliver chef for KGB.

1. juni: The Beatles udgiver "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band". Det får senere tilnavnet "The Soundtrack of the Summer of Love".

5. juni: Seksdageskrigen i Mellemøsten bryder ud.

10. juni: Kronprinsesse Margrethe og den franske greve Henri bliver gift i Holmens Kirke.

14. juni: Preben Uglebjerg optræder på den store scene på Københavns Rådhusplads under byens 800 års jubilæum. Han giver en fantastisk improviseret udgave af Beatles' "Yellow Submarine", mens hele byen venter på jubilæumsfyrværkeriet.

16. juni-18. juni: Monterey International Pop Music Festival, med bl.a. Jimi Hendrix, The Who, Janis Joplin, Otis Reading, Ravi Shankar, The Mamas and the Pappas og Jefferson Airplane.

23. juni: Den amerikanske præsident Lyndon B. Johnson mødes med den sovjetiske premierminister Aleksej Kosygin i New Jersey for at opbløde forholdet mellem de to koldkrigsnationer.

25. juni: 400 millioner mennesker ser "All You Need Is Love" med The Beatles. Det var den første verdensomspændende live-satellittransmission.

3. juli: Den socialdemokratiske regering med Jens Otto Krag i spidsen indfører moms i Danmark. Den var på 10 procent. Det skaber uro i SF – regeringens støtteparti.

19. juli: Store raceulykkeligheder i Minneapolis, USA.

25. juli: Svetozar Gligoric vinder Dundee med 6½ af 8. Bent Larsen og Fridrik Olafsson deler andenpladsen med 5½, Bent slår Fridrik i sidste runde. Ingen russere var med i Skotland.

18. Tde1

Dette var efter min mening det vanskeligste træk i partiet. At slå straks på b5 ville være dårligt, f.eks. 18. exf5 gxf5 19. cxb5 axb5 20. Sxb5 Da6! med gode angrebsschancer for Sort. Men hvis Sort efter teksttrækket dækker e5 med et af tårnene, ville denne variant være meget stærk. Hvis Sort lukker af med 18... b4 går den hvide springer til d1 og senere evt. videre til e3 med stærkt tryk mod f5, mens Sort ikke kan få gang i noget angreb på dronningfløjen.

Sandsynligvis er den sorte stilling allerede tabt. Han forsøger et skarpt modspil.

18... c6 19. exf5 cxd5

Efter 19... gxf5 20. dxc6 Lxc6 giver kvalitetsofret 21. Lxf5 et mægtigt angreb og mod 20... Dxc6 er 21. Sf3 meget stærkt.

20. fxc6 Lxh3

Dette giver Hvid et tempo til dublering i h-linjen, og ser vel derfor ud som en fejl, men der er det i vejen, at straks 20... bxc4 kan besvares med 21. Sxc4!

21. Txh3 bxc4 22. Teh1 e4?

Der er ikke noget godt forsvar, men mest modstand bød 22... De6, hvilket jeg havde tænkt mig at spille 23. f4 imod.

**"... jeg var på natklub
17 gange,
og turneringen var på
19 runder!"**

23. f3! exf3?

Nu taber han en officer, men efter 23. -, Te8 bryder den sorte stilling også hurtigt sammen.

24. Dh2 Sh5 25. Txxh5 Dxxg6 26. Sxd5 Tae8 27. Sf4 Txf4 28. gxf4 Te2 29. f5! Lxb2+ 30. Kc2 opgivet. 1-0.

5. august: Pink Floyd udgiver deres debutalbum "The Piper at the Gates of Dawn".

19. august: Vesttyskland modtager 36 politiske fanger fra DDR ved grænseovergangen Herleshaussen og Wartha.

27. august. The Beatles' manager Brian Epstein findes død i London. I 4. runde af Capablanca Memorial slår Larsen den vesttyske stormester Lot-har Schmid.

3. september: Sverige indfører højrekørsel. Nguyen Van Thieu bliver præsident i Sydvietnam. BL slår Bednarski i 9. runde.

18. september: Bent Larsen spiller en 16 træks remis mod den ungarske stormester Gedeon Barcza og vinder som ubesejret den 5. udgave af Capablanca Memorial med 15 af 19. Mark Tajmanov bliver nr. 2 med 13½, Vasilij Smyslov får 13 point på tredjepladsen, og Lev Polugajevskij ender som nr. 4 med 12.

Videre med fly op til Winnipeg i midt-Canada. En præmiesum på 4.000 dollar har lokket stærke folk til. Russerne sender Paul Keres og Boris Spasskij, men de er fredeligt indstillede. Spasskij har ellers vist tænder et år tidligere i Santa Monica-turneringen, men nu koncentrerer han sig mest om forbedrelserne til kandidatturneringen 1968, hvor han som tabende VM-finalist er sikret adgang til. Larsen vinder i 3. runde meget heldigt på tid over Pal Benkö, som er en særdeles god bekendt til danskeren. Der opstår stor dramatik, da den amerikanske stormester overskrider ved træk 40 i en gevinststilling: Turneringens overdommer, professor Jack Woodbury, har sat en dreng til at tilse begivenhederne, men da vingen falder, er drengen ikke i nærheden(!), selv om det naturligvis er utilstedeligt at sætte en knægt til at være dømmende myndighed til en dyst mellem professionelle skakmestre.

Larsen har på grund af tidnød ikke noteret siden sit 35. træk, og mens han noterer de sidste fem træk, falder hans egen vinge. Stor forvirring. Benkö kræver remis, fordi Larsen ikke har noteret undervejs. Først nu begynder rekonstruktionen på et tilstødende bord, og her bliver det verificeret, at Benkö ikke har nået at udføre sit 40. træk, før faldvingen går i vertikal stilling. Benkö er dybt frustreret og kræver, at en spillerkomité bliver nedsat for at finde en afgørelse på tvisten. Amerikaneren fastholder, at Larsen ikke kan vinde, fordi han ikke har ført sin noteringsliste. Komiteen bliver nedsat med deltagelse af Yanofsky, Keres og Szabó. Ved et party i Yanofskys private hjem får Benkö overdraget beskeden: Du har tabt!

Optrinet burde være undgået. En rutineret kamplæder slår naturligvis en hånd på klokken, når vingen falder og beder spillerne rekonstruere, hvorefter Larsen efter gældende regler får tildelt sejren.

I 4. runde taber Larsen til den

vesttyske stormester Klaus Darga, der ellers har tilbudt remis tidligt i partiet.

Bent Larsen kommenterer

Hvid: Aleksandar Matanovic
Sort: Bent Larsen

Winnipeg 8. runde, 11. oktober 1967
Siciliansk / B 54

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 d6 5. Sc3 e6 6. Le2 Sge7!?

Matanovic er en stor åbningsekspert, men dette kostede ham en halv time!

7. Sb3 Sg6 8. 0-0 Le7 9. Le3 0-0 10. Dd2 a6 11. a4 b6 12. f4 Tb8 13. Ld3 Dc7

13... Lf6 fortjener opmærksomhed.

14. Se2 Td8 15. c3 Sf8

Jeg indrømmer, at g6 ikke altid er et godt felt til springeren, men på et tidligt stadie af partiet beskytter den kongen fint.

16. Lc2 Lb7 17. Sg3 Sd7 18. De2 Lf8

I de følgende komplikationer er det vigtigt, at løberen ikke angribes af Sf5.

19. Kh1 Sc5 20. Sd4 e5

Endelig kan Sort lave noget aktivt, og Matanovic har kun en halv time tilbage! Her ventede jeg 21. Sdf5 med kompliceret spil. Sort får godt modspil mod e4. Matanovic' angreb forekommer mig usundt.

21. Sxc6 Dxc6 22. f5 d5! 23. f6 g6 24. exd5 Dxd5

Nu er den sorte stilling i centrum meget stærk, og Hvid har svært ved at skabe trusler mod Sorts konge.

25. b4 Se6 26. Se4

26... Sf4!

Et korrekt bondeoffer. Efter 27. Lxf4 exf4 28. Txf4 var planen 28... De5, som vinder bonden tilbage med fordel.

27. Df3?

I tidnøden overser Matanovic Sorts næste træk:

27... Sd3 28. Sg5 Dc4 29. Dh3 h6 30. Sf3 Dxc3 31. Lxd3

Eller 31. Lxh6 Dxc2 32. Lxf8 Sf4 og vinder.

31... Txd3 32. Lxh6 e4 33. Ta3 exf3 34. Opgivet.
0-1.

9. oktober: Che Guevara myrdes i Bolivia af militæret. Larsen spiller remis i 6. runde mod den ungarske stormester Laszlo Szabo.

12. oktober: Bent Larsen slår Florin Gheorghiu og Klaus Darga spiller remis mod Boris Spasskij. Larsen og Darga deler triumfen med 6 af 9. Paul Keres og Boris Spasskij deler tredjepladsen med 5½. Larsen spiller remis mod begge russere.

Larsen når dårligt nok at komme hjem til hotellet, inden han skal videre til det afrikanske kontinent! Den 16. oktober starter interzoneturneringen i den tunesiske by Sousse. 24 deltagere skal kæmpe om de seks pladser til kandidatturneringen. Blandt favoritterne er Larsen og Fischer. De sovejtiske udsendinge er

Kortjnoy, Geller, Stein og Gipslis. Særligt Stein har udmærket sig og vundet to stærke turneringer. Helt specielt er sejren foran 17 stormestre – heriblandt verdensmesteren Tigran Petrosjan og viceverdensmesteren Boris Spasskij – i 50 års jubilæumsturneringen for den russiske revolution i Moskva.

Fischer-affæren

Før start når den argentinske deltagere Julio Bolbochan ikke frem. Ingen finder ud af, hvorfor han bliver væk. Men ellers er dramaet bundet op på Bobby Fischer. Bobby er en kaospilot og forstår at skabe panik omkring sig. Amerikaneren starter med 6 af 7 – remiser mod Portisch og Kavalek – men fra 8. runde begynder det at gå galt, da Fischer vil have sit parti mod Kortjnoy flyttet:

8. runde onsdag den 25. oktober: Kortjnoy-partiet flyttes til mandag den 30. oktober. Fischer skal have sabbat til torsdag kl. 18.00. Larsen spiller remis mod Kavalek.

9. runde torsdag den 26. oktober: Geller-partiet – som ifølge turneringsplanen skal starte kl. 16,

9. oktober: Bolivias militær fremviser liget af Che Guevara..

inden Fischers sabbat ophører – flyttes til mandag den 6. november. I løbet af dagen finder Fischer ud af, at hans program bliver ekstremt hårdt, fordi de to udsatte partier skal presses ind på fridagene. Fischer skriver derefter til turneringskomiteen og gør opmærksom på, at han er "villig" til at starte Geller-partiet samme aften kl. 18.30. Turneringskomiteen meddeler, at man ikke uden videre kunne lave om på programmet, som er blevet vedtaget af skakforbundene den 10. september. Larsen slår Stein.

Fredag den 27. oktober: Fischer meddeler skriftligt, at han trækker sig fra turneringen, fordi hans ønsker ikke bliver imødekommet. Stor opstandelse. En kvinde fra den amerikanske ambassade ankommer for at tale ham til fornuft, men Fischers sabbat er begyndt.

10. runde lørdag den 28. oktober: Fischers parti mod Gipslis startes kl. 19.00. Forinden har ambassadedamen forgæves forsøgt at overtale ham. Fischer taber på udeblivelse. Kortjnoj besejrer Larsen.

11. runde søndag den 29. oktober: Turneringsdirektør Ridha Belkadi tager fra Sousse til Tunis, hvor Fischer har indlogeret sig på et hotel for at gøre klar til at flyve tilbage til New York. Belkadi får overtalte Fischer til at returnere – idet han lover, at Fischer kan få indlagt en ekstra fridag, så han ikke skal spille seks partier på seks dage. Fischer, der i brevet fra 27. oktober også har krævet bedre lysforhold, får lovning på forbedrede lysforhold eller mulighed for at spille partierne i et separat rum med ekstra godt lys. Fischer forlanger endvidere, at der skal findes en dato for Gipslis-partiet. Belkadi telefonerer dommer Diaconescu fra Rumænien, der klogeligt svarer, at det må være op til FIDE at træffe dén beslutning. Fischer vælger at tage tilbage til Sousse, hvor hans parti mod Reshevsky er startet kl. 16.00.

Hvad der herefter udspiller sig, er en af de mest vanvittige turnerings-

runder i international skak. Klokken 16.30 går Reshevsky rundt og snakker stille og roligt med de øvrige deltagere, mens Fischers ur tikker. Alle tror stadig, at Fischer er i Tunis – godt og vel to timers kørsel fra Sousse. Men de følgende ti minutter hviskes der i krogene: Fischer spiller!

Og ganske rigtigt klokken 16.53 træder Fischer ind i turneringssalen. Reshevsky er helt ude af flippen. I løbet af kort tid får Fischer opbygget en kæmpefordel. Partiet bliver afbrudt som hængeparti, Reshevsky tager revanche og udebliver næste morgen fra den håbløse fortsættelse.

Undervejs udspiller sig mærkelige ting. Larsen sætter på det nærmeste en bonde i slag i 5. træk, men Geller bruger en masse tid på at beregne konsekvenserne. Efter 14 træk tager de remis midt i forvirringen. Stein sidder og kikker tomt ud i luften – efter Fischers genindtræden kan han se frem til, at hans nederlag til amerikaneren kommer til at stå ved magt. Uden spillelyst tager han remis efter 18 træk mod bundproppen Bouaziz. Kortjnoj gør det modsatte af Stein, han strammer stillingen mod den 15-årige Henrique Mecking og bliver straffet på det grusomme. Portisch sætter en officer i slag mod Matulovic...

Mandag den 30. oktober: En knaldhård remis mellem Fischer og Kortjnoj.

12. runde tirsdag den 31. oktober: Bobby Fischer flår Robert Byrne fra hinanden, og Larsen ordner Gipslis.

13. runde onsdag den 1. november: Fischer har sin såkaldte Bolbochán-fridag. Argentineren Julio Bolbochán dukker aldrig op i Sousse, og da han har tabt tre partier på tid, bliver han slettet fra turneringen. Fischer får af overdommer Jaroslav Sajtar besked på, at nederlaget på udeblivelse mod Gipslis står ved magt. Turneringskomiteen har forespurgt Gipslis, om han vil spille partiet, men letten afslår. Turneringslederen, der sidder og spiser aftens-

mad i restauranten, får herefter en lap papir fra Fischer: »I withdraw from the Interzonal Tournament, November 1, 1967.«

Imens vinder Larsen over Reshevsky.

14. runde torsdag den 2. november: Eftersom Fischer ikke har underskrevet lappen, sætter turneringslederen alligevel Fischers ur i gang klokken 16.00 mod Vlastimil Hort. Klokken 16.20 går turneringens officials til Fischers værelse, men amerikaneren afviser at spille. Klokken 17.00 bliver Hort tildelt pointet på udeblivelse. Fischer drager for anden gang til Tunis. Herfra kontakter han United States Chess Federation, der giver ham besked på at vente yderligere 48 timer i Tunis. Larsen slår Robert Byrne.

Fredag den 3. november: Livlig diplomatisk aktivitet. Telefonerne gløder mellem USCFs kontor i USA, Fischer i Tunis og turneringskomiteen i Sousse. Inden Fischers sabbat starter kl. 18.00, har han indvilliget i at træde ind i turneringen igen, hvis formanden for USCF Edmondson kommer til Tunesien for at varetage Fischers interesser. Sent om aftenen mødes organisationskomiteen og turneringsledelsen for at drøfte Fischers genindtræden.

Et kommunikté adresseret til Fischer og videresendt til samtlige deltagere:

1) Mr. Fischer har ifølge FIDES regler (§ 17) tabt på udeblivelse til Gipslis og Hort. I tilfælde af en tredje udeblivelse vil Fischer blive strøget fra hele turneringen.

2) Mr. Fischer skal – hvis han returnerer og før starten på runden lørdag den 4. november – skriftligt acceptere, at han har tabt partierne til Gipslis og Hort, og at han herefter er parat til at følge de normale turneringsbetingelser. Hvis Mr. Fischer afviser at underskrive erklæringen, bliver han ekskluderet fra interzone-turneringen.

Lørdag den 4. november: Kommuniket bliver afsendt om morgne-

nen til Fischer på hotellet i Tunis. På et møde klokken 11 bliver spillerne informeret. Reshevsky forlanger som den eneste, at Fischer skal ekskluderes øjeblikkeligt. Alle andre går ind på Fischers genindtræden – dog med den tilføjelse, at samtlige hans partier skal slettes i tilfælde af, at han trækker sig for tredje gang; også selv om han skulle have spillet flere end halvdelen, som normalt er minimumsgrænsen for, om partierne tæller eller ej.

Klokken 19.00 sætter Bent Larsen sig til brættet og spiller 1. Sf3 og starter Fischers ur. Kl. 19.30 ringer Fischer fra Tunis. Han får fat i den danske journalist Jan Hansen, som han beder meddele organisationskomiteen:

»Jeg beder om at genindtræde i interzoneturneringen 1967 uden dog at opgive muligheden for at få erklæret mine partier tabt på udeblivelse for ulovlig. Jeg erkender, at jeg er blevet erklæret for taber i partierne mod Gipslis og Hort. Hvis udeblivelserne bliver fastholdt med henvisning til FIDEs regler, accepterer jeg dette. Jeg anmoder om tilladelse til at spille mod Mr. Larsen i aften, så snart jeg ankommer til Sousse. Formentlig mellem kl. 21.00 og 21.30. Robert J. Fischer.«

Larsen undrer sig over, hvorfor Fischer ikke er kommet på disse tanker i tide.

Overdommer Šajtar lader Fischer forstå, at partiet ikke bliver udsat. Fischer bliver i Tunis: taber partiet til Larsen på udeblivelse og bliver herefter slettet fra turneringen. Alle hans partier bliver annulleret.

Fischer bliver i Tunis et par dage; flyver derefter til Rom for at købe sko(!), inden han tager hjem til New York. En trist affære.

Og så er der jo sådan set ikke andre end Larsen, som vil vinde turneringen. Da Larsen dagen efter den 5. november besejrer Hort og når op på 11½ af 15, synes danskeren næsten så godt som sikker på at komme

27. oktober: Bobby Fischer trækker sig fra Interzoneturneringen – første gang!

i kandidatturneringen.

10. Se7+ fulgt af 11. Sxc8 og 12. c5 er også en mulighed.

Bent Larsen kommenterer

Hvid: Bent Larsen

Sort: Lhamsuren Mjagmarsuren

Sousse 5. runde, 21. oktober 1967

Kongeindisk / E90

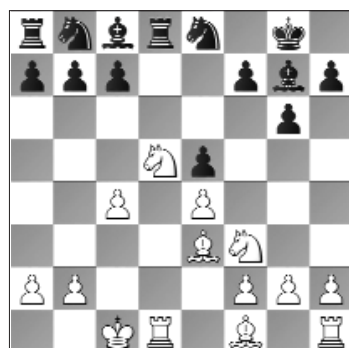
1. c4 Sf6 2. Sf3 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. d4 0-0 6. Le3

Dette synes overraskende at være en ny idé, først spillet i Larsen – Garcia, Havana 1967.

6... e5? 7. dxe5 dxe5 8. Dxd8 Txd8 9. Sd5 Se8

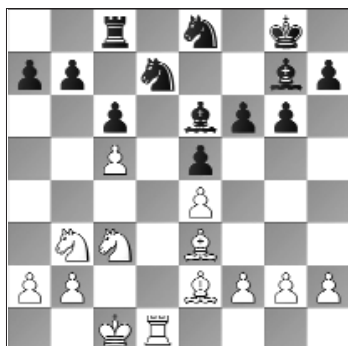
Pointen i åbningen er at Le3 er mere aktivt end Le2 mod afbytningsvarianten. Hvis Sort fortsætter med 9... Sxd5 10. cxd5 c6 vinder 11. Lc4 et tempo.

10. 0-0-0

10... Td7! 11. Le2 c6 12. Sc3 f6 13. c5 Txd1+ 14. Txd1 Le6 15. Sd2 Sd7 16. Sb3 Tc8

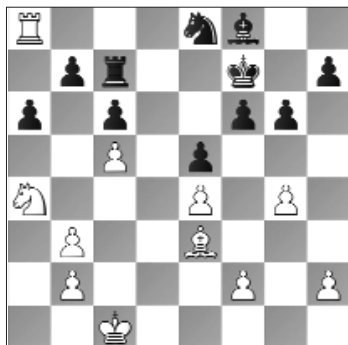
For at imødegå 17. Sa5 med 17... b6.

17. Lc4! Lxc4

På 17... Sxc5 følger simpelt hen 18. Sxc5 Lxc4 19. Sxb7 som ødelægger Sorts dronningfløj.

18. Txd7 Lxb3 19. axb3 Tc7 20. Td8 Kf7 21. g4 Lf8 22. Ta8 a6 23. Sa4

23... Te7?

Sorts stilling er allerede vanskelig.

24. Tb8

For at forhindre Se8-c7-b5.

24... Sg7 25. Sb6 Se6 26. b4 Tc7 27. Sc4 Le7

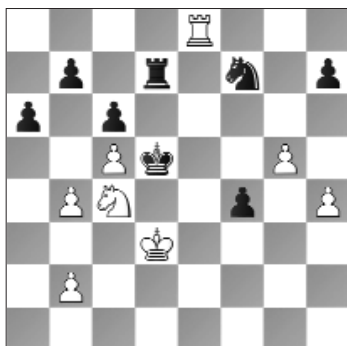
Lige i rette tid til at spille Sd8 på Hvids Sa5.

28. h4 Sd8 29. Kc2 Ke6 30. f4 f5 Ellers bliver Sort trykket helt flad.

31. e4xf5+ g6xf5 32. g5 exf4 33. Lxf4 Td7 34. Ld6 Lxd6 35. Sxd6 f4 36. Kd3 Sf7??

En buk, men efter 36... Kd5 37. Ke2 vinder Hvid alligevel.

37. Te8+ Kd5 38. Sc4

38.... Opgivet.

Matten kan ikke forhindres.

1-0.

Bent Larsen kommenterer

Hvid: Bent Larsen

Sort: Leonid Stein

Sousse 9. runde, 26. oktober 1967
Benoni / A43

1. e4 c5 2. Sf3 g6 3. d4 Lg7 4. d5 d6 5. Le2 Sf6 6. Sc3 0-0 7. 0-0 Lg4?!

Efter min mening en fejl.

8. Lg5 Sbd7?!

Sort skulle have spillet 8... Lxf3 og ikke tilladt afbytningen af Hvids hvidfældte løber. Springerens er en bedre støtte ved fremrykningen af e- og f-bønderne.

9. Sd2! Lxe2 10. Dxe2 Te8 11. f4 h6

Det er bedre at lade Hvids løber stå på g5. I visse varianter, hvor Hvid spiller e5 og exf6, får Sort officeren tilbage med exf6, da der bliver åbnet for tårnet ned til De2.

12. Lh4 Db6 13. Sc4 Da6

14. e5! dxe5

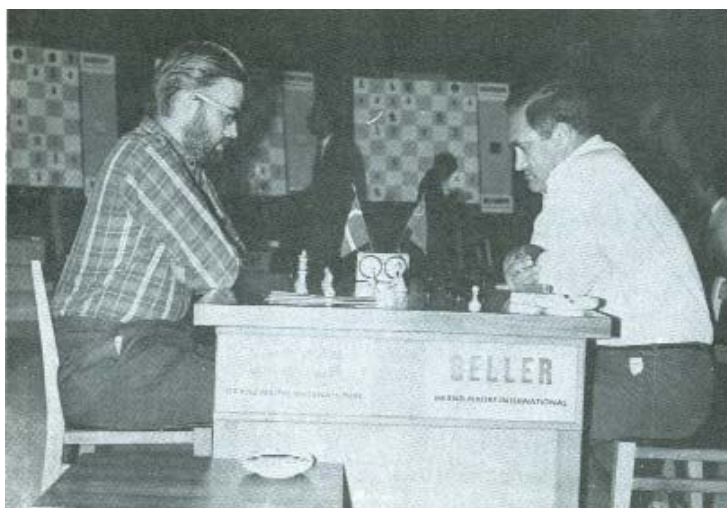
Ellers bliver Sort smadret efter e6. Officersofret er den bedste chance.

15. f4xe5 Sxe5 16. Sxe5 Dxe2 17. Sxe2 Sxd5 18. Lg3 Se3 19. Tf3 Sf5

19... Sxc2 20. Tc1 hjælper kun den hvide udvikling.

20. Te1! Tad8 21. Sc3 Td2 22. Tf2 Ted8 23. Lf4

Dette hjælper Stein til at få kompensation via sine bønder. Bedre 23. Tee2.

Bent Larsen og Jefim Geller spiller en kort remis under kaosrunden i Sousse.

**23... Txf2 24. Kxf2 g5 25. Lc1 Sd4
26. Sf3 g4**

26... e5!? er også en mulighed.

27. Sxd4 cxd4 28. Se2 e5 29. c3

29. Sg3 f5!

29... d3 30. Td1 f5 31. Sg3?

Her er det bedre at give officieren tilbage med 31. Le3 f4 32. Sxf4, som giver et tårn- og løberslutspil, hvor d-bonden hurtigt falder.

**31... Kh7 32. h3 f4 33. Se4 g3+
34. Kf3 Kg6 35. b3 Lf8 36. a4**

Simpelt hen for at skaffe luft. Hvis lejlighed byder sig vil Hvid følge op med a5 og Ta1-a4.

36... Kf5 37. Lb2

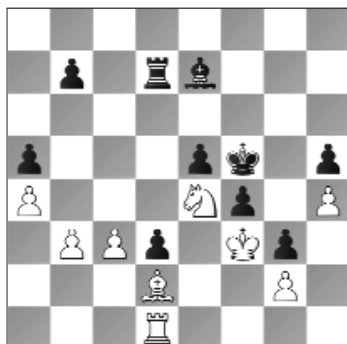
Tidnød. 37. Ld2 er lidt bedre.

**37... a5 38. Lc1 h5 39. Ld2 Le7 40.
h4**

Opretholder muligheden for et offer på g3, som ellers var blevet forhindret af h5-h4.

40... Td7

Straks 40... b6 er bedre, for at undgå det Hvid spiller i partiet. Pointen er 40... b6 41. Lc1 Lc5 42. Te1 (eller 42. Sd2 Lf2) Lf2! eller 42... d2 fulgt af Td3+.

17. oktober: Musicalen Hair har premiere i New York. BL vinder i 2. runde over den ungarske stormester Istvan Bilek.

21. oktober: I Washington DC marcherer 70.000 mennesker imod Vietnamkrigen. BL slår den mongolske mester Mjagmarsuren i 5. runde.

26. oktober: Shahan Mohammad Reza Pahlavi krones i Teheran. BL slår Stein i 9. runde.

2. november: I USA holder Lyndon B. Johnson et hemmeligt møde med nogle af USAs mægtigste mænd ("The Wise Men"). De mener, at en mere positiv dækning af Vietnamkrigen vil føre til succes. Samme dag går mange menneskeliv tabt i slaget ved Dak To i de voldsomme kampe mellem sydvietnamesere og amerikanere på den ene side og nordvietnamesere på den anden side. Larsen slår Robert Byrne i 14. runde.

15. november: Bent Larsen spiller remis i sidste runde mod Matanovic og vinder Interzoneturneringen med 15½ af 21. Halavandet point efter følger Jefim Geller, Svetozar Gligoric og Viktor Kortjnoj. Lajos Portisch bliver nr. 5 med 13½ og kvalificerer sig ligesom de fire ovennævnte til kandidatturneringen. Sjettepladsen bliver delt af Samuel Reshevsky, Vlastimil Hort og Leonid Stein med 13. Disse tre spiller en omkamp, hvor alle tre får fire point. Reshevsky går videre til kandidatturneringen på bedste korrektion. Mod de fire sovjetiske spillere vinder Larsen over Leonid Stein og Ajvar Gipslis, spiller remis mod Jefim Geller og taber til Viktor Kortjnoj.

17. november: Ved banketten efter interzoneturneringen trækkes lod til kandidatturneringen. Larsen trækker Lajos Portisch i kvartfinalen.

41. Tf1

Det hemmelige træk.

41... Td8 42. Td1 b6

For at spille Lc5.

43. Lc1 Lc5 44. Lb2 Le7

44... Td7 var solidere, hvilket holder remisen i baghånden.

**45. Sd2 Lxh4!? 46. La3 Lf6 47.
Se4 h4 48. Ld6**

Truer Lc7.

**48... Tg8 49. Sxf6 Kxf6 50. Ke4
K6?**

Bedre 50... Kg5 med truslen Kg4 med lige stilling. Averbakh mente, Sort ville få gevinstchancer.

51. Lc7!

51... f3?

Desperation.

**52. Kxf3 Tc8 53. Lxb6 Txc3 54.
Lxa5 Txb3 55. Ld2 Kd5 56. Th1 Tb8
57. Ke3**

En af flere gevinstvarianter. Sort får ikke tid til at snuppe g2.

57... Tf8 58. a5 Tf4 59. a6 Ta4 60.

a7 opgivet.

1-0.

Den fjerde i rækken

Denne gang er flyveturen ikke så lang. Blot op til Mallorca, hvor den tredje internationale turnering finder sted i hovedbyen Palma. Sovjet sender eksverdensmestrene Mikhail Botvinnik og Vasilij Smyslov – med som "vagthund" er partisoldaten, skakskribent og stormester Aleksandr Kotov.

Larsen starter som lyn og torden. Efter 13 runder har han 11½ point, han har kun afgivet tre remiser. Blandt ofrene er også den ungarske stormester Lajos Portisch – som han jo skal møde i kandidatturneringen.

En anden velkendt modstander er jugoslaven Borislav Ivkov:

Hvid: Bent Larsen

Sort: Borislav Ivkov

Palma de Mallorca 13. runde,
12. december 1967. Engelsk / A38

**1. c4 c5 2. Sc3. Sc6 3. Sf3 Sf6 4. g3
g6 5. Lg2. Lg7 6. 0-0 0-0 7. a3!?**

Dette træk bør sandsynligvis besvares med 7... d5. Jeg har endog engang set Portisch spille 7. d3 a6 8. d4!? mod Doda i zoneturneringen i Halle 1963.

Hvid kunne naturligvis spille 7. d3 d6 8. a3, men det ville jeg netop ikke. I den forbindelse spillede visse sammenligninger med et parti Stein – Filip, spillet i turneringen i Moskva et halvt år tidligere, en rolle. Det kommer vi tilbage til. Men en væsentlig rolle spillede det også, at Ivkov i løbet af 1967 havde spillet omkring 140 turneringspartier! Han virkede træt og var i gang med en stribe remispartier. Jeg regnede med, at han ville opretholde symmetrien.

**7... a6(?) 8. Tb1 Tb8 9. b4 cxb4
10. axb4 b5 11. cxb5 axb5 12. d4**

I det nævnte parti stod bønderne på d3 og d6, og Stein spillede 13. d3-d4, som Filip ikke kunne lide at besvare med d6-d5, han brød symmetrien med 13... Lg4. Ganske vist vandt Stein partiet, men Filip stod ganske tilfredsstillende i starten.

Ivkov er næsten tvunget til at gå ind i den stilling, Filip undgik.

12... d5 13. Lf4

Stærkt i betragtning kommer også 13. Se5.

13... Tb6

Her står tårnet ikke særlig godt – partiet former sig sådan, at det bliver stående her som passiv tilskuer til kampen. Men før eller senere skulle Sort jo bryde symmetrien, og dette er nok alligevel et ret fornuftigt sted at gøre det. Sort lader sin egen dronningløber blive inden for bondekæden og prøver at påvise, at den hvide løber på f4 står temmelig udsat.

Mod 13... Lf5 er der flere gode fortsættelser, bl.a. 14. Ta1 Ta8 15. Txa8 Dxa8 16. Db3.

14. Db3 e6 15. Tfc1 Lb7 16. e3 h6

Mod 16... Sh5 ville jeg spille 17. Lg5 f6 18. Lh4 g5 19. g4, hvilket virker ganske chancerigt for Hvid.

Nu er løberen på f4 “fanget”, men det gør ikke noget, Hvid overlader gerne sin modstander løberparret.

17. Le5 Kh7

Trækket er vist ikke dårligt, men det synes at danne indledningen til den tvivlsomme plan, der senere bringes til udførelse, h-bondens fremmarch.

18. Lf1 Sxe5 19. Sxe5 Se4 20. Dd1

Temmelig tvunget, da Sort både truede med Sd2 og med afbytning på e5 fulgt af d5-d4. Men dronningstrækket passer fint ind i det hvide spil, nu skal der ske noget på kongefløjen.

20... Sd6 21. Sd3 h5(?)

Som allerede bemærket er denne plan af tvivlsom værdi. Sort får ikke noget angreb, og trækket indebærer en vis svækkelse af hans kongestilling.

Hvid stod dog i alle tilfælde en smule bedre. Den sorte dronningløber er temmelig dårlig, mens der rundt omkring i stillingen er gode felter til de hvide springere.

22. Sc5 h4 23. Ld3

Man kan måske opfatte de sorte træk med h-bonden som psykologisk krigsførelse, h-linjens åbning skulle få Hvid til at spille løberen tilbage til g2. Betragtet på denne måde virker den sorte spillemåde ganske sympatisk på mig, noget jeg godt selv kunne have fundet på i en vanskelig stilling. Men skræmmeskuddet havde altså ikke den ønskede virkning, Hvid fortsætter med sine egne angrebsplaner.

23... hxcg3 24. hxcg3 Th8 25. Ta1

Mod straks 25. Dg4 var 25... Lc8 et ganske godt forsvar.

25... Lc6

Jeg anså under partiet 25... Dg5 for bedre, men Hvid kan roligt spille på bondegevinst med 26. Sd7, Sort har faktisk ingen angrebschancer.

26. Dg4! De7 27. Se2 Sc4

Den sorte stilling er meget vanskelig. Tekstrækket fjerner springeren fra kongefløjen, men er led i et forsøg på at komme til modangreb. Springeren kunne have gaderet kongen på en mere direkte måde, f.eks. ved at gå til f5, men så havde Sort haft meget lidt modspil.

27... e5 ville ikke udrette andet end at skaffe springeren på e2 det fortræffelige felt d4.

28. Sf4 e5!?

Passivt spil giver ikke mange chan-

cer, hvis Sort havde dækket g6 med 28. –, Le8, kunne Hvid f.eks. spille Ta8 med hensigten Tca1 og videre til a7. På lignende måde kunne 28. –, Df6 besvares med 29. Ta7.

29. Lxg6+!

Sort ville få gode chancer, hvis Hvid ikke havde dette offer. Men måske fortjener trækket slet ikke denne ærestitel, for hvis Sort slår, bliver der jo blot tale om en slags afbytning, løber og springer mod tårn og to bønder, oven i købet bønder i nærheden af den sorte konge. Det kan man så analysere lidt på, der dukker artige varianter op. F.eks. 29... fxc6 30. Sxg6 Df6 31. Sxh8 fulgt af Ta7 eller 30. –, Df7 31. Sxh8 Lxh8 32. Se6 Lf6 33. Kg2! med afgørende angreb eller her 31... Kxh8 32. Dh4+ Kg8 33. Txc4! dxc4 34. Dd8+ Kh7 35. Dxb6 Df3 36. e4 med gevinststilling.

I stedet for teksttrækket overvejede jeg naturligvis også 29. Sxg6, men efter 29. –, fxc6 30. Lxg6+ Kg8 31. Dc8+ Lf8 kan Sort forsvare sig.

29... Kg8 30. dxe5 Sxe5 31. Dc8+ Lf8

Mod 31... Df8 kan Hvid være godt tilfreds med 32. Dxf8+ fulgt af 33. Lh5, men endnu stærkere er 32. Dc7!

32. Lh5

En fiks variant var 32. Scd3? fxc6? 33. Sxe5 Dxe5 34. Dxf8+, men Sort spiller meget stærkere 32...d4!

32... d4 33. e4 Dg5

Tillader en elegant afslutning, men med bonde mindre, dårlig stilning og meget lidt betænkningstid

3. december: Lægen Christiaan Barnard udfører i Cape Town, Sydafrika, verdens første hjertetransplantation. Larsen spiller remis i 6. runde mod Matulovic.

17. december: SFere bryder ud af partiet og danner Venstresocialisterne.

Bent Larsen slår Diez del Corral og vinder Palma de Mallorca med 13 af 17. Botvinnik og Smyslov deler andenpladsen med 12½. Lajos Portisch bliver nr. 4 med 11½, Svetozar Gligoric bliver nr. 5 med 10½. Larsen taber til Botvinnik og spiller remis med Smyslov. Efter turneringen kåres Larsen som den første vinder af skak-Oscaren – som et bevis på, at han spillede bedst af alle skakspillere i 1967.

18. december: Den engelske dobbeltagent Kim Philby bliver hædret med titlen "Helt af Sovjetunionen".

21. december: Jens Enevoldsen interviewer Bent Larsen i hjemmet på Baunegårdsvej 12 i Gentofte. Interviewet bringes den 24. december under overskriften "Vejen til succes er brolagt med hæsle pokaler". Det er en fantastisk artikel. Mester Jens er i topform. Beskrivelserne af Larsen er præcise, men mange talestreger tildeles stormesteren ikke. Interview? Nej! Journalistik? Ja – og af den bedste slags!

26. december: Magical Mystery Tour med The Beatles får verdenspremiere på BBC.

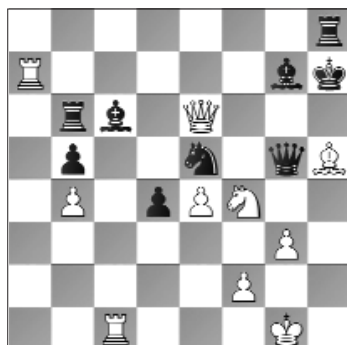
tilbage er det svært at gøre hårdnakket modstand. Mod et træk som 33... d3 spiller Hvid stærkt 34. Df5, hvilket parerer alle taktiske narrestreger, og mod 33... Df6 er bl.a. 34. Ta7 godt.

Et behjertet forsøg var 33... Txh5!? 34. Sxh5 Lxe4 35. Sxe4 Sf3+ 36. Kg2 Dxe4, men Hvid har en fin parade, hvor alle hans officerer spiller med: 37. Da8!!

34. Se6!!

Endelig ikke det andet offer: 34. Lxf7+?? Sxf7 35. Sce6 Dh6! med matrussel på h1.

34.. fxe6 35. Dxe6+ Kh7 36. Ta7+ Lg7

37. Tc5!

Det begyndte med en aktion på dronningfløjen, men nu er alle hvide officerer med i angrebet og Sort er fuldstændig værgeløs, i alle varianter lider han store materielle tab. Derfor kan det alligevel være sjovt at studere mulighederne, og af én eller anden grund håbede jeg under partiet på følgende afslutning: 37... Tb7 38. Txb7 Lxb7 39. Lg6+ Dxc6 (39... Kh6 40. Dh3+) 40. Sxg6 Sxg6 41. Th5+ Lh6 42. Df7 mat!

37... Le8 38. Txe5 Dxf4 39. Txc7+ Kxc7 40. De7+ Df7 41. Tg5+ opgivet.

1-0.

Efter denne sejr indfinder trætheden sig også for Larsen. Efter et nederlag til Botvinnik i 14. runde, bliver Larsen indhentet af de to russere før sidste runde, og BL skriver i sit turneringsreferat:

"De sidste fire runder havde jeg gerne undværet, men med sejren over Corral i sidste runde kom jeg alligevel forrest, Botvinnik og Smyslov var kommet op på lige, men fik i sid-

ste runde kun remis mod hhv. Ivkov og Gligoric. Botvinnik efter 10 træk, Smyslov efter langvarige gevinstforsøg.

I øvrigt tilbød de to russeres ledsager, stormester Kotov, at arrangere tre remiser i sidste runde, hvad jeg naturligvis afslog. Et sådant tilbud har jeg aldrig været ude for før.

Samme Kotov har skrevet en artikel om krisen i russisk skak og spurgte mig, hvad grunden kunne være til denne krise. Jeg svarede, at de russiske mestre er stærkere end nogensinde, de har bare fået konkurrence. Enkelte af de førende spillere synes ude af form i øjeblikket, men der er ikke af den grund tale om nogen generel krise. Men det er selvfølgelig lidt uvant for russerne, at deres førende mestre vinder mindre end halvdelen af de turneringer, de deltager i i løbet af et år."

Jubelåret 1967 står i Larsens tegn. Han tænker nok ikke så meget på kærlighedssommeren under partierne. Men den kærlighed han har til skakspillet – ikke nødvendigvis modstandere, som håndteres brutalt – er ikke til at tage fejl af.

Vi kan nyde Larsens partier 50 år efter, de blev spillet. Desværre kan vi ikke fornemme den enorme fysiske energi, han lagde i sit spil. Men vi kan stadig fornemme kærligheden, kan vi ikke?

Til sidst lidt statistik: I de sidste fire måneder af 1967 spiller Larsen 66 partier. Han vinder 39, spiller 21 remiser og taber seks partier. Det giver en gevinstprocent på 75. Mod stormestrene scorer han 30 point af 48 (+21, =18, -4) en scoringsprocent på 69,8.

Lad os lige nyde Jens Enevoldsen poetiske indledning til beskrivelsen af Larsens mandfolkepræstation:

»Op i flyvemaskinen, af sted til Cuba. Ned på jorden igen. Skrap turnering. Op i maskinen igen til Canada. Ned til turnering og slås med otte stormestre. Op i maskinen en gang til. Turen går til Tunis. Endnu et kobbelt ulve nedlægges. Op i maskinen igen. Ned på Mallorca. Fire uger i ringen mod en bande, der vil se ens blod. Alle fire turneringer vundet. Op i maskinen igen og denne gang ned i København. Kan man holde til det? Ja, Bent Larsen kan nogenlunde. Men han er pumpe tør for kræfter, tanker og ideer. Hjørnetænderne er slidt af, og nu skal han have lidt tid til at lade nye vokse ud.«

side 4 onsdag den 20. december 1967

EKSTRA BL

VANDT 25.000 I SKAK

Lidt over 25.000 kr. var den kontante sum i pengepræmier, Bent Larsen fik ud af at vinde fire internationale skakturneringer på stribe.

I går kom han hjem efter fire måneders fravær og holder nu en lige så lang pause fra turneringskak.

Tiden benytter stormesteren til at få en masse skrifttidskommoder fra hånden. En bog med alle hans partier forebæres.

Om et lille halvt år tid gælder det matcherne mod ungøren Portisch om retten til at gå videre i kandidatturneringen om verdensmesterskabet.

— Vinder De, blev Larsen spurgt ved ankomsten til Københavns Lufthavn?

— Det er jo meningen...

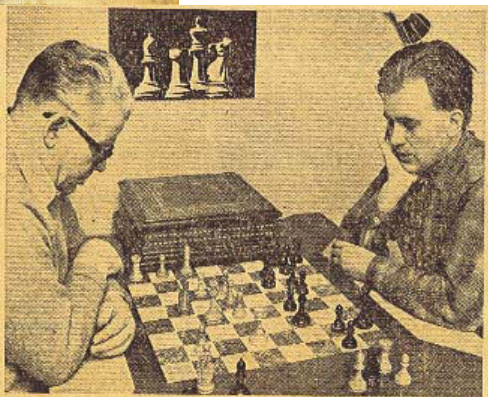
Et andet spørgsmål gjaldt, om Bent Larsen selv syntes, hans fire flotte sejre er ensbetydende med, at han nu er på toppen af sin karriere.

— Nej da, jeg håber, jeg bliver bedre endnu...

bos.

Besøg 21. december 1967
**Vejen til
succes
er brolagt
med hæsle
pokaler**

Afgørende træk af stormesterens liv
Bent Larsen interviewes af skakmesteren Jens Enevoldsen

Svensk sejr i Nybolig Erhverv Chess 2017

IM-turneringen i Fredericia i Kristi himmelfartsdagene endte med en sejr til svenskeren Tommy Andersson, der samtidig scorede sin tredje og afgørende IM-norm.

Slutstilling: 1. FM Tommy Andersson, Sverige, 6. 2.-4. GM Mirosław Grabarczyk, Polen, IM Jens Ove Fries Nielsen og IM Björn Ahlander, Sverige, 5½. 5.-7. FM Jacob Sylvan, FM Jonas Bjerre og FM Mikkel Manosri Jacobsen 4. 8.-10. FM Marco Ferrante, Italien (Slagelse), FM Jesper Mørch Lauridsen og FM Poul Rewitz, 3½.

Peter Grove fra Skanderborg vandt kandidatklassen og får dermed plads i IM-gruppen næste år. Der deltog 70 spillere fra IM-gruppe til basis 7. Skakfesten bød også på både hurtigskak- og skoleskaktturneringer.

Bulgarer vandt i Ballerup

Copenhagen Chess Challenge – eller blot CCC – blev som sædvanlig spil-

let på Tapeten i Ballerup i store bededagsferien. I år var det så den bulgarske stormester Boris Chatalbashev, der var bedst på den lange distance. Vicedanmarksmesteren Allan Stig Rasmussen startede med 5½ af 6, men tabte de tre sidste runder. Afgørende for Chatalbashevs sejr var gevinsterne over netop Allan Stig i 7. runde og danmarksmesteren Mads Andersen i 8. runde.

Slutstillingen i toppen: 1. GM Boris Chatalbashev 8/9. 2. GM Mads Andersen 6½. 3. IM Martin Percivaldi 6½. 4. GM Jonny Hector, Sverige, 6½. 5. IM Jakob Aabling-Thomsen, Danmark, 6½ (samtidig københavnsmester 2017). 6. GM Frode Urkedal, Norge, 6½. 7. IM Martin Haubro 6. 8. IM Bjørn Møller Ochsner 6.

Datoerne for CCC 2018 er allerede sat: 25.-29. april.

Suveræn ukrainer i Køge

Køge Skakklubs 70 års jubilæums-turnering (24. juni - 2. juli) endte med sejr til den ukrainske stormester Yuri Solodovnikenko, der efter ni runder var halvandet point foran de nærmeste konkurrenter. I sidste runde havde den 14-årige Filip Boe Olsen chancen for at score en IM-norm, hvis han opnåede remis mod Solodovnikenko, men ukraineren

var ikke i fredshumør.

Slutstillingen: 1. GM Yuri Solodovnikenko, Ukraine, 7½. 2. GM Eduardas Rozentalis, Litauen, 6. 3. GM Vladimir Okhotnik, Rusland, 6. 4-6. FM Jonas Bjerre, IM Björn Ahlander, Sverige, og IM Martin Percivaldi, alle 5. 7. FM Filip Boe Olsen 4½. 8. IM Mikkel Antonsen 3½. 9. FM Mikkel Manosri Jacobsen 2½. 10. IM Jens Ove Fries Nielsen 0.

Køge Skakklub afholder også en jubilæumsfestival den 17.-22. oktober 2017.

Dansk sølv ved senior-EM

Danmark sendte et stærkt mandskab til 65+-rækken EM-hold for seniorer i Novi Sad, Serbien. Det endte da også med sølvmedaljer efter de otte runder. Rusland – med bl.a. stormestrene Balasjov, Vasjukov og Svesjnikov på holdet – vandt alle otte matcher.

Slutstilling i toppen 65+: 1. Rusland 16 matchpoint. 2. Danmark 13. 3. Belgien 12.

Danske scorere:

1. GM Jens Kristiansen 4½/7.
 2. FM Jacob Øst-Hansen 4/7.
 3. IM Bent Sørensen 5/7.
 4. Thorbjørn Rosenlund 4½/7.
 5. Pouelsten Holm Grabow 3/4.
- I 50+-rækken blev SK 1968 nr. 5. Her vandt Serbien.

Få et OK Benzinkort og støt Dansk Skak Union hver gang du tanker

Få et OK Benzinkort med en sponsoraftale, så kan du støtte Dansk Skak Union med 6 øre, hver gang du tanker en liter benzin eller diesel. Det koster ikke dig ekstra – OK betaler hele beløbet.

Støt med el fra OK

Med et OK Benzinkort med en sponsoraftale kan du ved også at få el fordoble din støtte fra 6 øre til 12 øre for hver liter benzin eller diesel, du tanker.

Støt med OK Mobil

Du kan også forhøje støtten med OK Mobil. Vælg den OK Mobil-pakke, der passer dig bedst. Så støtter OK med ekstra 6 øre pr. abonnement for hver liter benzin eller diesel, du tanker.

Støt Dansk Skak Union på www.ok.dk/lokalsporten

OK

NM

– liiige ved og næsten!

Når historien om de danske spilleres færd ved årets nordiske mesterskaber yndes at blive fortalt i krogene, vil det uundgåeligt blive med afsavnet af vind i sejlene, når der allermest var brug for det. Allerbedste chancer havde Allan Stig Rasmussen, Henrik Mortensen og Ellen Kakulidis som med flot spil havde møvet sig helt op foran i hver deres mesterskab, men måtte alle tre desværre strække våben mod de senere nordiske mestre. Ellen fik bjerget sig en fornem sølvmedalje hjem til Danmark i damerækken.

Af Mads Hansen

Sverige. Växjö. Sagnene kaldte det for Europas grønneste by. Her måtte slaget, mellem de mest kom-

petente repræsentanter af hver af de 6 nordiske folkefærd, stå. Eller, det er nu så meget sagt, da en stor portion af de frygtelig mange dygtige spillere vi har i Norden manglede i feltet,

især grundet overlap af datoerne med både de norske mesterskaber og den sidste udgave af Sveins Minde-turnering. En anelse lunkent for arrangørerne, som havde sørget for et

Spilleforholdene under NM i Växjö var helt i top.

Foto: Lars O.A. Hedlund

dager (Holbæk).

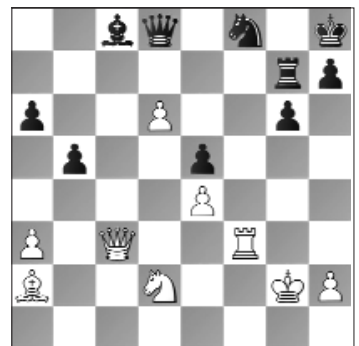
Derudover havde vi 3 kvinder med i Damerækken med forhåbninger om en topplacering dér, da WFM Louise Fredericia (Øbro), Ellen Fredericia (Øbro) og Ellen Kakulidis (Aalborg Skakforening af 1889), var seedet i den pæne ende, nemlig henholdsvis 3, 5 og 7.

I de mere voksne rækker havde vi i 50+ gruppen den yderst skak aktive Henrik Mortensen (Horsens), og i 65+ gruppen både Niels Lauritsen (Øbro) og Kjeld Ehlers (Vejlby-Ris-skov).

Folket var mødt – nu skulle der spilles skak!

Allerede i 1. runde af turneringen fik vi at se, at de afsendte danskere vidste lige, hvordan brikkerne rykkede, da vi havde hele to spillere der var ude og ofre damen.

Hvid: Allan Stig Rasmussen, DK (2540)
Sort: Mikael Arovén, S (2114)

45... De8??

45... g5= med ideen om at få springeren til g6, ville være rimeligt for Sort.

46. Dxe5!

Mums! Den bonde kunne godt blive vigtig for Sorts stilling.

46... Se6

Hvis Sort tager imod dronningen

imponerende spillested på selveste Elite Stadshotellet, som var prydet med prangende lysekroner og malerier. Samtidigt havde de udlovet uhyre høje præmier, hvor vinderen ville løbe afsted med 40.000 svenske kroner samt en billet til World Cuppen – en billet der ville være minimum 25.000 danske kroner værd, da det ville være honoraret ved et knockout i første runde.

Hvis det var lunkent for arrangørerne, må det siges at være brandvarmt attraktivt for spillerne at spille under disse forhold. Især ham den

danske stormester, ham Allan dér, havde set sig varm på præmierne, hvor der pludselig var større chancer for at hente guld og titel hjem end antaget ved tilmeldingen.

Vi var et helt dusin danskere afsted på togt i det svenske, fordelt i fire forskellige mesterskaber. 6 af os slog os ud i "Championship Group", nemlig GM Allan Stig Rasmussen (Jetsmark), IM Jesper Thybo (Jetsmark), undertegnede IM Mads Hansen (Skanderborg), FM Tobias Rostgaard (BMS), Rasmus Thøgersen (Jetsmark) og Flemming Skjol-

46... Dxe5 47. Txf8+ Tg8 48. Txxg8 går han i en sød mat.

47. Tf6 opgivet
1-0.

Hvid: Apichai Sukhayanudit, S (1819)

Sort: Rasmus Thøgersen, DK (2222)

24... Th8

!!!! Vældigt kreativt og farverigt! Rasmus bemærker en svag konge og føler ikke nødvendigvis behov for dronningens selskab i matsætningen af denne! Normalt er det liiige Rasmus sådan nogle matapparater, men faktisk er ofret ikke helt korrekt: 24... Df5 havde blandt andet været knusende – med ideen 25. Lg4 Dxxg4!

25. Lxf3 Lxf3 26. Tg2??

26. Dg5 f6 27. Sd2 (med klar fordel) havde desværre været gendrivel-sen af Rasmus' genialiteter.

26... Txxh3+ 27. Kg1 Tah8 28. Kf1 Th1+ 29. Tg1 Txxg1+ 0-1.

Jesper gjorde også tidligt i turneringen brug af at have blevet lært brikernes gang i tidernes morgen ved at besejre den færøske stormester Helgi Dam Ziska.

Hvid: Jesper Thybo, DK (2465)

Sort: Helgi Ziska, Færøerne (A48)
London-systemet / A48

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. Lf4

London-systemet kalder vi det. En åbning der virkelig har fået sin re-næssance på top plan de seneste par år. Og med rette, da det giver Hvid sundt og nemt spil. Som Jesper sagde efterfølgende: "Man kan også spille på gevinst i London!"

3... Lg7 4. e3 d6 5. Le2 Sbd7 6. h3 0-0 7. 0-0 b6 8. a4

Hvid tager lige noget plads på dronningfløjen også. Mange partier er set, hvor Sort har fået lov til at ekspandere på dronningfløjen, som han lyster, men den fest vil Jesper gerne være en del af).

8... a5 9. c3 Lb7 10. Sbd2 Te8

Sort gør klar til e5.

11. Lh2 Se4?!

Helgi burde nok have spillet 11... e5 mens tid var, og må så have ud-lignet.

12. Sxe4 Lxe4 13. Sd2 Lb7 14. f4!

Et strategisk glimrende træk, da Sorts idé med e7–e5 er blevet gjort sværere at udføre – et fremstød hele hans stilling ellers ville have gavn af.

14... e6

14... e5 nu ville give et lidt ubehageligt pres til Hvid, da f-linjen bliver

åben 15. fxe5 dxe5 16. Lc4 Tf8 17. Dg4.

15. e4 Sf6 16. Lf3 d5

Helgi vil spille på de hvide felter, som Jesper måske har svækket med sit f2–f4 fremstød.

17. e5 Se4 18. Dc2?!

Menneskelig beslutning.

Computeren er rigtig glad for at vinde en bonde her med 18. Lxe4 dxe4 19. Te1. Jesper har sikkert også vurderet det, som det bedste træk, men også tænkt, at det ville blive til et væmmeligt pres fra den hvidf-tede løber, der ikke kan opponeres længere.

18... Sxd2 19. Dxd2 c5 20. g4

Tager masser af terræn og håber det kan veksles til et kongeangreb, for Sort får gang i sit modspil, som lige nu kommer en anelse langsomt.

20... La6 21. Tf2 Lh6 22. Lg3 cxd4 23. cxd4 Tc8 24. h4!

h-linjen skal åbnes. Den sorte konge kunne snart godt komme til at føle sig klemte.

24... Te7 25. h5 Tec7 26. hxxg6 fxxg6 27. Kg2 Df8 28. Th1?!

Her var det bedre at være tålmodig med 28. Ld1.

28... Lc4 [28... Tc2 29. Dxc2 Txc2 30. Txc2 Lxf4 ville være et udmærket bytte for stormesteren.

29. Ld1 La2 30. g5 Lg7 31. Lg4 Kf7??

31... Df7 havde været omtrent lige spil, da det ikke er helt nemt for Hvid at komme ind til kongen, og han må muligvis sadle om og bytte brikker på dronningfløjen.

32.f5!

Og Jesper får åbnet op til kongen med voldsomme konsekvenser.

32... gxf5 33. Lxf5! Ke7 34. Ld3 De8 35. Txb7 opgivet

Jespers fine sejr mod GMeren bygger videre på hans eksplosive udvikling i 2017.

1-0.

Også Tobias V. Rostgaard fik nedlagt en stærk stormester, nemlig den ellers altid solide Eric Blomqvist fra Sverige. Tobias fortalte, at det muligvis var en lidt tilfældig sejr, men som tilskuer må man sige, at han havde set mere i det parti end sin svenske modstander.

Hvid: Tobias V. Rostgaard, DK (2327)

Sort: Erik Blomqvist, S (2554)
 Siciliansk / B40

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. b3

Et system som bestemt ikke er uden sin gift.

3... d6 4. Lb2 Sd7 5. c4

Ligger an til en Maroczy-struktur, med bønder på c4 og e4.

5... Sgxf6 6. Sc3 b6 7. Le2

7. d4 havde det nok været en god idé at få spillet nu frem for senere, da man får lidt flere muligheder til udvikling af brikkerne: 7... cxd4 8. Sxd4 Lb7 og her f.eks. 9. De2 (eller 9. f3 Le7 10. Le2) 9... Le7 10. g3.

7... Lb7 8. Dc2 Le7

8... e5!? havde været interessant mulighed her. Sort kan nu få sat sin løber på g7, mens Hvid ville ønske,

han havde samme mulighed på g2, men desværre har sat sin på e2.

9. 0-0 0-0 10. Tfd1 Tc8

Hvids brikker behøver d4-fremstødet, så det kan Sort med fordel forhindre det med 10... e5, og Sort står rimeligt.

11. d4

Yes!

Computeren er rigtig glad for at vinde en bonde ...

11... cxd4 12. Sxd4 a6 13. a4 Dc7 14. Tac1 Tfe8

Sort bygger sin hedgehog-struktur, kaldet pindsvin på dansk.

Tobias V. Rostgaard besejrede Sverigesmesteren, stormester Eik Blomqvist i et godt gennemført parti.

Foto: Lars O.A. Hedlund

Blev Blomqvist overrumplet?

Foto: Lars O.A. Hedlund

15. Lf1 Db8 16. g3?! d5

Sorts ønskebrud.

17. exd5 exd5 18. cxd5 Sxd5 19. Df5 Sxc3 20. Txc3 Sc5 21. Te3 Lf6 22. Tde1 Txe3 23. Txe3 Td8 24. Dg4

Hvids brikker står aktivt, men det er ikke nemt at se, hvad det kan veksles til.

24... h5?

Sort proklamerer, at Hvids brikker står klodset, men Tobias har set længere.

25. Dxh5 Se4?

25... Lxd4 26. Lc4! det svære træk

at se: 26... Ld5 (26... Dc7 27. Lxd4 med afgørende fordel, da der ikke kan slås igen) 27. Lxd5 Txd5 28. Dxd5 Lxe3 (28... Lxb2 29. Te7 Se6 30. Tb7, og Hvid står glimrende) 29. fxe3 med en merbonde og gode gevinstchancer.

26. Lc4 Dc7??

26... Td7 havde været bedre, men Tobias sidder klar bag rattet her med 27. Ld3 med stor fordel.

27. Se6!

Mesterlig indtrængen i Sorts stilning. Det må have overrumplet stormesteren.

27... g6

27... fxe6 28. Lxe6+ Kf8 29. La3+ Sc5 og her er mange måder at fange kongen på, men 30. Lxc5+ bxc5 31. Dh8+ Ke7 32. Lf5+ Kd6 33. Te6+ Kd5 34. Dh5+ er en af de sødere.

28. Dxc6+!

Rutineret at afvikle til et slutspil, der bør være nemt vundet.

28... fxc6 29. Sxc7+ Kh7 30. Lxf6 Td1+ 31. Kg2 Sxf6+ 32. f3 g5 33.

Sxa6

Og en tredje bonde røg i svinget.

33... Kg6 34. Ld3+ Kh5 35. Le2 Td2 36. Kg1 Ld5 37. f4+ g4 38. h3 opgivet

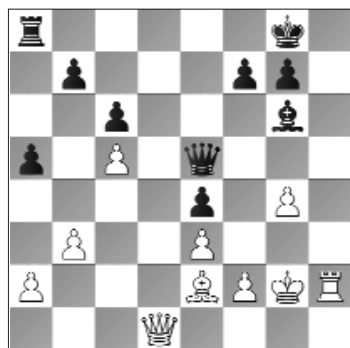
Fremragende sejr mod den regerende svenske mester.

1-0.

Det var også heromkring, at vi kunne se optræk til nogle flotte præstationer i de andre grupper. I 50+-gruppen havde Henrik med følgende sejr mod sin højere ratede modstander bragt sig helt frem, hvor det er sjovest. Efter 5 runder var der skrabt 4 sejre ind og kun et enkelt nederlag, hvortil han førte turneringen delt – med den senere vinder – en nordmand han desværre måtte ned mod. Her ser vi ham i gevinsten lige for denne finale.

Hvid: Henrik Mortensen, DK (1931)

Sort: Kai Ortoft, Norge (1984)

1... De7??

Et ret uheldigt felt til dronningen, og det straffer Henrik prompte.

2. Dh1!

Flot overblik over alle felterne på brættet – og så er der vist riigeligt med ballade i h-linjen til at Sort må gi' op!

2... opgivet. 1-0.

I hopla må man sige, at Ellen Kukulidis også var i sit 5.runde-parti, som desværre kom i det eneste danskeropgør der var til NM, nemlig mod

Louise Fredericia. Dette måtte ske, at to danskere skulle mødes, og så giver det mening, at det skulle komme i damegruppen, hvor vi endte med at have tre kvinder i top-6!

Hvid: Ellen Kakulidis, DK (1914)
Sort: Louise Fredericia, DK (2089)
 Benoni / A43

1. d4 e6 2. g3 c5 3. Sf3 b5

En god metode til at vinde plads på dronningfløjen og til at skabe lidt rod i stillingen, som hvidspillere, der er vant i deres rolige set-up kan føle en smule ubehag ved. For mig at se en ambitiøs variant for Sort, der lægger i kakkellovnen til, at vi får et afgjort resultat, som begge danskere skal bruge i deres NM-jagt.

4. Lg2 Lb7 5. 0-0 d5 6. a4 b4 7. c3 Sf6 8. cxb4 cxb4 9. Sbd2 Sa6?

9... Sbd7 havde været en mere naturlig udvikling for springeren. På a6 kan den godt komme i klemme.

10. Sb3 Ld6 11. Lg5 0-0 12. Dd3.

Dronningen holder lidt øje med det hele fra d3.

12... Dd7

13. Se5!

Hvids brikker springer til liv efter dette hestehop.

13... Lxe5 14. dxe5 Sg4 15. Lf4 f6 16. exf6 Sxf6

Hesten kommer tilbage i sikkerhed, men desværre efter det var nødvendigt at svække e5-feltet og e6-bonden.

Ellen Kakulidis drømte måske om at vinde NM på et tidspunkt. Hun måtte nøjes med sølv.

Foto: Lars O.A. Hedlund

17. Db5!!

Et klasstræk! Ellen har set, at den sorte dronning holder sammen på Sorts stilling, da den dækker nogle indbrudsfelter og nogle svagheder – hun beslutter at udfordre den.

17... Tfe8 18. Le5 Lc8 19. h3

Det var mere effektivt at tage tårnene med 19. Tfc1, men forståeligt, at man prøver at lukke ned for Sorts mulige modspil med springer til g4.

19... De7 20. g4 Sd7 21. Lg3 Sb6 22. Tac1 Sc4 23. Txc4!

Afvikler til noget, der føles nemmere at spille.

23... dxc4 24. Lxa8 cxb3 25. Lg2 Sc5

26. Ld6!

Og Ellen har set det hele med.

26... Dxd6 27. Dxe8+ Df8 28. Dxf8+ Kxf8 29. Tc1 opgivet 1-0.

Efter denne fine sejr førte Ellen dermed hele mesterskabet udelt. Men en lidt for svær kamp fulgte med sort mod den senere vinder WGM Lenka Ptacnikova, og Ellen måtte kigge mod sølvmedaljer i stedet for i sidste runde. Dem fik hun fortjent erhvervet sig efter en remis i et parti, hvor hun stod bedre hele vejen, og hun kunne dermed afslutte en flot turnering.

I Championship gruppen var vores bedste chancer hos Allan, som var med helt fremme hele turneringen, som han førte med 5/6 – delt med stormesterkollegerne Hjartarson og Grandelius samt den unge IMer Westerberg. Det var ikke tilfældigt, at Allan lå placeret, hvor han gjorde, for hans spil var stormesterligt og pænt. Men en uheldig afslutning på turneringen gjorde, at drømmen om en NM-titel må lade sig vente til næste gang.

Jeg selv havde en turnering på det jævne. Turneringen sluttede hurtigt i sidste runde, da min modstander gik galt i byen tidligt.

Mads Hansen vandt i en ruf i sidste runde.

Foto: Lars O.A. Hedlund

Hvid: Mads Hansen, DK (2414)

Sort: Kim Nygren, S (2184)

Uregelmæssigt / B50

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 g6 4. c3 Lg7 5. d4 d6 6. 0-0

6... Sh6?

Hov! Der plejer den ikke at stå – der ku' den godt blive udsat...

7. h3

Lægger fælden, som han pladask falder i.

7... 0-0?? 8. Lg5 De8 9. Dc1 opgivet

Springeren mangler felter. I øvrigt en form for hævn - Nygren slog både Jesper og Tobias tidligere på året.

1-0.

Store danske resultater ville i den grad have klædt denne rapport. Nu bliver konklusionen, at det var en ganske fin turnering, hvor det var lige ved og næsten...

Johann Hjartarson blev nordisk mester og er klar til World Cup'en.

Foto: Lars O.A. Hedlund

SLUTSTILLINGER

Championship

1. GM Johann Hjartarson, Island, 7½ point af 9 (korrektion 50). 2. GM Nils Grandelius, Sverige, 7½ (47). 3. IM Jonathan Westerberg, Sverige, 6½. 4-6. IM Linus Johansson, FM Drazen Dragicevic og FM Martin Lokander, alle Sverige, 6½.

Danske placeringer: 7. GM Allan Stig Rasmussen 6. 14-22. IM Jesper Thybo, Rasmus Thøgersen og IM Mads Hansen 5½. 23-32. FM Tobias V. Rostgaard 5. 61-68. Flemming Skjoldager 3. 73 deltagere.

Kvinder

1. WGM Lenka Ptacnikova, Island, 6 point af 7. 2. Ellen Kakulidis, Danmark, 5. 3. WIM Viktoria Johansson, Sverige, 4½. 4-5. WFM Susanna Berg Laachiri, Sverige, og WFM Louise Fredericia, Danmark, 4½. 6. Ellen Fredericia Nilssen, Danmark, 4. 16 deltagere.

Senior 50+

1. Einar Lauritzen, Norge, 6½ point af 8. 2. FM Askill O. Karason, Island, 6. 3. Conny Holst, Sverige, 5½. 6. Henrik Mortensen, Danmark, 4½. 15 deltagere.

Senior 65+

1. Weine Nilsson, Sverige, 5½ point af 8 (korrektion 32½). 2. FM Rolf Lekander, Sverige, 5½ (32½). 3. Kurt Ekelund, Sverige, 5½ (31½). 4. Niels Lauritsen, Danmark, 5½ (29½). 16. Kjeld Ehlers, Danmark, 2½. 17 deltagere.

Storværk om svensk skak

Først fik nordmændene en bog om skakforbundets historie, og nu har svenskerne fået deres. I Danmark har vi endnu et sådan værk til gode.

Claes Løfgren har læst jubilæumsbogen om Sveriges Schackförbund. Det er et overflødighedshorn af viden om skakspillets mange facetter, og det er en bog som både tager fat om fortiden, nutiden og fremtiden.

Af Claes Løfgren

Der er mange paralleller i skakspillets udvikling i Danmark og Sverige i nyere tid. Fra herregårde og senere caféer i de største byer fandt spillerne i begyndelsen af 1800-tallet sammen i private selskaber, og de første egentlige klubber blev både i København og Stockholm stiftet i 1840'erne. Begge sygnede dog hen efter få år, og først i midten af 1860'erne dannedes klubber, der viste sig levedygtige og stadig eksisterer i dag.

I Sverige begyndte et stort spring fremad, da Ludvig Collijn og hans bror Gustaf dukkede op i Stockholms Schacksällskap i 1896. Brødrene var på en dannelsesrejse blevet inspireret af skakmiljøerne i de europæiske storbyer og efter hjemkomsten satte de sig for at udvikle det hjemlige skakliv, udrustede med stor entusiasme og en velspækket pengepung.

Den første nordiske kongres og turnering blev arrangeret i Stockholm 1897, en nyskabende lærebog udgivet 1898, og på den næste kongres i København 1899 stiftedes (trods oprindelig dansk modstand!) Nordisk Skakforbund der også lever endnu, selvom det med unionsfor-

Ludvig Collijn

Ståhlberg og Stoltz

mand Poul Jacobsens ord “trænger til en opstramning.”

Fra 1902 overtog brødrene det skrantende danske “Tidsskrift for Skak” som blev forsvensket og i dag er et af verdens ældste uafbrudt udgivne skaktidsskrifter, omend udgivelsesfrekvensen i lighed med Skakbladet er reduceret til fire numre om året.

Ludvig Collijns ihærdige og vedvarende indsats betød en enorm fremgang for skakspillet i Sverige, både på kvantitativt og kvalitativt niveau. Masser af nye klubber og distriktsforbund blev dannet, og i 1917 var tiden inde til at samle dem alle i paraplyorganisationen Sveriges Schackförbund.

Denne livskraftige organisation har nu bestået i 100 år og fejrer det med udgivelsen af storværket ‘Schack i

Sverige”, redigeret af skakhistorikerne Lasse Linusson og Peter Holmgren.

Det er blevet til en usædvanlig vellykket bog, rigt illustreret og i smukt udstyr. Bogen er udformet som en antologi, forfattet af et stort antal skribenter med hver deres specialområde, således at historien fortælles gennem en lang række temaer. Det giver en mere levende fremstilling end den strengt kronologiske, som let kan blive en smule tør.

Der findes kapitler om “de tre musketerer” – de senere stormestre Stoltz, Ståhlberg og Lundin, som stod i spidsen for den svenske guldalder med flotte placeringer ved olympiaderne i 1930'erne. Ved OL i Warszawa 1935 førte det svenske hold gennem størstedelen af turneringen, men måtte til sidst “nøjes”

med sølvmedaljerne efter USA.

Der er kapitler om Sveriges mesterskabet gennem årene og om de fire interzoneturneringer, som Sverige under ledelse af FIDE-præsident Folke Rogard arrangerede mellem 1948 og 1962. Den sidste blev vundet af den 18-årige Bobby Fischer, hans første virkelig store triumf. Vi kan læse om landskampe, kvindeskak, k-skak, arbejderskak, og de to største svenske navne på herre- og damesiden i nyere tid – Ulf Andersson og Pia Cramling – har hver fået deres eget kapitel.

Også den kulturhistoriske side af spillet har fundet plads. Der er artikler om smukke historiske skakspil, om håndskrifter, om både ældre og nyere skaklitteratur og –tidsskrifter og om skak som motiv i svensk skønlitteratur. I de afledte poetiske

discipliner skakproblemer og studier har svenske komponister også ydet væsentlige bidrag.

En særlig styrke ved bogen er at skønt den i sit afsæt er historisk, har forfattere og redaktører også et vågent blik for nutiden – og fremtiden!

Der berettes om livet i klubberne og arbejdet med børn og unge – i Sverige har man længe arbejdet med skak som pædagogisk værktøj, en udvikling der også vinder frem i Danmark. Når Sveriges Schackförbund kan bryste sig af hele 36.000 medlemmer skyldes det, at skole-skakken er en indlysende del af forbundet og børnene selvfølgelig regnes med i medlemsskaren. Ligeledes er der gjort en stor indsats for at bruge skak som middel til integration af de mange flygtninge Sverige gennem tiderne har modtaget.

Et kapitel rummer en præsentation af samtlige svenske stormestre, der kommenterer et af deres egne partier, og i afsnittet "Schack i vår tid" fortæller tre stadig aktive stor-

mestre, hvordan tilværelsen som professionel er kommet i stand og former sig i hverdagen.

Bogen rummer masser af partier med diagrammer og kommentarer af høj kvalitet, mange skrevet af spillerne selv. Den er i det hele taget et overflødhedshorn af viden om spillets mange facetter. Lister over forbundets formænd, æresmedlemmer, Sveriges mestre samt et veludfoldet navneregister og en parti-oversigt sikrer bogens værdi som referenceværk.

I forbindelse med Dansk Skak Unions 100-års jubilæum i 2003 blev der taget tilløb til en jubilæumsbog, men projektet løb ud i sandet. Med Øystein Brekkes 'Norske sjakktrekk' fra 2014 og 'Schack i Sverige' har begge vore skandinaviske broderlande nu fået deres store nutidige skakhistorie. Spillets historie i Danmark er ikke mindre spændende og der venter en stor opgave for de danske skakhistorikere, der engang skal skrive den!

"Schack i Sverige". Sveriges Schackförbund 100 år 1917-2017.
Redaktion: Lasse Linusson og Peter Holmgren.
Udgivet af Sveriges Schackförbund, 2017.
Indbundet, 27,5 x 21,5 cm, 496 sider, rigt illustreret.
Pris: 395 Skr. ved bestilling gennem www.schack.se

Når man er en nystartet skakspiller, er det ganske nemt at blive overvældet af alle de gode og velmenende råd, som man kan få fra venner, modstandere, in-

ternettet, bøger med mere: du skal studere taktik, du skal træne dit slutspil, du skal have et åbningsrepertoire, du skal studere typestillinger, du skal købe et computerprogram til at analysere dine partier, du skal spille flere partier og så videre og så videre. Carsten Hansen beretter i sin første artikel for begyndere om, hvordan du kan hjælpe dig selv til at blive bedre uden at bruge en formue på bøger og undervisning.

Hvordan analyserer man sine egne partier?

Af Carsten Hansen

Der er mange gode råd, og alle de ovenstående hører i den kategori, men hvad skal man gøre først? Og hvordan skal man gå til de forskellige emner: Hvordan får jeg mig et åbningsrepertoire? Er jeg nødt til at købe en bog om det? Og hvilken bog skal det så være? Hvad med taktik: hvilke taktiske stillinger skal jeg løse? Det samme kan man spørge om slutspil: Hvilket slutspil skal jeg kigge på først?

I denne artikel vil vi kigge lidt på, hvordan man kan starte med at hjælpe sig selv til at blive bedre, uden at det behøver at koste en formue i bogindkøb og undervisning.

Vores første emne er: Hvordan analyserer man sine egne partier?

Det kan måske lyde lidt paradoksalt, at man starter med analysere sine egne partier, når man ikke nødvendigvis ved, hvad man har gjort forkert, og man ikke er sikker på, at

man er den bedste til at finde ud af, hvad der fik partiet til at gå i en positiv eller negativ retning. Men resultatet er oftest, at man finder ud af flere ting, bl.a. om hvor man bør forbedre sig, og hvor svaghederne i ens spil ligger.

Det hele starter med gode vaner. Når du er færdig med dit parti, så hør om din modstander har tid til at gennemgå partiet med dig. Det kan være, at han eller hun så nogle ting, som du ikke fik med undervejs. Det behøver ikke at være nogen dybdegående analyse, men bare en hurtig gennemgang.

Hvis din modstander ikke har tid, kan du eventuelt gøre det med en klubkammerat – og gerne en der er stærkere end dig selv. En sådan analysegennemgang af partiet kan hjælpe dig med en generel idé om, hvad du gjorde godt, og hvad du gjorde knap så godt. Det vil nemlig hjælpe dig med det næste skridt, når du kommer hjem.

Da jeg startede med at spille skak, gennemgik jeg alle mine partier med min far. Han var dengang ratet mellem 1650 og 1850, og altså væsentligt stærkere end mig, men langt fra på styrke med et skakprogram (som heller ikke fandtes dengang!), men altså god nok til at kunne give mig en idé om, hvor jeg var gået forkert i byen.

Fase 1: Hurtig analyse af partiets udvikling

Din egen analyse af dit parti starter med en relativt simpel slagplan: Vurder din stilling for hvert femte træk.

Din vurdering skal baseres på to ting:

1) Hvordan står jeg materielt? Her tæller du simpelthen points for brikernes værdi. Du skal helst være foran eller have ligeså mange som din modstander.

2) Kan jeg lide om min stilling? Det drejer sig primært, om du synes, at du havde nemt ved at finde de næste par træk i partiet, eller om det var svært.

Den første del af vurderingen vejer lidt tungere end den anden del.

Lad os tage et eksempel som jeg fandt i Danbase på internettet. Partiet er fra Amager Forårsturnering i 2015 i gruppe 4, som var turneringens laveste gruppe. Det er ikke valgt for at pege fingre, men snarere fordi det er ganske instruktivt til vores formål. Spillerne er hermed undskyldt, hvis de føler sig trådt over tæerne.

Bjørn Nielsen (1006)

Niels Møller Kjemtrup (1160)

Amager Forårsturnering 2015

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. d3 Sc6 4. exf5 Sf6 5. Le2 Lc5

Vurdering:

1. Hvid fører med en bonde, men Sort kan nok vinde den tilbage igen.

2. Begge sider står fint.

6. 0-0 e4 7. dxe4 Sxe4 8. Le3 d6 9. Lxc5 Sxc5 10. Sc3 Lxf5

Vurdering:

1. Materielt lige.

2. Sorts konge har endnu ikke fået rokeret, hvilket måske kan blive et problem.

11. Lc4 Dd7 12. Te1+ Se5 13. Sxe5 dxe5 14. Lb5 c6 15. Dxd7+ Sxd7

Vurdering:

1. Materielt lige.

2. Dronningerne er blevet byttet af, og Sort står mere sikkert end før.

16. Ld3 g6 17. Se4 Lxe4 18. Lxe4 0-0-0 19. Tad1 Sc5 20. Lf3 e4

Vurdering:

1. Materiale lige.

2. Sort presser lidt, da hvid ikke kan tage bonden på e4 pga. mat i bunden: 21. Txd8+ Txd8 22. Lxe4 Sxe4 23. Txe4 Td1 mat.

21. Lg4+ Kc7 22. b4 h5 23. Le2 Sa4 24. Tc1 Sc3 25. Lc4 b5

Vurdering:

1. Materiale lige.

2. Sort har vundet d-linjen og har en stærk springer på c3, mens Hvid står noget passivt.

26. Lb3 Td2 27. f3 Se2+ 28. Kf1 Sxc1 29. Txc1 e3 30. Te1 Re8

Vurdering:

1. Sort fører med en kvalitet (et tårn for en springer eller løber, hvilket svarer ca. 2 point).

2. Hvid står meget passivt.

31. c3 e2+ 32. Kf2 Te7 33. a4 Tb2 34. Txe2 Texe2+ 35. Kg3 Txb3

Vurdering:

1. Sort fører med to tårne (10 point).

2. Det er et spørgsmål om tid, før Hvid bliver sat mat, så der er ikke den helt store grund til at kigge på resten af partiet, da det reelt er afgjort.

Fase 2: Analyse af individuelle træk

Nu hvor vi lavet denne gennemgang, kan vi begynde at se, hvornår vægtskålen tippede i den ene eller anden retning.

Vi starter med stillingen efter 5 træk:

Hvid havde vundet en bonde som resultat af Sorts 2... f5, hvor han spillede Lettisk Gambit – en slags kongegambit, men med omvendte farver. Det er en giftig åbning, hvis Hvid ikke kender den, men han valgte at svare solidt igen. Det var nok en fornuftig beslutning, så det er der ikke så meget mere at sige til.

Så gælder det stillingen efter 10 træk:

Nu er materialet blevet lige, men vi havde en kommentar om, at Sorts konge ikke var helt sikker pga. den manglende rokade. Det er værd at se nærmere på. Først skal vi kigge på, om Hvid kunne have gjort noget for

at beholde den bonde, som Sort ofrede?

Så kigger vi på et træk af gangen:

6. 0-0

Et fornuftigt udviklingstræk, og bonden på f5 er ikke truet, men den er også svær at dække. Hvis Hvid spiller g2-g4, tager Sort bare på g4, så det går ikke. Og Sh4 for at beskytte bonden betyder, at man flytter den samme brik to gange i åbningen og stiller den oven i købet på et felt, hvor den er ubeskyttet. Det er nok ikke så klogt.

6... e4

Sort spiller meget aggressivt og presser på i centrum, selvom han endnu ikke har rokeret. Hvis Hvid slår på e4, som næsten ser tvunget ud, så er Sort nødt til at slå tilbage med springeren, hvilket altså er anden gang, springeren bliver flyttet. Hvad får Sort ud af at spille ... e5-e4? Ikke noget særligt, men det koster ham tid, som han kunne have brugt til at få rokeret og udviklet resten af sine brikker. En god idé for Sort ville have været at spille 6... d6 fulgt af 7... 0-0 og derefter forsøge at vinde bonden på f5 tilbage.

7. dxe4

Det er næsten tvunget, han kunne også flytte springeren, hvis der var et godt felt til den – f.eks. kunne 7. Sg5 være en mulighed. Det truer også bonden på e4, og hvis Sort slår på d3, 7... exd3, kan hvid slå tilbage med løberen og samtidig dække f5-bonden. Men Sort spiller nok 7... d5, og så er det muligt, at spillet fortsætter med 8. dxe4 dxe4 9. Dxd8+ Sxd8 10. Sc3 Lxf5 med lige materiale. Hvid kan også overveje andre muligheder, men teksttrækket 7. dxe4 er nok det bedste.

7... Sxe4

Også tvunget, da sort ellers er bagud med to bønder.

8. Le3

Hvid vælger at tage presset af diagonalen ned til bonden på f2, og det virker slet ikke så tosset. Hvis Sort slår på e3, er hvid endnu mere foran

i udvikling, og bonden på f5 er tæt på at være dækket af tårnet på f1. Lad os kigge på den variant: 8... Lxe3 9. fxe3, og hvis Sort nu spiller 9... 0-0 for at få rokeret og samtidig true på f5, har Hvid en led skak på d5 med dronningen, som giver en gaffel til kongen på g8 og springeren på e4. Sort er så nødt til at spille noget andet, som vi vil se i partiet. Men lad os kigge på, om Hvid har noget endnu bedre.

Sorts brikker i centrum er lidt løse, dvs. udækkede. Den engelske stormester John Nunn har i en af sine bøger angivet en regel: Løse brikker falder. Så når man har sådan en stilling, eller selv er på vej ind i sådan stilling, skal man lige se sig for en ekstra gang. Et udmærket forslag er f.eks. 8. Dd5. Sort kan dække sig med 8... De7, men efter 9. Ld3 Sf6 10. Db3 har Hvid ikke kun dækket bonden på f5, men truer også så skrækkeligt med Te1, som vinder materiale medmindre Sort skynder sig ud af den åbne e-linje. Da han ikke kan rokere, betyder dette alvorlige problemer. Blandt stærkere spillere vil dette være nok til at sige, at hvid står til gevinst.

Lad os forsætte med partiet.

8... d6

Sort dækker løberen.

9. Lxc5

Afbytning af en af Sorts udviklede officerer kan ikke være helt forkert. 9. Dd5 for at true springeren på e4 er også muligt, men ikke så effektivt som før, da løberen på c5 er dækket af bonden på d6, og sort derfor bare kan rykke springeren tilbage til f6, hvor den truer dronningen, som derfor skal flyttes igen.

9... Sxc5

Sort slår tilbage med springeren, hvilket virker mere fornuftigt end 9... dxc5, som giver sort en dobbelt-bonde.

10. Sc3

Et fint udviklingstræk, men kan Hvid beskytte bonden på f5 ved at spille g2-g4? Ja, det kan han i princippet godt, men man skal være

meget påpasselig med den slags bonde-træk foran kongen. Selvfølgelig har Sort ikke fået sin konge i sikkerhed endnu, men det kan han ganske hurtigt. En mulig fortsættelse er 10... h5 11. h3 (nødvendigt) Df6 12. Dd2 hxc4 13. hxc4 Ld7 14. Sc3 0-0-0. Så har Sort fået sin konge i sikkerhed, mens Hvids konge har lidt gennemtræk. Hvid har beholdt sin merbonde, men det er på bekostning af en svækket kongestilling, så det er ikke nødvendigvis den bedste idé. Med andre ord synes jeg, at Hvid spillede et godt 10. træk.

10... Lxf5

Sort vinder bonden tilbage.

Men som vi nævnte i vores første kommentar, er Sorts konge ikke helt sikker. Så det kigger vi så videre på i den næste sekvens.

11. Lc4

Hvid forhindrer Sort i at rokere kort og samtidig truer han med at spille Te1 med skak. Et godt træk af Hvid, som er ret ubehageligt for Sort.

11... Dd7

Sort forsøger at gøre plads til, at kongen kan rokere langt, men Hvid kommer først.

12. Te1+

Et stærkt træk, som forhindrer Sorts plan med at rokere langt, men som også angriber Sort, der nu skal finde på et fornuftigt forsvar.

12... Se5

Sort blokerer for skakken, men gør det på en meget skidt måde, som bør tabe materiale lige med det

samme. 12... Se7 er også skidt pga. 13. Sd5, og nu kan 13... Se6 besvares med 14. Sxe7 Dxe7 15. Sd4 for at udnytte bindingen i e-linjen, da Sort ikke kan flytte springeren, men heller ikke kan tillade Hvid at slå på e6, da Sort kun forsvare den med løber og dronning, mens Hvid angriber den med springer, løber og tårn. Hvis Sort i stedet sætter løberen imellem på e6, 13... Le6, så ser 14. b4 godt ud. Prøv gerne selv at analysere videre på det.

13. Sxe5 dxe5

De træk er der ikke noget at sige til.

14. Lb5

Hvid prøver at lave en binding af Sorts dronning og konge, men overser, at Sort kan forsvare sig med ... c7-c6. I stedet er det oplagt at kigge på, hvad der sker efter 14. Txex+, som giver en såkaldt "familieskak" til Sorts konge, løber og springer. Det ser ikke godt ud for Sort, og han taber simpelthen en let officer.

14... c6

Nødvendigt.

15. Dxd7+

Her kunne Hvid igen have slået på e5 med en familieskak. Det er næsten lige så godt som i træk 14: 15... Le6 16. Lc4 0-0-0 17. Dxd7+ Lxd7 18. Txc5, og Hvid har vundet en officer.

15... Sxd7

Her havde vi vurderet:

1. Materielt lige.

2. Dronningerne er blevet byttet af, og sort står mere sikkert end før.

Hvis vi så kigger på den næste vurdering (Sort presser lidt, da Hvid ikke kan tage bonden på e4 pga. mat i bunden: 21. Txd8+ Txd8 22. Lxe4 Sxe4 23. Txe4 Td1 mat), så er det som om, at Sort måske er ved at overtage spillet. Derfor må vi kigge på, hvor Hvid spiller for passivt.

16. Ld3

Løberen er truet, og bonden på c2 er truet. Ud over tekststrækket så var 16. La4 også en mulighed. Efter La4 kan Sort få kongen i sikkerhed på enten g8 eller c8 ved at rokere til en af siderne. Tekststrækket truer derimod samtidig Sorts løber på f5. Spørgsmålet er om Sort ud over sit svartræk kan spille noget andet eller bedre. En mulighed er at bytte på d3, 16... Lxd3 og efter 17. cxd3, hvorefter Sort spiller 17... 0-0-0 med lige materiale og cirka lige chancer. Fra den synsvinkel er 16. Ld3 og 16. La4 omtrent lige gode.

16... g6

Er dette træk lige så godt som 16... Lxd3, som vi kiggede på før? Det afhænger af, om Hvid kan gøre noget mod Sorts e-bonde, som Hvid allerede truer med et tårn. Lige nu kan Hvid ikke slå den, da den er dækket af springeren på d7, som ikke kan trues. Men Hvid kan overveje 17. f4 for at udnytte, at bonden ikke kan slå, da kongens placering på e8 betyder, at den er bundet. Han kan heller ikke dække bonden yderligere. Men efter 17... 0-0-0 18. fxe5 Sc5 (men ikke 18... The8 19. d4, som dækker e5-bonden) vinder Sort bonden på d3, og stillingen er igen materielt lige.

17. Se4

Hvid truer med at spille 18. Sd6+. Hvis Sort spiller 17... 0-0-0, kan Hvid spille det alligevel, så Sorts svartræk er næsten tvunget.

17... Lxe4 18. Lxe4

Er det bedst at slå med løberen eller tårnet? Det kan være svært at vurdere, men hvis man slår med tårnet, er Sort tvunget til at beskytte e5-bonden, så det er i hvert fald værd at overveje.

18... 0-0-0

Kongen kommer væk fra e-linjen, og tårnet på a8 bliver udviklet, hvilket virker fornuftigt.

19. Tad1

Hvid udvikler sit andet tårn til en åben linje. Ikke meget at tilføje til det.

19... Sc5

Sort aktiverer sin springer og åbner d-linjen for tårnet på d8. Dertil kommer, at han truer med at spille 20... Txd1 21. Txd1 Sxe4, som vinder løberen.

20. Lf3

Hvid skal enten flytte løberen, dække den med 20. f3 eller spille 20. Txd8. Efter sidstnævnte mulighed slår sort tilbage med tårnet og overtager dermed d-linjen. Dertil kommer, at han truer med 21... Sxe4 22. Txe4 Td1+ med mat. Det virker ikke så godt. Mellem de to andre træk er der ikke umiddelbart noget specielt konkret at se.

20... e4

Sort presser på, og som begge sider så under partiet, kan den ikke slås pga. mat i bunden.

Vurderingen efter Sorts 25. træk lød: Sort har vundet d-linjen og har en stærk springer på c3, mens Hvid står noget passivt.

Da vi ikke fandt noget i de foregående fem træk, lyder det som om, at vi skal kigge efter forbedringer i den næste sekvens.

21. Lg4+

Løberen er truet og skal flyttes. Men om 21. Lg4+ eller 21. Le2 er

bedst, er svært at vurdere, da begge træk ser fine ud.

21... Kc7

Nok det bedste felt til kongen.

22. b4

Dette træk er meget forpligtende. Samtidig truer det springeren, som skal dække bonden på e4. Da vi ved, at Sort i partiet endte med at få en springer på c3 som et resultat af svækkelsen forårsaget af bondefremstødet, må vi holde denne stilling i mente. Det er den fordel vi har, når vi analyserer bagefter, da vi så ved, hvad der skete i partiet, og kan vurdere konsekvenserne af individuelle træk. I partiet spillede Sort en plan med ... Sa4, som var problematisk for Hvid. Derfor kan 22. b3 måske overvejes. Det truer ikke springeren, men det forhindrer ... Sa4. Hvis vi ikke finder nogen forbedring i de næste par træk, kan det være, at 22. b3 var det bedste.

22... h5

Sort besvarer Hvids trussel mod springeren med en trussel mod løberen. Det er næsten tvunget, da 22... Sa4 taber en bonde 23. Txd8 Txd8 24. Txe4.

23. Le2

Her er vi nødt til at kigge på alternativer. Hvad sker der på 23. bxc5? Sort slår på g4, og stillingen er materielt lige i et tårnslutspil, som ikke er nemt at vurdere derudover. Dertil kommer muligheden 23. Txd8 Txd8 24. Lxh5 gxh5 25. bxc5, der vinder en bonde, men Sort kan spille 25... Td2 med en aktiv stilling, hvilket er vigtigt i tårnslutspil. Hvis vi analyserer lidt videre, så kan Hvid ikke slå på e4 pga. mat i bunden. Da det passive 26. Tc1 kan besvares med 26... Td5, der vinder bonden tilbage, er der nok ikke noget at hente her. Hvid kan selvfølgelig også lave luft til kongen med 26. g3 eller 26. h3. Efter 26... Txc2 27. Txe4 Txc5 er stillingen materielt lige, og begge parter har en 3-mod-1 bondemajoritet på hver sin fløj i tårnslutspillet. Det er næsten umuligt at beregne præcist.

23... Sa4

Springeren skal flyttes, og c3 er et godt felt til den.

24. Tc1

Hvid opgiver d-linjen uden at være tvunget til det. Truslen er naturligvis 24... Sc3 med en gaffel på tårnet og løberen på e2, men har Hvid bedre alternativer? Hvad med 24. Lc4?

Hvis Sort spiller 24... Sc3, kan Hvid spille 25. Txd8 Txd8 og lave et luft hul til kongen med 26. h4. Dertil kommer, at hvis Sort nu truer løberen med 26... b5 (som i partiet), kan Hvid enten spille 27. Lb3 for at dække bønderne eller det mere aggressive 27. Lf7, som truer Sorts bonde på g6. Det virker som et fornuftigt alternativ.

24... Sc3

Sort følger sin plan. Han kan også overveje 24... Td2 fulgt af 25... Sc3, men det fører nok cirka til den samme stilling. Hvis Hvid har en forbedring senere, er dette et godt sted at kigge nærmere på.

25. Lc4

Valget står mellem dette træk og at flytte a-bonden til a3. På 25. a3 kan Sort spille 25... Td2, hvilket er aktivt. Hvid kan fortsætte med 26. Lf1, og hvis Sort nu spiller 26... Sa2 for at tvinge c1-tårnet væk fra at beskytte bonden, kan Hvid spille 27. Tcd1 Txc2 28. Txe4, og da springergaflen 28... Sc3 kan besvares med 29. Te7+, står Hvid vel egentlig udmærket.

25... b5

Igen presser Sort aggressivt på og tvinger tilsyneladende Hvids løber til at flytte igen. Sort kan også overveje 25... Td4, som truer både løberen og bonden bag løberen. Hvis Hvid flytter løberen til b3, kan man kigge på både 26... Txb4 og 26... Td2 som i partiet. Begge dele ser godt ud for Sort. Hvis vi finder forbedringer for Hvid i de næste par træk, er dette et godt sted at kigge nærmere.

Den næste vurdering (efter Hvids 30. træk) lød:

1. Sort fører med en kvalitet (et tårn for en springer eller løber, hvilket ca. svarer til 2 points).

2. Hvid står meget passivt.

Her er det klart, at noget er gået galt, så nu er det ved at være sidste chance for at finde forbedringer for Hvid.

26. Lb3

Løberen er truet, så den skal vel flyttes? Måske kan Hvid lave en modtrussel med 26. Te3. Nu besvares 26... bxc4 med 27. Txc3, som ikke ser så dårligt ud for Hvid. Hvis Sort spiller 26... Sd1, kan det besvares med 27. Te1, og ligeledes kan 26... Sd5 besvares med 27. Lxd5 cxd5, som ser lige ud. Dette virker som en mulig forbedring for Hvid. Derfor bør Sort nok kigge nærmere på 25... Td4 i det foregående træk.

26... Td2

Det ser stærkt ud og truer med 27... Se2+ med en gaffel på Hvids konge og tårn. Da 27. Kf1 kan besvares med 27... Tf8 med en ubehagelig trussel på f2, er 27. Ta1 nødvendigt. Efter 27... Tf8 er Hvid tvunget til 28. Tf1, hvor Hvid står forfærdelig passivt, men han har endnu ikke mistet materiale.

27. f3

Hvid prøver at åbne e-linjen, men overser springergaflen. De næste par træk er der ikke noget at sige til.

27... Se2+ 28. Kf1 Sxc1 29. Txc1 e3

Sort er fristet til få en stærk og meget fremskreden fribonde, men han kunne også vinde materiale med

29... exf3 30. gxf3 Txb2 eller 30... Tf8 fulgt af 31... Txf3. Det hele ser meget godt ud for Sort.

30. Te1

Hvid forsøger at stoppe fribonden.

30... Te8

Sort dækker bonden. Sort har en klar materiel og positionel fordel og bør vel vinde, men vi kigger lige på de sidste par træk.

31. c3

Hvid står meget passivt og ved ikke, hvad han skal gøre. I dette tilfælde vil det nok være bedst at forholde sig passivt, da Sort er den der skal bryde igennem og løberen kan alligevel ikke lave noget på egen hånd.

31... e2+

Sort behøver ikke at haste med skubbe bonden videre frem. Da hvid ikke har noget aktivt modspil, kunne han overveje at spille 31... Te7 for at forhindre 32. Lf7 og så følge op med 32... Kb6 og 33... a5 for at gøre livet ubehageligt for den hvide løber på b3. Men tekststrækket fejler ikke noget.

32. Kf2 Te7

Forhindrer Hvid i at spille Lf7.

33. a4

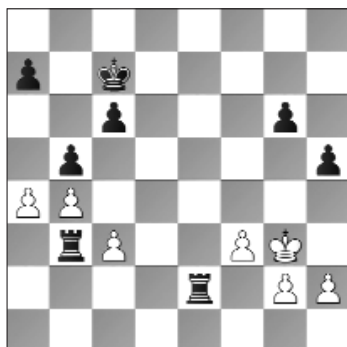
Hvid fjerner den sidste dækning af løberen på b3, hvilket ikke er nogen god idé. Men Hvid kan omvendt ikke gøre noget aktivt og burde have tvunget Sort til at vise, hvordan partiet skulle vindes. Det kan vindes med 33... Kb6 fulgt af 34... a5, men den plan skal Sort først

finde, før han kan vinde. Der er ingen grund til at hjælpe ham yderligere.

33... Tb2

Løberen tvinges væk og efter 34. Lg8 taber Hvid a-bonden.

34. Txe2 Texe2+ 35. Kg3 Txb3

Her stopper vi så analysen af trækene, da det sidste er desperation, som vi ikke behøver at kigge nærmere på.

Fase 3: Konklusioner

Det er nu tid til at få noget ud af alt det ovenstående analysearbejde.

Hvid:

Spillede åbningen solidt og fik en god stilling, som kunne have resulteret i en stor, måske vindende fordel.

Overså nogle taktiske muligheder. Spillede for passivt i slutspillet.

Konklusion: Han skal være mere opmærksom på taktiske muligheder og træne taktiske opgaver. I slutspillet skal der spilles mere aktivt og kigge efter muligheder for at aktivere

egne brikker.

Sort:

Spillede åbningen lidt for uforsigtigt og bør afsøge muligheder for at færdiggøre udviklingen.

Få kongen i sikkerhed, før centrum åbnes.

Hold øje med modstanderens muligheder for at skabe aktivt modspil og tag højde for dem, inden egen plan udføres.

Som vi kan se, spillernes rating til trods, så spillede de et spændende parti med muligheder for begge parter. Der var adskillige muligheder for at forbedre spillet undervejs, men det ser man selv i stormesterpartier.

Hvad er så forskellen mellem at gøre det ovenstående og bede ens computerprogram om at lave et såkaldt "blunder check" (altså finde fejltræk)? Man lærer en hel masse om ens egen beslutningsproces, og man ser, hvilke fejl man laver i løbet af partiet. Når man laver sådan en analyse, er man mere opmærksom, når man spiller de næste partier, og risikoen for, at man gentager den samme type fejl, er væsentligt mindre.

Hvis du er begynder og har et spørgsmål om noget i dit spil, så send det til min e-mail: carstenchess@gmail.com.

De bedste spørgsmål vil blive besvaret i en senere artikel i Skakbladet, og vil desuden blive belønnet med en af mine bøger (på engelsk) i e-bogsformat.

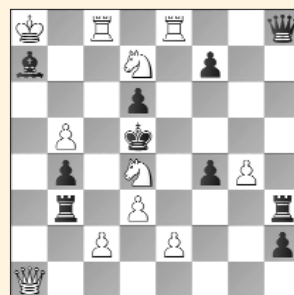
En passant...!

Problemskak

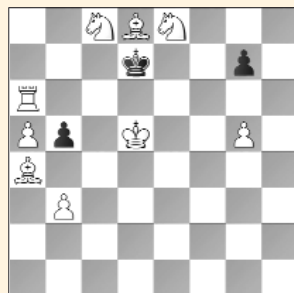
– løs opgaverne eller gå direkte til artiklen side 86

Mat i tre træk

Mat i tre træk

Mat i tre træk

Hvid trækker og vinder

På opdagelse i kongeriget

Hiking, fisketur, fodbold og byvandring. Og så lige en skakturnering. På Færøerne. Med god mad og hvor al indkvartering nærmest er med fin havudsigt! Det var mere end tilstrækkeligt fristende for Martin Haubro, Jens Kristiansen, Mikkel Manosri samt undertegnede. Dertil et par andre udlændinge – med stjernen Julio Granda i spidsen – og de kendte “lokale”, for eksempel Helgi Ziska og John Rødgaard.

Af Allan Stig Rasmussen

Turneringen hed Faroes Open og blev spillet 25 km fra Torshavn i Kollafjørður (udtales noget i retning af kodlafjorrd), der med sine ca. 900 indbyggere er en af Færøernes største byer. Den lokale klub fejrede 50 år!

Sen annoncering med videre betød, at det blot blev til 30 deltagere, med et gevaldigt knæk omkring midten.

6 GMere (plus én der opfylder alle kravene) gav dog en fornuftig top, og feltets sammensætning gjorde, at de fleste i toppen mødte hinanden.

Således mødte jeg et snit på ca. 2450 i de sidste 8 runder, herunder både Martin og Jens – hvilket jeg selvfølgelig kun nævner, fordi I gerne må spørge, hvordan det gik! Kønt var det dog ikke, og generelt var resultaterne heller ikke noget at skrive hjem om, for nogen af os.

En dårlig kombination med et vejr, der også scorede en del under forventet.

Til gengæld er der utrolig meget godt at skrive omkring gæstfriheden, hjælpsomheden, sideaktiviteterne, den rigtigt lækre mad, festerne og ikke mindst den voldsomt flotte

Et par tilfredse fiskere, Martin Haubro og Julio Granda, på et af de få tidspunkter, hvor de ikke hev 5 kg store torske op ad vandet.

natur, som jeg dagligt sad i en gyngestol og nød! Så det vil jeg som halvægte nordjyde selvfølgelig undlade at gøre – og i stedet nøjes med at byde på et billede fra fisketuren:

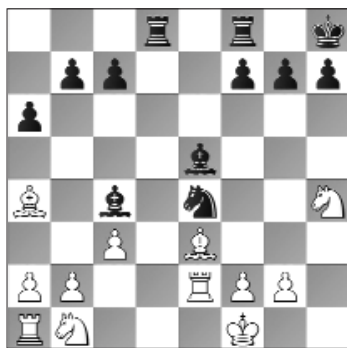
Den unge inder Narayanan stak af med guld på korrektion foran den supersympatiske peruvianer Granda. Den unge Högni E. Nielsen lavede en IM-norm, og de helt unge

færingere imponerede endnu mere med flot spil. Selv måtte jeg tage til takke med en femteplads, til dels pga. nogle underlige korrektionsvalg. Pyt skidt. Værre var de kæmpe brølere undervejs, som turneringen generelt ikke skortede på. Personligt synes jeg den slags altid er sjove – når man altså ikke selv er synderen. Således er bogen “van Perlo’s Endgame Tactics” da også en af mine absolutte favoritter. Jeg har derfor samlet et lille udvalg af dem, der havde et dansk islæt, til jer nedenfor.

Turneringen spilles igen næste år til samme tid, omend i en anden by. Selvom jeg ikke kender til detaljerne, vil jeg kraftigt opfordre jer til at overveje en tur til denne fjerntliggende del af kongeriet, hvis I kan lide vand og bjerge, og ikke bliver deprimeret over et regnskyl eller tre.

Nu til skakken:

Haubro - Djurhuus, 4. runde

Efter at være hoppet i en slem åbningsfælde, der gav Sort afgørende fordel, er det nu Hvid der har det efter for eksempel 18. Sf3. Men han må have kunnet lide processen der til, for efter

18. Sa3?? Lxe2+ 19. Kxe2 Lxc3!

måtte de nærmest igennem den igen, inden vor helt vandt.

Narayana - Rasmussen, 6. runde

Efter 21... exf5 har Sort klar fordel. I stedet spillede jeg

21... Se5?

og først her slog trækket

22.fxe6

mig. Det kom hurtigt – og efter lidt overvejelse valgte jeg at slå igen med

22... Dxe6??

22... 0-0 med kompens.

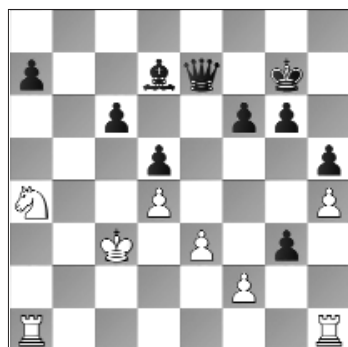
Over to minutter senere spillede

min modstander så

23.Dxg7

hvorefter jeg kunne være faldet af stolen; havde slet ikke bemærket at den hang! Med bonden røg også alt der mindede om en kongestilling. Herfra gik det bare fra galt til værre.

Manosri - Wiberg, 6. runde

I denne stilling tilbød Sort remis, hvilket må siges at være et ??-træk.

Jens Kristiansen er fotograferet, som Krøyer formentlig ville have malet ham...

Kristiansen - Rasmussen, 7. runde

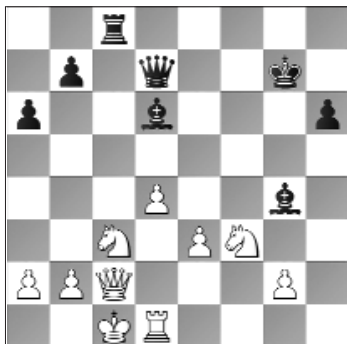

Her spillede jeg

7... h6? under antagelsen, at
8.Sf4

ikke var godt pga. 8... hxg5 9. Sxe6 De7. Først da Jens alligevel satte springeren på f4, gik det op for mig, at Hvid har 10. Sxc7+ med tårnvinst.

Kom lidt efter ud af problemerne, men kun for en kort bemærkning. Senere var det dog så Jens' tur:

28. e4?? b5

Ups, ny ryger der en officer, og Sort er ovenpå.

Vidensdeling:
Frisk luft bør undgås,
mens en form for
bundniveau
bør anskaffes.

Allan Stig Rasmussen var ude med snøren.

Rasmussen - Granda Zuniga, 8. runde

Der var slem tidnød, og min første tanke var at spille 30. Sxe4 hxg3 31. Sxg3, hvorefter sejren bør køres sikkert i land (+4). Pludselig fik jeg dog en anden idé, og spillede

30.Dxe4

Planen var

30...hxg3

31.f5 - men indså så, at g5 ikke længere var dækket. I stedet fulgte

31.De8+?

(0.00)

31... Kh7 32.Dxc8 cxb4?

(+1)

33.Dg4?? Le3+

og Hvid går mat i to. Indimellem er forskellen på en god og en dårlig turnering nærmest bare ét træk.

Vidensdeling: Frisk luft bør undgås, mens en form for bundniveau bør anskaffes. Endelig kan et fleksibelt program før og efter rejsen anbefales...

Slutstillingen i toppen efter ni runder:

1. IM Srinath Narayanan (2505), Indien, 7½
(1. præmie på 15.000 kr.).
2. GM Julio Granda (2656), Peru, 7½.
3. GM Helgi Dam Ziska (2544), Færøerne, 6½.
4. GM Miguel Munoz (2495), Spanien, 5½.
5. GM Allan Stig Rasmussen (2540), Danmark, 5½.
6. FM Högni Egilstoft Nielsen (2323), Færøerne, 5½.
7. GM Jens Kristiansen (2403), Danmark, 5½.
8. IM Martin Haubro (2365), Danmark, 5½.

TO DRENGE, ET SPIL, ET EVENTYR!

Af Jesper Thybo

Eventyrligt! Sådan føltes det inden Martin Percivaldi og jeg tog flyet fra Kastrup til Polens hovedstad, Warszawa. Her spilles der hvert år en mindeturnering til ære for Miguel Najdorf, som blandt andet lægger navn til en af de mest spillede åbninger i skak!

A-turneringen var meget stærkt besat med 30 stormestre og et hav af internationale mestre. Udover det, var der et minimumskrav på 2200 elo for at deltage (med mindre man er junior!) hvilket gjorde at man møder stærke spillere i alle kampe. Der blev spillet en kamp om dagen (kl. 17!), så der var god tid til at forberede sig under turneringen.

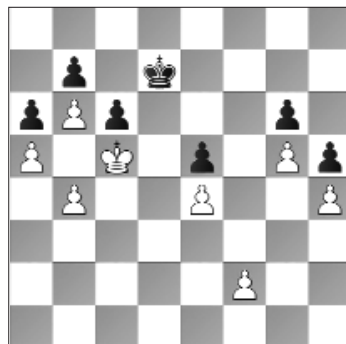
En anden slags forberedelse var, at vi hver dag inden runden spiste på

en hyggelig café, som lå 500 meter fra vores hotel. Det er altid dejligt med et ordenligt måltid, inden man skal præstere. Resultatmæssigt var turneringen ingen succes for hverken Martin eller jeg. Martin havde det hårdest og måtte ned mod et par svagere spillere. Jeg selv slog stort set alle de svagere, men tabte til de gode (dog en enkelt remis imod Zhigalko).

Ud over skakken var der også tid til sjov, og et af højdepunkterne var bordfodbold! Der var især en vild match, Danmark-Indien, som i undervejs føltes utrolig vigtig. Det var en meget lige match, og pludselig stod den 9-9. Ikke lang tid efter scorede Martin med målmanden og vi vandt! Det blev også til en del kampe mellem Martin og jeg, men dem har jeg for længst fortrængt... Jeg kan varmt anbefale at tage på skakture til udlandet med venner. Det gør godt for venskaber at bruge tid sammen på et så nice spil som skak!

Nu til afslutningen af mit parti fra 2. runde.

Hvid: Jesper Thybo (2465)
Sort: Srivatsav Rahul (2295)

Jeg havde tidligere i partiet udspillet min modstander, men i en nem gevinststilling smider jeg det væk og

går ind i et bondeslutspil, der faktisk var remis trods en merbonde. Heldigvis var der stadig tricks og en kæmpe fejl fra hans side, tillod mig at vinde på næsten studieagtig manér!

56. b5!! axb5

56... cxb5 57.Kd5 b4 58. Kc4 Kc6 59. Kxb4 Kd6 60. Kc4 Kc6 61. f3! Hvid kan stadig vinde et tempo, og derfor vinder det 61... Kd6 62. Kd3 Kc5 63. Ke3 Kb5 64. f4 exf4+ 65. Kxf4 Kxa5 66. e5 Kxb6 67. e6 Kc7 68. Ke5 Kd8 69. Kf6 Ke8 70. Kxg6, og Hvid kommer først i mål!

57. f4 exf4 58. a6!

Vigtigt at skubbe a-bonden først. 58. e5?? f3 59. a6 f2 60. axb7 f1D 61. b8D Dc4, og det er pludselig Hvid der er gæst mat!

58... bxa6 59. e5 f3 60. e6+!

Sort opgav, da han enten ville tabe damen eller give Hvid en ny:

60... Kxe6 61. b7 f2 62. b8D f1D 63. De8+! Kf5 64. Df7+ et nice tema som man skal have set før man spiller b5.

Eller 60... Ke7 61. b7 f2 62. b8D f1D 63. Dd6+ Ke8 64. Dd7+ Kf8 65. e7+ eller 60... Kc8 61. e7 Kd7 62. e8D+ Kxe8 63. b7.

1-0.

Slutresultat efter ni runder

1. GM Kacper Piorun, Polen, 7 p.
2. IM Daniel Sadzikowski, Polen, 6½.
3. Daniel Fridman, Tyskland, 6½.
4. GM Pavel Czarnota, Polen, 6½.
5. GM Kamil Dragun, Polen, 6½.
48. IM Jesper Thybo 5.
116. IM Martin Percivaldi 3½.
- 148 deltagere.

Pokalturneringen

Finalestævnet i pokalturneringen har efterhånden udviklet sig til at være en institution i dansk skak, hvor skakfolket i stort tal hvert år mødes under hyggelige rammer. Som i andre sportsgrene er der ikke helt samme status i at vinde pokalturneringen, som der er ved at vinde den "rigtige" holdturnering, men på det sociale plan er pokalfinalestævnet mindst ligeså stort.

Af Kåre Kristensen

De fleste, der ønsker at være med i pokalturneringen, kan være med, for der er næsten en række for alle. Kan eller ønsker man ikke at kvalificere sig til finalen i Eliterækken, så har man muligheden for sammen med klubkammerater at danne et hold i Bredderækken og forsøge at kvalificere sig den vej, men godt halvdelen af DSUs medlemmer har muligheden for at spille med i enten +50 eller +65-rækken, hvor der er fri tilmelding, ligesom man kan danne hold på tværs af klubber.

Jeg har selv gennem de små 10 år, hvor Nordkalotten har deltaget i finalestævnet, mødt adskillige skakspillere, som jeg ikke havde set i årevis, ja vel nærmest årtier. I år mødte jeg således engang (og stadigvæk?) meget talentfulde Steen Skovlund Larsen, der spillede sin første over-brættet turnering i 13 år(!) som en del af Hillerøds sølvvindende hold i +50-rækken. Så kunne vi ellers udveksle minder fra 80ernes Vesterhavsturneringer, og jeg kunne konstatere, at Steens hukommelse er bedre end min.

Lignende oplevelser tror jeg, at rigtigt mange af deltagerne har, og i pauserne mellem runderne er der altid en summen og leben, som man sjældent oplever i forbindelse med skakturneringer i Danmark. Måske den lidt frigjorte stemning også hjælpes på vej af, at det jo "bare" er

hurtigskak (og tilmed uratet) og for nogens vedkommende indtagelsen af en øl eller to? I al fald er det min oplevelse, at langt de fleste, selv hvis man ikke vinder en af de mange medaljer, der udløser vinpræmier, har en fortrinlig dag.

Når der er tale om et endagsstævne, så er Fyn en naturlig placering og så langt tilbage, som jeg har kendskab til det, har finalestævnet haft fynske værtsbyer, nemlig Nyborg, Odense og de seneste år Svendborg. Sidst nævnte er vel pt. en slags skakhovedstad i Danmark, for ikke nok med, at pokalturneringen nu har været spillet der de seneste 3 år, men byen har også afholdt påsketurneringen i 2015 og 2016, hvad der desuden vil gentage sig i både 2018 og 2019!

Det er nu også meget svært at indvende noget mod placeringen på Hotel Svendborg, for rammerne er nærmest perfekte til skak, og arrangementet inklusive frokosten klapper nærmest perfekt. Således fungerer aircondition også udmærket, hvad der for finalestævnet – der jo altid spilles pinsedag og dermed typisk ultimo maj/primo juni – er en ret så afgørende parameter. Jeg husker i særdeleshed et år på et andet spillested, hvor det var sat ind med tidlig sommervarme og trods åbne døre og vinduer, blev det med 150-200 skakspillere og 30 grader udenfor efterhånden ulideligt varmt i spillelokalet. Björn Ahlander – dengang Nordkalotten – og jeg tog den

nødvendige konsekvens af varmen og smed simpelthen skoene i sidste runde. Så det, der vist var Philidor's første nederlag i alle turneringer kom faktisk mod et hold, hvor to af spillerne var næsten barfodede!

I årets Eliterække var Philidor, som ellers havde vundet ikke mindre end fem år i træk, ikke med, hvorfor Team Xtracon Køge I var tårnhøj favorit til sejren. Lidt ærgerligt, at dette ultimative møde i dansk klubskak med mulige partier som Hammer mod Grandelius nok aldrig kommer til at finde sted. Team Xtracon Køge I bestod af stormestrene Jon Ludvig Hammer, Deep Sengupta og Eduardas Rozentalis samt IM Mikkel Antonsen. Med en gennemsnitsrating omkring 2550 utvivlsomt det stærkeste hold, der nogensinde har spillet med i pokalturneringen, og den skarpe læser kan i øvrigt regne ud, at der således ikke er nogen udlændingeregulering i pokalturneringen. Det er dog vist første gang, at et hold har mere end to udlændinge på holdet, så hvis man kan betragte pokalturneringen som et mini-laboratorium for "hvor galt det kan gå", hvis udlændingereglen i Divisionsturneringen via domstolens mellemkomst fjernes, så er et forsigtigt gæt, at det nok ikke kommer til at ændre så meget.

Starten var dog en smule vaklende for Team Xtracon Køge I, hvorfor et stærkt startende Nordkalotten hold

Vinder Eliterækken.

førte med 1½ points inden opgøret i 3. runde. Her blev tingene dog i den grad sat på plads, for Team Xtracon Køge I vandt nemlig 4-0. Jon Ludvig Hammer måtte arbejde for sagen med Sort mod GM Stellan Brynell, men viste alligevel styrken i følgende overbevisende slutspil: (noter efter input fra IM Mikkel Antonsen)

**Hvid: Stellan Brynell,
Nordkalotten**
**Sort: Jon Ludvig Hammer,
Team Xtracon Køge I**

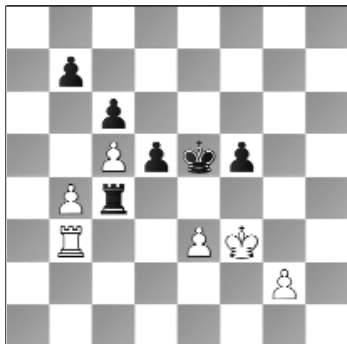
25. Sc5?!

Hvid får nu en ekstra svækkelse (bonden på c5), og Hammer presser i resten af partiet. Hvis Hvid i stedet havde spillet 25. Tb6 fulgt af Tcb3, burde han holde remis uden problemer.

25... Sxc5 26. dxc5 Ta7 27. Tb4 h5 28. f3 f5 29. Kf2 Kf6 30. h3 Tg7 31. hxg4 hxg4 32. fxg4?

Herefter har Sort klar fordel. Efter 32. a4 fulgt af Tcb3 er den hvide stilling stadig OK.

32... Txc4 33. Tcb3 Txb4 34. axb4 Ke5 35. Kf3 Ta1 36. Tb2 Tc1 37. Tb3 Tc4

38. Tb1?

Den afgørende fejl. Hvid måtte absolut holde tårnet på tredje række.

38... Tc3 39. Kf2 Ke4 40. Tb2 Txe3 41. b5 Tc3 42. bxc6 bxc6 43. Te2+ Kd4 44. Opgivet 0-1.

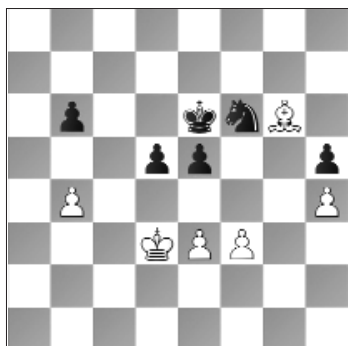
Efter denne match slog Team Xtracon Køge I samme klubs 2. hold i 4. runde med 2½-1½ og var herefter foran med 2 points og endte med at vinde med et forspring på 4½ points til nr. 2. Pointrekorden på 21 points ud af 24, som blev sat i 2011 af Skanderborg, var dog ikke i fare i denne omgang.

Langt mere spænding var der om de næste placeringer. Trods, at vi på Nordkalottens hold tilsyneladende næsten enstemmigt havde besluttet os for at udvide frokostpausen til at vare 1½ time + 3 runder (sølle 3 brætpoints i de 3 matcher), så ville vi forbløffende nok kunne vinde det 6. medaljesæt i de seneste 9 pokalturneringer, hvis Team Xtracon Køge II, der lå nr. 2 før sidste runde, blev slået med mindst 3-1 samtidigt med, at de andre kampe faldt rigtigt ud.

Med to IMere på de to første brætter var Team Xtracon Køge II dog også det suverænt stærkeste 2. hold i pokalturneringens historie, så ikke umiddelbart nogen let opgave. Det lykkedes imidlertid med en sejr på hele 3½-½, og i det eneste parti i matchen, der sluttede remis, var sejren endda tæt på at gå til GM Stellan Brynell mod IM Björn Ahlander, Nordkalottens medlem gennem mange år og faste deltager i pokalturneringen:

Stellan Brynell kommenterer

**Hvid: Stellan Brynell,
Nordkalotten**
**Sort: Björn Ahlander,
Team Xtracon Køge II**

Et klassisk slutspil, hvor Hvid har fordel pga. løber mod springer og en Sort svaghed på h5. For at komme videre skal Hvid dog finde en måde at aktivere sin konge på.

51. f4!

Dette spillede jeg i det naive håb, at Björn ville spille 51... e4 eller 51... exf4, hvorefter Hvids konge kommer til d4 med gode gevinstchancer. Så hjælpsom var han dog ikke.

51... Kd6 52. Lf7?

Det var jo hurtigskak, så jeg kunne ikke finde nogen gevinstplan, men spillede bare brikkerne rundt i nogle træk. Jeg burde dog have set, at Sort efter 52. fxe5+ Kxe5 53. Lf7! er i træktvang. Enten må han forsøge et kapløb med 53... Kf5, hvor Sort godt nok vinder h-bonden, men hvor Hvid synes at vinde med 54. Kd4 Kg4 55. Ke5 Se4 56. Lxd5 Sd2 57. Kf6 eller også – bedre, men nok svært at indse med kort betænkningstid – må Sort efter 53. Lf7! flytte springeren og dermed give Hvid en merbonde i form af h-bonden. Situationen er dog ikke så klar efter 53... Sg4 54. Lxh5 Sh6, hvor Sort har en god blokade af bonden, og Hvid har stadig svært ved at aktivere sin konge. Men i praksis ville denne variant sikkert give gode gevinstchancer. I stedet sluttede partiet remis efter:

52... Ke7 53. Lg6 Ke6 54. Kd2 Kd6 55. Ke2 Ke6 56. Kf3 Kd6 57. Lf7 Ke7 58. Lg6 Ke6 59. Ke2 Kd6 60. Kd3 Ke6 61. Lf7+ Ke7. Remis ½-½.

Sejren på 3½-½ viste sig at være nok til bronze, men forbløffende nok havde 4-0 udløst sølvmedaljer, hvad der efter 3 tabte matcher havde været næsten for besynderligt. I stedet tog Jetsmark sølvmedaljerne efter en solid præstation, krydret med to stærke 3-1-sejre over Brønshøj og Århus/Skolerne. Af de øvrige hold i Eliterækken var det mest interessante nok veteranholdet med bl.a. Jacob Øst Hansen og Thorbjørn Rosenlund. De fik ikke noget stort resultat ud af det, men det var sikkert en god opvarmning inden den succesfulde deltagelse i senior hold-EM kort tid efter pokalfinalen.

Men som nævnt er pokalfinalen meget andet end Eliterækken og der sker mange ting under og mellem runderne. Jeg selv sad over i en enkelt runde og befinder man sig udenfor spillelokalet, så går der ikke meget mere end 10 minutter før de første juniorer enten jublende eller slukørede indfinder sig. Det var de sidstnævntes lavmælte forklaringer til de undrende forældre mfl., som jeg hæftede mig mest ved: "han spillede en åbning, som jeg aldrig havde set før", "dronningen røg lige pludselig" og "jeg overså en mat, men ellers stod jeg godt". Ja, ja – det er bare op på hesten igen!

Slutstillinger

Eliterækken:

1. Team Xtracon Køge I 18½.
 2. Jetsmark 14 (8 MP).
 3. Nordkalotten 14 (6).
- 14 hold.

Brederækken:

1. Øbro II 18.
 2. Sydøstfyn I 15½.
 3. Køge 14½.
- 14 hold.

Seniorrækken: 50+:

1. Fredericia 19½.
 2. Hillerød 17.
 3. SK 1968 I 15½.
- 11 hold.

65+:

1. Nørresundby 12½.
 - 2-3. Stuhr Wine – vin er sundt og Brønshøj 8 (3 MP).
- 3 hold.

Juniorrækken:

1. SK 1968 I.
 2. Frem I 18½.
 3. Fredericia 16.
- 10 hold.

Seniorrækken

Af Finn Nøhr

Pinsedag deltog jeg for andet år i træk på et hold tilmeldt seniorrækken (50 +), og dermed må jeg nok indrømme, at en ellers dybfølt modstand mod at spille seniorskak "før tid" har veget pladsen for attraktionerne ved lige præcis denne begivenhed. Pokalfinalen var og er således en stund i godt selskab blandt holdkammerater, men også et gensyn med skakvenner fra nær og

fjern, folk som jeg ellers ser sjældent. Det summede hele dagen, ikke bare af brikernes gang over brættet, men i høj grad også af munter snak og hilsner mellem de mange skakspillere, som var samlet på Hotel Svendborg. En festdag var det, og på en sådan kan man vel godt erkende sin fremskredne alder; ellers fastholder jeg, at senior skak må vente til den anden side af de 65, ligesom pensionstillæg, tandproteser og midagslur.

Jeg havde fornøjelsen af at være reserve på Hillerøds hold, som i år så lovende ud med IM John Rødgaard i spidsen og udlandsdanskerne Steen Skovlund Larsen og Tim Jaksland på de følgende brætter. Hvis jeg ikke tager meget fejl, så havde Steen ikke spillet et seriøst (ratet) skakparti siden 2004, så man kunne godt tale om en slags comeback og måske også frygte lidt rust. Steen er dog en stærk spiller og kendt for at være noget af en specialist, når det skal gå hurtigt. Der var således forventninger til holdet, og holdkaptajn og 4. bræt Jan Nordenbæk havde vist næsten lovet formand Hans at vende hjem med et DM.

Det var dog inden, at han så Fredericias opstilling, og det skulle da også vise sig, at netop de var for stærke på dagen. Fries Nielsen-brødrene, Carsten Bank Friis og Lars Wilton vandt det indbyrdes opgør mod Hillerød 2½–1½ i anden runde og var derefter et skridt foran hele vejen til sikkert hjemført DM for 50+. Jeg tror faktisk, at vores håb om slutsejr blev slukket allerede runden efter, da vi løb ind i mine gamle klubkammerater fra Nørresundby; et hold som ikke fedter med at stille op i ”ung seniorrækker”, men som uden problemer mønstrer et slagkraftigt hold, der har kunnet spille 65+ skak i mange år. På fjerde brættet stillede de op med Børge Pedersen, der trods sine 81 år er en særdeles livskraftig herre og en glimrende spiller, der ikke går af vejen for en skarp åbning. Det fik Jan Nordenbæk en smagsprøve på.

Hvid: Jan Nordenbæk, Hillerød
Sort: Børge Pedersen,
Nørresundby
 Siciliansk / B98

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6

Denne stilling har Jan haft adskillige gange de sidste tre år, og jeg har set ham feje selv stærke modstandere af brættet.

7. f4 Le7 8. Df3 0-0!?

Jeg fulgte partiet fra sidelinjen og havde her bange anelser på Børges vegne, men ifølge Jan er kort rokade et godt og stærkt undervurderet træk.

9. 0-0-0 Dc7 10. g4 b5 11. Tg1 Lb7 12. Lxf6 Lxf6 13. g5 Lxd4 14. Txd4 Dc5

Hvid har ikke fået noget ud af åbningen og skal nu spille nøjagtigt for at holde balancen; kredit til Jan for at finde det rigtige med begrænset tid på klokken.

15. Df2 e5 16. fxe5 dxe5 17. Td2 Dxf2 18. Txf2 Sd7

Vinder 50+

Stillingen er nogenlunde lige. Her fortaber resten af trækkene sig desværre (ingen notering), men Jan pressede citronen og var ikke uheldig med at få remis, hvilket i øvrigt blev resultatet på alle fire brætter i den match; dog efter hårrejsende scener i nogle af partierne.

Senere genfandt Hillerød lidt af kadencen og sluttede på andenpladsen 2½ point efter de fortjente vindere fra Fredericia; SK 68 blev nummer tre. Nørresundby tog sig sikkert af DM for 65+ og Børge blev topscorer på guldholdet med 4½ af 6. Ingen i seniorrækken opnåede maksimum, men Carsten Bank Friis fra guldvinderne var tæt på med flotte 5½ af 6.

Tak til arrangørerne og alle de frivillige for et lydefrit stævne i dejlige rammer på Hotel Svendborg; jeg kommer gerne næste år, og skal der rødvin med hjem igen, så må det nok endnu en gang blive med seniorhatten på.

Nyt fra DSU

Som meddelt andet steds er Lars Schandorff og Jan Løfberg ansat som redaktører af Skakbladet. Vi ser frem til samarbejdet med glad forventning om, at det udvikles til et produkt, hvor alle vore medlemmer kan finde noget af værdi, uanset om man er på begynderstadiet eller på eliteniveau.

Således breder niveauet sig fra Carsten Hansens artikelserie for begyndere til Peter Heines beretning fra allerhøjeste niveau. Vi ser frem til fire gange årligt at levere dansk skaklitteratur af høj kvalitet til medlemmerne. Og vi husker her at takke de mange klubledere og medlemmer som hjalp os til at træffe denne beslutning vedrørende Skakbladets fremtid. Tilslutningen til at bladet skulle fortsætte var ganske enkelt overvældende, så værsgo, læs det og nyd det. Det fortjener det!

Poul Jacobsen, formand
for Dansk Skak Union

I slutningen af juli vakte det stor opmærksomhed, da jeg på skak.dk skrev om FIDEs skærpede krav til dommerbesætning på Elo-ratede turneringer. FIDE ønsker naturligvis, at der altid er velkvalificerede og rutinerede dommere til vore begivenheder. Det er et naturligt krav at stille, og DSU bakker op om dette. Både i forhold til Elo-turneringer og turneringer, som udelukkende er dansk ratet.

Du kan også glæde dig til en beretning fra Tjele Skaksommerlejr, hvor mere end 120 børn og unge fik en fremragende uge med fokus på skak og socialt samvær om skakken. Fra flere sider har vi hørt ønsker om, at også voksne spillere på alle niveauer kan få nogle tilbud om at mødes omkring skakken – uden at det skal handle om at tage ratingpoint fra hinanden.

Da jeg besøgte Tjelelejren, spurgte jeg børnene om en “Skaklejr for Voksne” var en god idé. De var begejstrede og flere af dem tilbød straks at undervise! Så i den kommende sæson forsøger vi at stable tilbud på benene for de mange klubspillere, som jo er kernen i DSU.

Ungdommen er på alle måder DSUs fremtid, og derfor arbejder vi aktuelt med planer om at nedsætte et Ungdoms Forretnings Udvalg, som udelukkende skal beskæftige sig med at fremme og indrette ungdomsskak i DSU-regi. Vi har heldigvis allerede tilsagn fra en række dygtige mennesker om at medvirke til dette arbejde, og jeg er glad for her at kunne afsløre, at de bl.a. kommer til at have ansvaret for kvalifikationspladser til Nordisk Mesterskab for Ungdom, idet Dansk Skoleskak og DSU er blevet enige om, at DSU i fremtiden varetager dette vigtige arbejde.

FANGET I EN BOKS AF UENDELIGE MULIGHEDER...

I starten af juni lykkedes det mig endelig at udgive *Thinking Inside the Box*, den sjette og sidste bog i min serie *Grandmaster Preparation*. Hvor de første fem var opgavebøger, er det sidste bind mit forsøg på at beskrive de vigtigste aspekter af beslutningsprocessen ved skakbrættet.

Det tog mig næsten tre år at skrive bogen. Eller lad os sige mere end to år med at komme i gang. Jeg var nervøs for, at jeg ikke var i stand til at skrive den bog, jeg forestillede mig. Til sidst satte jeg mig en pistol for panden og bestilte en bogturné i otte lande i Asien med en klar deadline. Uden bog ville det blive en underlig bogturné?

Nej! Det var en vidunderlig bogturné. Og billederne ser virkelig godt ud i bogen, der blev færdig et par dage efter, jeg kom hjem...

Evnen til at se uden at tænke

Af koncepterne i redskabskassen er et af de vigtigste evnen til at kunne skifte fra *intuition* til *koncentration*.

Vi er vant til, at varianterne flyder igennem os, når vi sidder ved skakbrættet. Når man har spillet skak i årevis, ser man mange mønstre og ideer hurtigt; skakbrættet bliver lidt som et spejl, der viser os, det skak der er inde i os. Min beskrivelse af *variantberegning* handler ikke om at se varianter, men om at se de ting, der ikke kommer forærende af intuitionen. Det er selvfølgelig afvigende for forskellige spillere, selv på samme niveau. Sune Berg Hansen har en glimrende fornemmelse for, hvordan brikkerne skal stilles, mens Allan Stig Rasmussen ser mange overraskende muligheder.

Der var to stillinger jeg brugte meget i mine forelæsninger på turneen, da de illustrerede nogle af de centrale pointer godt.

Stoler du på en tyv?

At regne er som sagt at finde noget, man ikke ser *af sig selv*. Hvordan gør man så det? Man kigger efter det, rent bogstaveligt. Evnen til at få hjernten til at gå ned i centrum og fokusere på en enkelt ting som for eksempel at se ekstra muligheder i en skakstilling, kaldes for koncentration. Det er en langsom proces, der handler mest om bevidst styring af opmærksomheden. Lad os tage et eksempel, der ikke er alt for svært, men stadig har et par forskellige lag.

Harshavardhini - Ayantika

Indisk U11 Pigemesterskab 2016

Stilling 1 – Sort i trækket

Hvid har netop slået bonden på b5 med løberen. Rent tyveri! For mange stærke spillere er implikationerne ikke så svære at regne ud, men for den gennemsnitlige læser af dette blad skulle der gerne være lidt modstand.

Processen, jeg gerne vil have læsere til at gå igennem, er:

1) Find ud af Hvids intentioner med løberofferet. Hvis du har lidt svært ved at se ideen, så kig langsomt på de forskellige muligheder. Der er ikke snak om lange varianter; de er generelt tre træk lange.

2) Når du har fundet ud af, hvad Hvid har tænkt sig, så find ud af om der er noget, Sort kan gøre for at stikke en kæp i hjulet. Husk: Stol ikke på en tyv! Hvid har stjålet din bonde og hævder, at hun kan slippe afsted med det. Tro ikke på hende! I

partiet troede Sort på Hvid.

I partiet spillede Sort:

13. ... Sc6? 14. Sxc6 dxc6 15. Lb6 Df4 16. Le3 Dc7 17. Lb6 Df4 18. Le3 Dc7 19. Lb6?

19. Lc4 eller lignende er en helt vundet stilling, men Hvid ville meget gerne have remis.

19. ... Df4.

1/2-1/2.

Stormestrene og skildpadden

At sætte farten ned er heller ikke noget topstormestre altid gør lige godt. Oftest fordi de ikke ved, at det er den hurtige måde at regne varianter på.

Stilling 2 – Hvid i træk

Denne stilling fremkom i en diskussion i Chennai, hvor Vishnu – en stærk stormester – foreslog noget nyt. Jeg vidste, at det ikke virkede på grund af det det, computeren havde sagt om tidligere træk i stillingen. Vi diskuterede frem og tilbage med resten af klassen (der var 11 stormestre og et par gode IMere) og blev lidt forvirrede over, hvad der sker her. Jeg var sikker på, at Hvid burde vinde, så jeg bad de unge løver om at stoppe op og finde løsningen hver især. Selv denne gamle løve ville prøve, om han kunne finde den.

Glem ikke de strategiske koncepter!

I Skakbladet 2/2017 skrev jeg om Sabina Foisors hårde kamp ved VM, hvor hun blev slået ud af den senere

verdensmester i første runde. Efter turneringen fortsatte vi samarbejdet hen imod det amerikanske mesterskab, som er vigtigt med hensyn til udtagelse til hold-VM – og så har mesterskabet meget høje præmier.

Jeg var ikke særlig optimistisk. Sabina var seedet 8 ud af 12, og efter fem runder havde hun 3 af 5. Jeg sendte hende en besked om, at hun spillede godt, og at pointene skulle nok komme (senere måtte jeg indrømme, at jeg ikke havde haft tid til at se partierne). Men pointene kom – det gjorde de! Med 8 af 11 vandt Sabina med et helt points forspring. Men det var ikke noget, hun kunne vide, da hun gik ind i sidste runde på en delt førsteplads med sidste års vinder, Nazi Paikidze. Partiet kommer om lidt, men først skal vi have kvartalets strategiske koncept:

Hvis en spiller kontrollerer centrum, kan hun hurtigere manøvrere brikkerne mellem fløjene.

Læg mærke til hvordan denne idé kommer i spil i den afgørende fase.

Hvid: Apurva Virkud

Sort: Sabina-Francesca Foison

U.S. Women's Championship 2017

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4

Jeg var gæst i radioprogrammet "Nimzowitsch", hvilket gjorde det naturligt at vise dette parti. Sabina valgte i sidste runde at spille Nimzoindisk efter at have spillet Dronninggambit hele turneringen.

4. Dc2 0-0 5. Sf3 c5 6. dxc5 Sa6 7. c6?!

Dette træk har været spillet af mange stærke stormestre, men i hænderne på enhver uden en større idé, er det suspækt. Sort vinder tid og får en ekstra bonde i centrum. Hvis

Hvid ikke har en nogen særlig idé, hvilket hun ikke havde, virker dette træk ubegrundet.

7. g3 Sxc5 8. Lg2 Sce4 er hovedvarianten, hvor Sort også klarer sig fint.

7. ...bxc6 8. g3 d5 9. Ld2?

Det var bedre at spille 9. Lg2, men efter 9. ... d4 (9. ...Te8 10. 0-0 e5 gav Sort fint spil i Gretarsson – Eljanov, EM for hold, Porto Carres 2011) 10. a3 La5 11. b4 Sxb4 12. axb4 Lxb4 13. Ld2 dxc3 14. Lxc3 Lxc3+ 15. Dxc3 Lb7 16. Se5 som i Oleksienko – Kryvoruchko, Doha 2014, kan jeg ikke se, at Hvid har kompensation som rækker længere end til den remis, han fik. Det er af den grund, jeg ikke kan lide det grimme 7. c6.

9. ... d4 10. Se4 Tb8 11. Sxf6+ Dxf6 12. Lg2 e5 13. 0-0 Lf5

På dette tidspunkt er det klart, at åbningen har været en katastrofe for Hvid. Sort har helt overtaget centrum og fået et lille udviklingsforspring.

14. Dc1 Lxd2 15. Dxd2 h6 16. Da5

Der er både godt og skidt at stille dronningen her. I partiet bliver den lidt offside, men problemet er mere, at Hvid står skidt allerede.

16. ... c5 17. b3 e4 18. Sd2 Tfe8 19. Tad1

Dette er en af den slags stillinger, Sabina og jeg har snakket en del om. Sort står godt, men der er ikke noget direkte. Derfor er det vigtigt, at hun får maksimeret brikkerne. Det klarer hun flot med en lille omrokering af de tunge sten:

Sabina-Francesca Foison.

Foto: Lennart Ootes

19. ... Tb6 20. Sb1

Et tydeligt symptom på hvor skidt det ser ud.

20. ... De7 21. e3 Lg4 22. Td2

I det sidste nummer snakkede vi om behovet for at have en plan med alle brikkerne. I denne stilling har Sabina bygget op til at aktivere springeren med Tb6 og De7. Og nu er det tid.

22. ... Sb4 23. exd4 e3!

Sabina havde forberedt dette angreb i et stykke tid og allerede set enden på partiet. Men i reserve havde hun 23. ... cxd4, da bonden på d4 er indirekte dækket.

24. fxe3 Dxe3+ 25. Kh1

Det vigtigste øjeblik i partiet.

25. ... Tf6!

Dette træk er let at forklare bagefter. Sådan er det jo i skak. Men det er også et træk, der kan misses. Ideen er at den mindst aktive sorte brik gerne vil afbyttes med den vigtigste hvide forsvarsbrik, da første række bliver umulig at dække.

26. Tg1 Dxcg1+!

En flot afslutning, men ikke så svær at regne igennem.

27. Kxcg1 Te1+ 28. Lf1 Tfxf1+

Kommentatorerne diskuterede, om Sabina ville spille det "sikre" 28. ... Lh3, der også vinder. Men der var mat, og Sabina spillede de sidste træk hurtigt med stor selvtillid. Sådan er det, når man har trænet. Man spiller bedre ...

29. Kg2 Tg1+ 30. Kf2 Tef1+ 31. Ke3 Tf3+

Hvid gav op. Sabina havde planlagt 32. Ke2 Tf6+ 33. Ke3 Te1+ 34. Te2 Txe2 mat.

0-1.

Lad os gå tilbage til **stilling 1** og finde svar på de to spørgsmål.

Hvids kombination bygger på den følgende idé: 13. ... axb5 14. Sdxb5 (14. Scxb5 Db6 og Hvid har ingen trusler.) 14. ... Dd8 15. Lb6 som ser ud til at vinde springeren tilbage og dermed give et forspring på to bønder.

Men hvis man kigger lidt nærmere på stillingen, så finder man den lille desperado 15. ... Sc4!

Efter 16. Lxd8 Sxd2 beholder Sort den ekstra officer med meget store chancer for at vinde partiet.

Stilling 2 er mere kompliceret, selv om der er færre træk i stillingen, der giver mening. Problemet er, at det er nemt at overse noget, man ikke ser automatisk, hvis man ikke kigger efter det!

Løsningen er:

29. Se6+

Der er ikke andre optimistiske træk i stillingen end denne dobbeltskak.

29. Tf1? er deprimerende at kigge på efter 29. ... Te2, hvor der ikke er en synlig måde at komme fremad på.

29. ... Kxf7 30. Dh5+

Der er heller ikke andre optimistiske træk end dette. Hertil er det alt sammen nemt nok.

Sort kan nu ikke spille 30. ... Dg6 31. Txxg6 f1D+ 32. Tg1+ og 30. ... Sg6 31. Dh7+, så han må flytte kongen.

30. ... Ke7

Men efter dette træk kommer der det, jeg kalder for modstand. Vand har en tendens til at undvige al modstand og vælge en nemmere vej.

Det er det samme med mennesker. Men hvis man skal blive god til at regne varianter, så er man nødt til at overkomme modstanden.

Det gør man ved at stoppe op, kigge på stillingen og finde ekstra muligheder. Det lyder som en langsommelig proces, men det er hurtigere end at lade intuitionen styre processen. Det viste sig også ved træningen i Chennai.

Efter et minut fandt jeg løsningen som den første. 1–2 minutter senere begyndte de andre at se den også. Efter seks minutter spurgte jeg, om "alle havde set matten?"

"Nej!" udbød en stormester, som var han en kat, der var blevet hevet i halen.

Lidt efter fandt han den dog.

31. Tg7+

Dette træk i sig selv er ikke specielt.

31. ... Dxxg7

At ideen ikke er at slå tilbage, kan man godt overse, hvis man farer forbi med 100 km/t.

32. Lg5+!

Sort bliver mat med skak hele vejen. Der er ikke tid til at rykke bonden fremad.

32. ... Df6 33. Lxf6+ Kxf6 34. Dg5+ Kf7 35. Dg7 mat.

1-0.

Ved at stoppe op og kigge efter mulighederne giver vi vores intuition og mønstergenkendelse en chance for at se noget nyt, i stedet for at kigge på de samme varianter igen og igen ...

Skak i radioen

Hele sommeren har Radio24syv sendt skakprogrammet Nimzowitsch med stormester Lars Schandorff som vært, i alt 25 programmer, som kommer vidt omkring spillet på de magiske 64 felter, lige fra historiske og kulturelle ting til træning og højaktuelle begivenheder. Undervejs har der været flere interessante gæster, blandt andre Jacob Aagaard, Rune Friberg, Mads Jacobsen og Peter Heine Nielsen. Der diskuteres Fischer, Kasparov, Carlsen, Larsen og selvfølgelig Nimzowitsch og mange andre emner.

Alle programmer kan stadig findes på Radio24syvs hjemmeside og streames eller downloades.

Foto: Radio24syv

DEN LANGE

Horsens Skakforening indbød atter en gang til en af den danske skaksommers store begivenheder. Denne gang med en ny deltagerrekord, nemlig 148 unikke deltagere.

På det nuværende spillested, Langmarkskolen, i det østlige Horsens, skal man ikke vente mange flere deltagerrekorder, da brandmyndighederne højst tillader 150 deltagere i den store sal.

Af Henrik Mortensen

“DEN LANGE”, turneringen

– der insisterer på ikke at skulle blive en “normfabrik” ...

– der sætter det efterhånden internationalt kendte begreb HYGGE i højsædet ...

– der fastholder, at der fortsat kan afholdes turneringer i Danmark, hvor de deltagere, der måtte ønske det, sagtens kan overnatte på spillestedet og endda købe dagens ret samme sted på turneringens første tre dage. Navnlig “Grymers Gryde” om lørdagen er et stort hit. Off topic: En af de (nye) svenske deltagere, Håkan Lyngsjö, udrød beejstret på facebook, at det var længe siden, at han havde set så mange spændende variationer over temaet flæsketeg ...

– der opretholder en forholdsvis lang betænkningstid med mulighed for helt op til seks timers spilletid. Endda to gange på en dag ...

– der nærmest virker lige så meget som en social begivenhed, som en seriøs skakturnering ...

– der formår igen og igen at få samlet et team af også “ikke skakspillere” til at hjælpe til i køkkenet, med at slæbe borde, stole brætter etc. Og så er vi vist igen tilbage ved hygge ...

I praksis er “Den Lange” nok den turnering i Danmark, der har den mest ligelige fordeling af unge, meget unge, ældre, noget ældre, ti-

telholdere, kvindelige, mandlige og alle mulige andre kategorier af spillere.

Turneringen blev meget jævnbyrdig og endte med en særdeles sponsorvenlig – TAK til Proprint A/S – afslutning, hvor to nøglepartier i 7. og sidste runde skulle afgøre det hele.

På topbrættet spillede FM Jonas Bjerre og IM Mikkel Antonsen en udramatisk remis på bare 17 træk. Herefter var alles øjne rettet imod partiet FM Poul Rewitz – IM Igor Teplyi, hvor en eventuel vinder også ville vinde hele turneringen.

Poul Rewitz har kommenteret finalepartiet

Hvid: Poul Rewitz; SK1968 (2294)

Sort: Igor Teplyi; Nordre (2424)

Trompowsky / D 00

Situationen inden sidste runde var den, at vi var tre på ligestilling: Jonas Bjerre, Mikkel Antonsen og undertegnede med 5½ point. Jeg skulle møde Igor, der var et halvt point efter.

1. d4 Sf6 2. Lg5

De seneste par år har jeg primært spillet Leningradvarianten i Hollandsk og Gurgenzvarianten i Caro-Kann i både for – og baghånden – med gode resultater. Efter jeg vandt kandidatklassen ved DM, har jeg erkendt, at nok må til at udvide mit åbningsrepertoire en smule

inden min deltagelse i Landsholdsklassen til næste år. Så derfor Trompowsky, en åbning som jeg i øvrigt spillede hyppigt for cirka 30 år siden.

2... d5 3. e3 g6 4. Lxf6 exf6 5. c4 dxc4 6. Lxc4 Ld6 7. Sc3 Sd7 8. Sf3 Sb6 9. Lb3 De7 10. 0-0 0-0 11. Sb5

Nyt, men virker mere naturlig end 11. h3 Le6 12. e4 Tad8 13. Dc1, som blev spillet i Rapport –Yu, 2016. Den sortfæltede løber kan med tiden blive god.

11... Lg4

Dette træk, som Igor spillede meget hurtigt, forstod jeg ikke helt under partiet. Min springer på f3 laver ikke meget lige nu, mens min løber på b3 er stærk. Derfor kom Le6 nu eller senere på tale. Årsagen var dog den simple, at han vidste, at Hvid plejede at forhindre Lg4 med h3, så når Hvid ikke spiller h3, så burde Lg4 være godt.

12. h3 Lxf3 13. Dxf3 c6 14. Sxd6 Dxd6 15. Tac1 Kg7 16. Tfd1

Indtil nu havde Igor spillet trækene a tempo. Stillingen er vel nogenlunde lige, måske har Hvid en lille fordel. Igor kunne ikke bruge remis til noget. Var hans taktik at bytte brikker af og ellers spille solidt i håb om, at jeg skulle lave noget overilet, som trækker Lg4 kunne tyde på? For at vise at det skulle han ikke have held med, tilbød jeg remis her, som han heldigvis afsløg.

16... Tad8 17. g3 h5 18. h4 f5 19. a3 Tfe8 20. Kg2 Te7 21. La2 Sd7?!

Uden dronningafbytning har

Hvid svært ved at komme videre.

22. Df4 Dxf4 23. gxf4 Sf6 24. Lc4 a5 25. Le2 Ta8 26. Lf3 Td7 27. Tc5 Td6 28. Tb1 Sd7

Heromkring var det så Igors tur til at tilbyde remis. Men nu har Hvid en lille, men klar fordel, som der kan spilles på uden den store risiko. Desuden havde Jonas og Mikkel – som begge havde bedre korrektion end mig – allerede taget remis.

29. Tc2 Ta6 30. Le2 Ta7 31. Lf3 Ta2 32. Le2 Ta7

33. b4!

Hvid har fået ro til at gennemføre det klassiske minoritetsangreb.

33... axb4 34. axb4 Sf6 35. b5 Sd5 36. Lf3 Se7 37. bxc6 bxc6 38. Tc5 Sd5 39. Tbc1 Ta6 40. Le2 Tb6

Tidskontrollen var 2 timer til 40 træk og en time til resten, uden tilægstid. Da vi begge havde spillet hurtigt indtil nu, og havde opsparet en del tid, havde jeg håbet om endelig at have et slutspil uden at være presset på tiden. Men partiet blev meget langt, så det holdt ikke.

41. Ta1 Td7 42. Lf3 Kf6 43. Ta8 Kg7 44. Ld1 Kf6 45. La4 Se7 46. Ld1 Td5 47. Tc2 Td7 48. Lf3 Sd5 49. Tc8 Td6 50. Lxd5

Uden dette kommer Hvid ikke videre.

50... cxd5

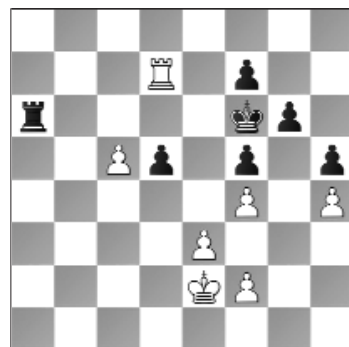
Nu er både d5 og f7 angrebsmål. Hvid skal dog passe på, at Sort ikke blot giver en bonde eller to for at få tårnene til anden række.

51. T2c7 Kg7 52. Kf3 Ta6 53. Te8 Ta2 54. Tee7 Tf6 55. Tb7 Kg8 56.

Tec7 Ta5 57. Td7 Kf8 58. Td8+ Kg7 59. Tc7 Tb6 60. Tdd7 Tf6 61. Tc5

Igen den eneste måde at komme videre på.

61... Txc5 62. dxc5 Ta6 63. Ke2 Kf6

64. Txd5?!

Stockfish angiver 64. Kd3! Ke6 65. Td8 med nærmest afgørende hvid fordel. Det virker ikke umiddelbart helt forståeligt, hvorfor det skulle være bedre. Men ideen er, at Hvid alligevel kan vinde d-bonden, uden at

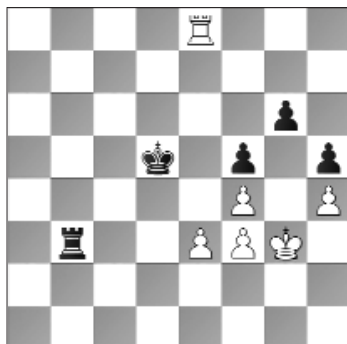
den sorte konge kan komme til c-linjen.

64... Ke6 65. Te5+ Kd7 66. Kd3 Kc6 67. Te7 Kxc5 68. Txf7 Ta3+ 69. Ke2 Ta2+ 70. Kf3 Ta6 71. Td7

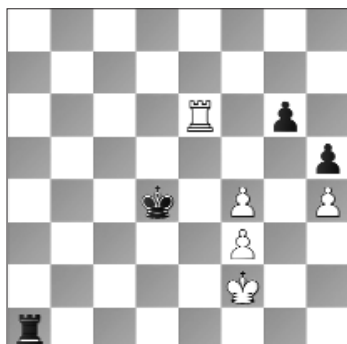
Måske er dette slutspil holdbart for Sort, men i praksis har Hvid gode gevinstchancer. Ideen er at aktivere kongen med e4 og på fxe4, så Txe4 fulgt af f5 og Kf4.

71... Ta3 72. Ke2 Ta2+ 73. Td2 Ta1 74. Td1 Ta2+ 75. Kf3 Tb2 76. Td8 Tb6 77. Kg3 Te6 78. Kf3 Ta6 79. Td3 Te6 80. Ke2 Ta6 81. f3 Ta2+ 82. Td2 Ta4 83. Kf2 Tb4 84. Td8 Tb2+ 85. Kg3 Tb3 86. Te8 Kd5

Heromkring har vi begge under 5 minutter, uden tillægstid til resten af partiet.

87. e4+! fxe4 88. Txe4 Tb1 89. Te5+ Kd4 90. Te4+ Kd5 91. Te8 Tg1+ 92. Kf2 Ta1 93. Te5+ Kd4 94. Te4+ Kd5 95. Te5+ Kd4 96. Te6

96... Th1?

96... Ta2+ 97. Kg3 Ta1 var en bedre chance. Der kunne nu følge:

98. Te4+ (98. f5? gxf5 99. Kf4 Th1 100. Kg5 Th3 101. f4 Tg3+! 102. Kxf5 Tg4 giver kun remis.) 98... Kd5 99. Te5+ Kd6 (99... Kd4 100. Tb5 Tg1+ 101. Kf2 Th1 102. Kg2 Ta1 103. f5 gxf5 104. Kg3 vinder vist for Hvid) 100. Tg5 Ke7 101. f5 gxf5 102. Txf5 Ta4 103. Txb5 hvor vi så har det klassiske tårnslutspil med h- og f-bonde, der som bekendt er remis, men som i praksis er meget vanskeligt at forsvare. Jeg har selv tabt dette slutspil til netop Igor i sidste runde af Politiken Cup 2012.

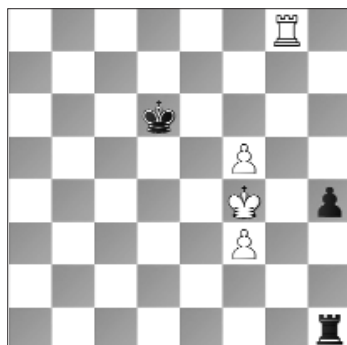
97. Td6+ Kc5 98. Txb6 Txb4 99. Kg3!

99. f5? Ta4 100. Ke3 Kd5 101. Te6 h4 er remis.

99... Th1 100. f5

Dækker tårnet og giver et indbrudsfelt til kongen.

100... Kd5 101. Kf4 h4 102. Tg8 Kd6

103. Te8!

Afskærer kongen. Herefter er gevinsten klar.

103... Kd7 104. Te2 Tg1 105. f6 Tg8 106. Kf5 h3 107. f7

Og Sort opgav, da jeg stadig havde et par minutter tilbage på klokken.

1-0.

Nu har Poul Rewitz i dette kalenderår vundet både Kandidatklassen i Rebild Bakker og "Den Lange". I mine øjne er han godt på vej til at køre sig i stilling som et godt og seriøst bud på titlen som Årets Skakspiller 2017.

I 1981 udgav Kevin Wicker en lille

bog med titlen "200 Modern Brilliances", der var en opsamling af forskellige nyere skønhedspræmiepartier. Desværre var ideen bag bogen nok bedre, end selve udførelsen blev ...

I dag virker det som om, at skakturneringers skønhedspræmier stort set er røget samme vej som klippekortet, telefonboksen og kassettebåndoptageren. Og så alligevel ikke helt. I Horsens holder man fast, og vi skal her se de to skønhedspartier.

Først fra den nedre kategori, hvor bedømmelseskomiteens begrundelse lød: "Hvid går på kreativ vis til angreb på Sort. Hvid ofrer to bønder i åbningen for til gengæld at få aktive brikker. Hvid formår via dynamisk spil, at udnytte dette udviklingsforspring, og specielt sætte Sort overfor baglinjeproblemer."

Hvid: Frank Severinsen, K 41 (1622)

Sort: John Laurids Hansen, Frederiksberg (1949)
Dansk Gambit / C 44

1. e4 e5 2. d4 exd4 3. c3 dxc3 4. Lc4 Sc6 5. Sf3 cxb2 6. Lxb2 Lb4+

Bent Larsen skrev i sin lille populære bog "Skarpe åbninger" om Lb4+, at denne skak er meget tillokkende, "men netop denne variant har frembragt en række af de flotte gevinstpartier, man kan finde i gamle bøger og blade!"

7. Sc3 Sf6 8. 0-0

En anden mulighed var 8. Dc2!? d6 9. 0-0-0, hvor Hvid også har masser af spil for de ofrede bønder.

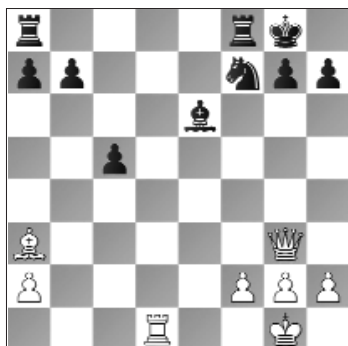
8... Lxc3 9. Lxc3 0-0 10. e5 Se4 11. Lb2 d6 12. Dd5 Sg5 13. exd6 Sxf3+ 14. Dxf3 Dxd6 15. La3 Se5 16. Dg3 c5 17. Tad1 Dxd1!?

Idérigt, men nok også nødvendigt. Hesten på e5 er ved at styrte omkuld.

18. Lxf7+! Sxf7

OK, hesten kom nogenlunde sikkert hjem i stalden, men Sort har fortsat store problemer.

19. Txd1 Le6

20. Lb2! opgivet.

Et af de fine diskrete træk, der er så lette at overse eller svære at finde, om man vil. 20... g6 21. Dc3! er udækkelig mat.

1-0.

Begrundelsen for valget af skønhedspræmie for den øvre halvdel var som følger: "Et meget velspillet parti. Det kan være vanskeligt (uden computerhjælp) at sige, hvad Sort gjorde galt. Det skønne i partiet består i de forskellige ofre (12. Lb5, 18. Sxf7) og den måde hvid følger op på (27. Sf5). Hvid får via dynamisk spil udnyttet, at Sorts brikker ikke er koordineret."

Hvid: William Phillipsen, BMS (1935)

Sort: Lars René Andersen, SK 1968 (2119)

Morra Gambit / B 21

1. e4 c5 2. d4 cxd4 3. c3 dxc3 4. Sxc3 Sc6 5. Sf3 e6 6. Lc4 d6 7. 0-0 a6 8. De2 Le7 9. Td1 Dc7 10. Lf4 Se5? 11. Lxe5 dxe5

12. Lb5+!

Nok et velkendt trick eller mønster for hærdede Morra Gambit spillere, men derfor kan vi andre jo også godt tillade os at blive henrykte, når vi ser sådan et træk.

12.... axb5 13. Sxb5 Db8 14. Tac1

Med truslen 15. Sc7.

14... Kf8 15. Tc7 Sf6 16. Sxe5 g6 17. De3 Kg7

18. Sxf7 Kxf7

18... Ld7 kunne være en anden mulighed, men Kim Skaanning-Pedersen angav i Folkebladet følgende fine argument, nemlig 19. Sxh8 Lxb5 20. Txe7+ Kxh8 21. Dd4! Df8 22. Txe6 med en gevinstlignende stilling for Hvid.

19. Sd6+ Kg8 20. Txe7 Ld7 21. Df4 Df8 22. Tf7 Sh5 23. Txf8+ Txf8 24. Dh6 Lc6 25. Td3

Hvid har materiel overvægt og denne overvægt bliver yderligere forstærket af, at Sort uden tvivl kunne have haft større nytte af tårnet på h8 på omtrent hvilket som helst andet felt på brættet.

25... Sf4 26. Tb3 e5 27. Sf5!? Tf7

Kim Skaanning-Pedersen angav i Folkebladet følgende meget overbevisende alternative variant for Sort, nemlig 27... gxf5 28. Tg3+ Kf7 29. Tg7+ Ke8 30. Dd6 Tf7 31. Db8+ Ke7 32. Dc7 Ld7 33. Dxe5+ Le6 34. Txf7+ Kxf7 35. Dxb8.

28. Dg5

Truer med 29. Dd8+.

28... Td7 29. Sh6+ Kg7 30. Dxe5+ Kxh6 31. Dxf4 Kg7 32. De5+ Kf7 33.

Tf3+

I skak er det næsten aldrig for sent at træde på en landmine. Her dukker den op i form af 33. Dxb8?? Td1 mat.

33... Kg8 34. De6+ opgivet 1-0.

Nu kan der ikke sludres længere.

De nøgne tal ligger fast og kan ikke bortforklares.

Slutstilling:

1. Poul Rewitz (SK1968) 6½/7.
2.-4. Jonas Bjerre (Skanderborg), Mikkel Antonsen (Køge) og Tobias Valentin Rostgaard (BMS) 6.

Ratinggrupper:

Gruppe 2: Uno Skonnord (Øbro) 5;
gruppe 3: Thomas Thybo (Skive) 4½;
gruppe 4: Lars Garne Rasmussen (Åbyhøj) 5;
gruppe 5: Mathias Nielsen (Sydøstfyn) 4½;
gruppe 6: Kim Hardlei (Vejlby-Risskov);
gruppe 7: Simon Ehrenreich (SK 68) 3½ samt
gruppe 8: Morten Maate (Øbro) 3.

Bliver deltagerrekorden så slået i 2018?

Jeg tror (og håber) det. Antallet af "gængere" i de seneste års turneringer er i hvert fald fortsat stigende.

Vi ses!

Skak og sjov

Kl. 00.00 d. 1. februar 2017 åbnede tilmeldingen til årets skaklejr på Tjele Efterskole – og blot 18½ time gik der, før lejren var fuld booket i år!

Af Marie Frank

Lejren fandt sted i uge 27, hvor 124 børn og unge i alderen 8-20 år sammen med ledercrewet tjekkede ind til en uge med fokus på skak, sport, sjov og venskab. Nogle deltagere var debutanter, andre fejrede 10 års jubilæum, men én ting havde de i hvert fald til fælles: interessen og glæden ved spillet på de 64 felter. Lejren blev også i år sponsoreret af Dansk Skak Union og Tjele Efterskole, og vi er utroligt glade for den kontinuerlige støtte.

På lejren blev deltagerne inddelt i teorigrupper efter styrke og her modtog de undervisning to gange

dagligt og spillede lejrturnering. De allerskrappest skakhoveder endte i elitegruppen, hvor de i år blev undervist af IM Bjørn Møller-Ochsner og regerende danmarksmester GM Mads Andersen.

Men lejren indeholder meget mere end bare skakundervisning og turnering. Hver dag blev der eksempelvis dystet i de berømte ”Tjelelege”, hvor deltagerne på tværs af skakstyrke og alder kæmpede på hold mod hinanden i en række forskellige discipliner, der dækkede alt fra fodbold og rundbold til trillebørs-kondi-stafet-udklædnings-skak og skyd-elitetrænerne-ned-med-vand – sidstnævnte til stor morskab

– særligt for deltagerne... Og skulle det ske, at nogen blev ked af det, så stod dagens krammebamse klar med en krammer.

Aftnerne bød på forskellige former for skaklige aktiviteter såsom simultanskak mod lederne, babyskak og KYK-skak, hvor reglerne skiftede undervejs i partierne, og pludselig gik løbere som springere og bønder som løbere – det kunne blive helt KYK! Der var præmier til de dygtigste, men aftenkaffe bestående af eksempelvis kanelsnegle eller chokoladekage – kreeret af det altid ferme køkkenpersonale – det var der altid til alle.

Torsdag rykkede hele lejren telt-

pælene op og drog i Djurs Sommerland – nogle prøvede forlystelser og spiste store is – andre nød at spille skak i nye omgivelser.

Lejren blev rundet af med præmieoverrækkelse og kåringer, hvor der blev uddelt chokolade og bøger fra Quality Chess, der igen i år sponsorerede lejren. De mest erfarne ledere uddelte deres egne personlige priser, men derudover blev eksempelvis også "Årets Homerun", "Årets Flyttemand" og "Årets Talent" kåret.

Laurits Bønsvig Wehding - 10 år - debutant:

Vi lærte skak på en sjov måde, og man kunne være sammen med sine venner en hel uge. Jeg fik mange gode nye venner, og jeg savnede slet ikke mine forældre. Jeg ville ønske det ikke kun var en gang om året.

Anton Bønsvig Wehding - 10 år - debutant:

Jeg var lidt nervøs i starten, men jeg kendte dem jeg boede på værelse med, og den ene lånte mig sin telefon, så jeg kunne ringe hjem. Aktiviteterne var rigtig sjove og trænerne var rigtig gode. Det var dejligt at lege med sine venner hver dag. Jeg glæder mig til næste gang!

Ellen Fredericia Nilssen - 16 år - deltager fra 2011 og frem:

Tjele er som altid årets højdepunkt, og en uge man glæder sig til lige fra, man kommer hjem til, at man skal af sted igen. Så det kom derfor ikke som den store overraskelse, at skaklejren igen i år var en succes. Jeg havde dette år fået lov til at være i elitegruppen, som jeg har glædet mig

til i et par år nu. Det var intens træning, der til tider var hårdt, men selvfølgelig også gav sit udbytte. Det var også dejligt at se, at der igen i år var mange piger med på lejren. Jeg glæder mig allerede til næste år for at se, hvad der bringes der!

På lejrens hjemmeside

www.skaklejr.dk

og på Facebook-siden

Skaksommerlejr

ligger der masser af
beretninger, resultater og
billeder fra lejren.

Dansk Skaksalg

Tak for to gode år!

Hensynet til mit helbred og familieliv betyder, at vi har taget den tunge beslutning at stoppe med Skaksalget. Det har været to gode år, og heldigvis kan vi give unionens medlemsbutik videre i god form. Medlemmerne har fundet ud af, at Skaksalget igen har de aktuelle titler til samme priser som i de udenlandske webshops, gode fragtpreiser og hurtig levering.

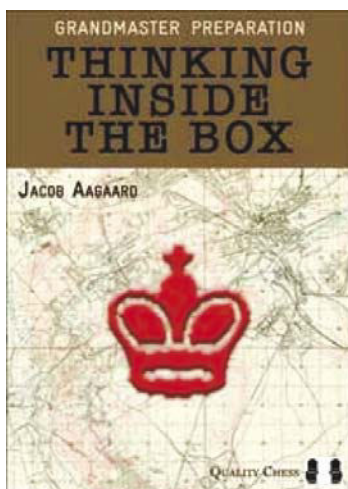
Tak for rigtig mange pæne mails, da det blev offentliggjort, at vi stopper.

Heldigvis er der fundet en lederpar, som vi er sikre på vil og kan føre udviklingen videre.

Doris Banasik & Ole Knudsen

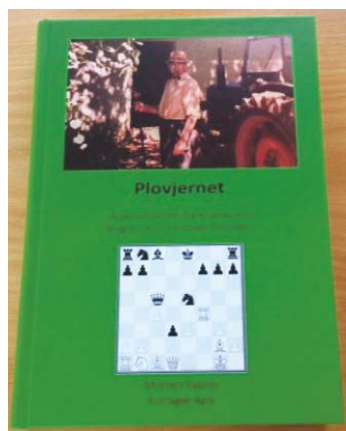
Giv et skakspil!

På opfordring fra medlemmer er der nu kommet et menupunkt på www.skaksalg.dk med "Giv et skakspil". Vi kvitterer for den gode ide med fine tilbud, og sender gerne direkte til familie, venner eller andre.

Jacob Aagaards længe ventede **Thinking Inside The Box**, der afslutter Grandmaster Preparation serien. Bør læses af alle turneringsspillere. Du kan kun blive en bedre skakspiller
Introduktionsrabat 10%
Pris: 206,10 kr.

Morten Fabrins meget roste bog **Plovjernet** om Christian Poulsen – skakmesteren fra Kratskoven. En historie om en skakspiller, der ved flid og talent på få år spillede sig op i den danske elite på trods af, at han kom fra en fattig baggrund. En historie om en spiller, der fik tilnavnet på grund af hans særdeles angrebsivrige spillestil.
Introduktionsrabat 10%
Pris: 180,00 kr.

Velkommen til Fyn!

At Ole og Doris stoppede, gav os muligheden for at få Skaksalget til Midtfyn, hvad vi er utroligt glade for. Ansat leder er Mikael, men i dagligdagen kan det lige så vel være Mette, der svarer på telefonen eller mailen. Vi har fået en rigtig fin overlevering fra Ole og Doris, samt god hjælp fra bestyrelsen, og nu hvor lageret og de daglige rutiner er ved at være på plads, vil vi blot byde alle kunder rigtig hjertelig velkommen. Skaksalget er fortsat en webshop, men har du lyst til at se og mærke, før du handler, så er du altid velkommen til at ringe og lave en aftale om at komme forbi! Vi glæder os til at fortsætte det gode arbejde og servicere klubber og enkeltmedlemmer i unionens egen butik!

Mette Rask & Mikael Rask

Nekrolog

Lars Larsen (9/3-1919 – 27/3-2017)

Af Kaare Vissing Andersen,
formand for Dansk Skakproblem
Klub

Med Lars Larsens død har dansk problemskak mistet sin mest berømte udøver. Fra sin debut som forfatter af skakopgaver i 1937 og frem til kort tid før sin død (næsten 80 år) komponerede han godt 3.000 opgaver – deraf mange hundrede præmietagere. I 1959 blev han udnævnt til international dommer for kategorierne #2, #3 og #n, og i 1973 blev han udnævnt til international mester i problemskak-composition.

Lars Larsen blev født på gården Aadal på Fyn, hvor han som 8-årig lærte at spille skak af en karl. Efter at have arbejdet inden for landbrug og mejeri tog han lærereksamen på Skaarup Seminarium i 1955. I 1963 blev han gift, og samme år flyttede han og hustruen til Bornholm, hvor han virkede som skolelærer frem til 1968. Siden da har han boet i Sønderborg.

Lars Larsen havde to lidenskaber: skak og musik. Han var en habil violinspiller og som sådan med i hele to amatørorkestre. I 1930'erne komponerede han sågar en lyttersvals, som deltog i en konkurrence uden at vinde præmie. Tak for det, for dermed kunne han sætte alle sine kreative evner ind på at komponere skakproblemer.

Lars Larsen var en stærk skakspiller. I 1936 blev han meldt ind i Espe Skakklub, hvor han eksempelvis blev klubmester i 1943. Siden blev det blandt andet til disse resultater: Fynsmesterskabet 1948: Nr. 3; DM i påsken 1950: 1. klasse, nr. 1 med 6 point af 7 mulige og dermed "dansk mesterspiller"; Bornholms-mesterskaberne 1965 og 1966: nr. 3 henholdsvis nr. 2 (begge år slog han turneringsvinderen, legendariske Oskar Nielsen); Aabenraa Skakklubs

jubilæumsturnering 1971: 1. klasse, nr. 1 med 6 point af 7 mulige og dermed atter "dansk mesterspiller".

Ingen fantasiskak

Som den stærke skakspiller Lars Larsen var, kan det ikke undre, at han stort set kun komponerede direkte opgaver, jævnfør de kategorier hvori han blev udnævnt til international dommer. Fantasiskak var ikke lige ham – han kunne dog gå med til at komponere nogle få hjælpematter. Ud over sine mange skakopgaver, der blev offentliggjort som originalopgaver i tidsskrifter verden over, blev det til hundredvis af artikler om en lang række temaer – gerne krydret med originalopgaver ad hoc. Og da Svend Novrup i årene 1982-83 udsendte sit 5-bindsværk "Lademanns Skakleksikon", faldt hans valg helt naturligt på Lars Larsen til at skrive artiklerne om problemskak.

For Dansk Skakproblem Klub, der holder møde en gang om måneden i København, var det i mange år særligt festligt, når lune Larsen tog turen fra Sønderborg for at holde foredrag. Han havde gerne sin fiol med – den var der nogle medlemmer, der gerne var foruden. Men mesterens inspirerende gennemgang af opgaver var som sød musik for enhver tilhører. Endnu mere inspirerende var det at være på tomandshånd med ham – med kun et skakspil som mellemværende. Jeg havde den lykke at have ham boende et par gange for en snes år siden og følge ham bygge en opgave op – få en idé, ændre den, kas-

sere den, få en ny idé etcetera – alt sammen i et rasende tempo trods hans da snart firs år.

Lars Larsen var en af de helt store inden for dansk problemskak. Æret være hans minde!

Lars Larsen, De Waarheid 1968, 1. pr.

Mat i 2 træk

C+ 11+12

Skinspil: 1... Te3 2. d4#; 1... Le3 2. Te4#; 1... Se6 2. Dxe6#.

Forførelser: 1. d3? Truer 2. f4#, men strander på 1... Dc1!; 1. Tg3? Truer 2. f4#, men strander på 1... g5!; 1. Kg4? Truer 2. f4#, men strander på 1... Dd1!; 1. Sf4? Truer 2. Sd3#, men strander på 1... Ld4!; 1. Sg3? Truer 2. f4#, men strander på 1... Lxg3!

Løsning:

1. Dd3!

Truer 2. f4#.

1... Te3 2. Db5#

1... Lg3 2. Db5#

1... Le3 2. De4#

1... Se6 2. Txe6#.

Nøgletrækket frigør den bundne brik, bonden på f3. Ændring af matter mellem skinspil og løsning. De gensidige spærringer, hvor Te3 spærrer for Lf2 og Le3 spærrer for Te1 udgør temaet Grimshaw. Hvis de samme gensidige spærringer var fremkaldt ved et hvidt offer på e3, var der tale om temaet Nowotny.

Kommende turneringer

Dansk Skak Union

DM 2017 Hurtigskak i Skive

23. september

Spillested: Skive Handelsskole, Arvikavej 2B, 7800 Skive.

OBS! Vi tilbyder kørsel fra Skive Station og fra Karup Lufthavn og til spillestedet, hvis der er brug for det.

Spilletid: Lørdag d. 23. september kl. 10.00-19.00.

Turneringsform: 7 runder efter Schweizsystemet.

Der spilles i 2 grupper. Spillere over 1900 i dansk hurtigskak rating spiller om DM-titlen (max 64 spillere).

Gruppe 2 for spillere under 1900 i hurtigskak rating.

Turneringen hurtigskak rates.

Betænkningstid: 20 min. pr. spiller til hele partiet + 5 sekunder pr. træk 1.

Kantine: Kaffe, vand, øl m.m. samt mulighed for at købe varm mad på spillestedet i middagspausen.

Præmier: Vinderen af DM-gruppen får titlen "Danmarks mester i hurtigskak". Titlen kan kun vindes af spillere, der er registreret i FIDE som repræsenterende en del af rigsfællesskabet. Der anvendes korrektion jævnfør DSUs reglement.

Der anvendes Swiss Manager til rundelægning/korrektionsberegning.

DM gruppen: 1. præmie 4.000 kr. 2. præmie 2.000 kr.

Bedste kvinde 2.000 kr.

Øvrige præmiers antal og størrelse afhænger af deltagerantallet. For hver 10 deltagere i ratingorden.

Gruppen under 1900:

1. præmie 1.200 kr.

2. præmie 600 kr.

Her er der også en præmie til bedste kvinde, øvrige præmier som i DM gruppen. For kvinderne gælder dog at der skal være mindst 3 deltagere i hver gruppe.

Indskud: 150 kroner. Betales ved ankomst til spillestedet.

Tilmelding: På DSUs turneringssystem eller på mail til Frode Meldgaard

(frodemeldgaard@hotmail.com)

Senest den 21. september 2017.

Med venlig hilsen
Skive Skakklub

Det åbne

Brøndbymesterskab 2017

Brøndby Kommune og Brøndby Skakklub afholder Det åbne brøndbymesterskab i hurtigskak.

Der er garanterede førstepræmier i mesterklasse på 4.500 kr.,

i 1. klasse på 1.500 kr.,

i 2. klasse på kr. 500 kr.

De øvrige præmier er efter indskud og der er slutspurspræmier. Derudover udsætter Brøndby Kommune ærespræmier i alle klasser.

Spillested: Kilden Nygårds Plads 31, Brøndbyøster. Der er handicapvenlige lokaler.

Tidspunkt: Søndag 1. oktober fra kl. 09.00 til kl. 18.00.

Klasser og Indskud: Mesterklasse (alle deltagere betaler indskud), 1900 < rating): indskud 140 kr. 1. klasse (1700 < rating < 1899): indskud 120 kr. 2. klasse (1500 < rating < 1699): indskud kr. 100. 3. klasse (rating < 1499): indskud 90 kr.

Der spilles Monrad over 7 runder med en halv times betænkningstid til hver spiller til hele partiet.

Fortæring: Mad og drikke kan købes på spillestedet.

Rygning: Ikke tilladt i lokalerne.

Tilmelding: Senest søndag 24. september på DSUs hjemmeside eller på mail:

janolejohannessen@gmail.com

Betaling på reg. nr. 2417 kt. nr. 0725551150 Der kan ikke betales med bankoverførsel senere end onsdag 28. september. Eller Mobilpay: 6196 2773

Husk at påføre navn, klasse du ilmelder dig, rating samt eventuelt Skakklub.

Hvis du har spørgsmål kan du kontakte Jan-Ole Johannessen: tlf. 2487 1428

En passant!

Et magisk træk for problemfolket

En passant-trækket har en stribe særegne karakteristika, og ikke overraskende har reglen fra 1536 været en udtømmelig inspiration for problemister.

Vi skal se nogle eksempler:

Af Steffen Slumstrup

Mat i tre træk
Kenneth Howard 1938

Vi begynder med en opgave i den lette ende, men hvor det er mængden af en passant-slag, der imponerer.

d4!

Truer 2. d5+ og 3. Lxd5 mat. Sort har to forsvar:

A) 1... exd3 ep 2. f4 f5 3. exf6 ep mat

B) 1... cxd3 2. Da2+ d5 3. cxd6 ep mat.

Mat i tre træk
Werner Henneberger
La Stratégie 1908-1909

Et tidligt mesterværk med en passant som omdrejningspunkt. I hele fire varianter medfører en passant-slag, at sorte linjer spærres og Hvid kan sætte mat.

1. Sf5!

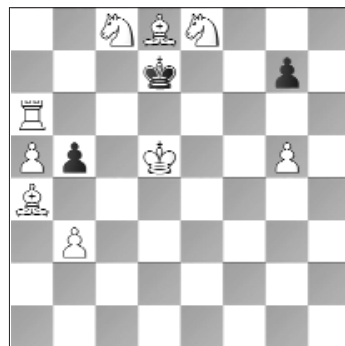
Dette stille nøgletræk truer 2. Dh1+ f3 3. e4 mat og desuden 2. Da6 fulgt af 3. Dc6 mat (2... Dxe8 3. Dxd6) Sort har fire forsvar til sin rådighed:

A. 1...Dxa1 2. c4+ bxc3 ep 3. Sf6 mat.

B. 1... Lg1 2. e4+ fxe3 ep 3. Sb6 mat.

C. 1...Tbxd3 2. c4+ bxc3 3. Da2 mat.

D. 1. Thxd3 2. e4+ fxe3 ep 3. Dh1 mat.

Mat i tre træk
Werner Keym
Allgemeine Zeitung Mainz 1963

En passant i sammenhæng med retrospil er også et kendt værktøj i problemistens bælte. Her hedder reglen, at der kun må slås en passant, hvis det kan påvises, at modstanderen har spillet bonden to træk frem i trækket forinden. I diagrammet er det åbenlyst, at Sort ikke kan have flyttet kongen eller g-bonden senest. Men hvis Sort netop har spillet b6-b5, må Hvid naturligvis ikke spille 1. axb6+. Det viser sig imidlertid umuligt at forklare, hvordan løberen på a4 har givet skak i trækket forinden. Kun med afdækkeren Tc6-a6+ er det muligt, og det træk er igen kun muligt, hvis b-bonden kom fra b7 i stedet for b6. Løsningen lyder nu:

(0. Tc6-a6+ b7-b5)

axb6+ ep med to simple varianter:

A) 1... Kxc8 2. Ta8+ Kb7 3. Lc6 mat.

B) 1... Kxd8 2. b7 g6 3. Td6 mat.

Det er i øvrigt utroligt, at Hvid ikke kan sætte mat i tre træk på andre måder, når man tager hans store materialeovervægt i betragtning.

Hvid trækker og vinder Geir Sune Tallaksen Østmoe præmie Arves AT 2014

Vi slutter af med et nyligt værk af den norske IM Geir Sune Tallaksen Østmoe, som bragede ind på studiecenen med følgende fyrværkeri,

hvor rokade, alforvandling og en passant for første gang blev vist i en og samme hovedvariant.

1. Tb3+ Ka4 2. Ta3+ Kxa3

Ikke 2... Kxb5 3. Lc6+! Kxc6 4. Txc3+.

3. f8D+

Den første forvandling kommer næppe overraskende.

3... c5!

3... Ka4 4. Db4+ Kxb4 5. Lxc3+ Kxc3 6. 0-0-0! og løberen på a8 griber afgørende. Men efter

4. bxc6+ ep

er løberen lukket ude fra begivenhedernes centrum.

4... Ka4 5. Db4+! Kxb4 6. Lxc3+ Kxc3 7. 0-0-0!

7. Tc1+? Tc2.

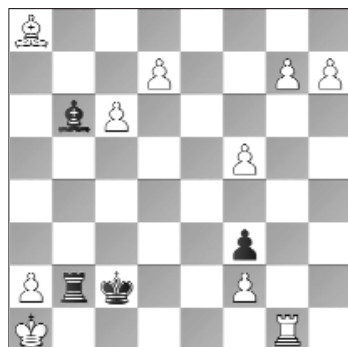
7... g1D!

7... Tc2+ 8. Kb1 Tb2+ 9. Ka1 Kc2 10. Td2+!

8. Txg1 Tc2+

Eller 8... Lxf2 9. Te1! Lxe1 10. d8D, og Hvid vinder. Heller ikke 8... Lc7 9. Tg4 Txf2 10. Tc4+! hjælper Sort.

9. Kb1 Tb2+ 10. Ka1 Kc2

11. d8T!

Undgår patfælden 11. d8D! Tb1+! 12. Txb1 Ld4+ 13. Dxd4.

11... Bxd8 12. g8S

f6 skal dækkes!

12... Bb6 13. h8L!

Op den afgørende pointe. En dronningeforvandling duer ikke på grund 13. h8D Bd4! 14. Dxd4 Rb1+ 15. Rxb1. Nu, derimod, er Sorts ressource udtømte.

1-0.

Peter Heine Nielsen tildelt Botvinnik-prisen

FIDEs trænerkommission har udpeget GM Peter Heine Nielsen til "Årets herretræner 2016", og han kommer dermed på listen over vindere af "Botvinnik-prisen".

Som træner for den tidligere verdensmester Viswanathan Anand (2002-12) og Magnus Carlsen (fra 2013) har Peter Heine Nielsen internationalt skabt sig et ry som en af verdens bedste trænere, som de allerbedste stormestre ønsker at arbejde med.

I 2011 modtog en anden dansk stormester en af FIDEs priser – Jacob Aagaard blev udnævnt til

"Årets forfatter" og modtog Bole-slavskij-prisen.

Prisoverrækkelsen finder sted under FIDEs kongres i oktober i Tyrkiet.

På brættet føjede Peter Heine Nielsen en ny titel til sit lange CV, da han i K41 i Valby vandt det første danmarksmesterskab i shogi – det der også kendes som japansk skak. Ved samme lejlighed blev Dansk Shogi Forbund stiftet.

Ny redaktør på skak.dk

Thomas Hauge Vestergård er udpeget til ny redaktør på skak.dk. Thomas Vestergård erstatter Palle Skov, der på grund af manglende tid stopper som nyhedsredaktør efter to år på posten. Thomas Vestergård er en kendt profil i skakkredse, og han har tidligere styret nyhedsitet på DSUs hjemmeside fra 2007 og syv år frem. Nyhedsredaktørposten deles nu lige-

ligt mellem Mads Boe og Thomas Vestergård, og de kan begge kontaktes på adresserne nyhed@skak.dk eller presse@skak.dk,

hvortil man kan sende skakligt nyhedsstof.

Philidor trækker sit hold

De danske holdmestre fra Philidor har trukket sit hold fra Xtracon Skakligaen. Klubben begrunder sin beslutning med, at man ikke kan stille et konkurrencedygtigt hold og derfor hellere vil overlade pladsen til en anden skaksulten klub. Pladsen i Xtracon Skakligaen tilfalder Hillerød Skakklub, der til den kommende sæson har forstærket holdet med bl.a. GM Sune Berg Hansen.

Philidor blev stiftet i 2011 og startede i KSUs holdturnering. Klubben nåede at vinde to danmarksmesterskaber.

Aktuel taktik

Løsninger til taktikøvelserne side 00

1. Frederik Svane - Goh

29...Txd2!

29... Txd2+!? 30. Kxg2 Txd2! virker også, men er lidt mindre præcist. Efter 31. T3c2 kan Hvid kæmpe lidt videre.

30. Dxd2 Txd2+! 31. Kf1

Man kan altid give op senere. Pointen med kombinationen er, at 31. Kxg2 Lxf3+ vinder dronningen.

31... Tf2+ 32. Ke1 Sd4 33. Te3 Lxf3 34. Db4 Dxb4+ 35. axb4 Txe2+ 36. Txe2 Sxe2 37. Opgivet. 0-1.

2. Vitiugov - Torben Kyhl Sørensen

Sort har taget en chance, hvilket ikke var en succes.

6. Sc4! Db4+ 7. c3!

Nøgletrækket. 7. Ld2 Da4 og stillingen er ganske åben.

7... Dxc3+

Nu er der intet at gøre. 7... Db5 8. Sxd6+ exd6 9. Lxb5.

8. Ld2 Dxa1 9. Dxa1:

Hvid vandt i træk 27.

1-0.

3. Schroeder - Roe

31. Txf7!

Kongestillingen slås i stykker.

31... Kxf7 32. Dxb7+ Kf8

32... Ke6 33. Dd7 mat.

33. Lh5

33. Td7 Te7 34. Dh8+ vandt også.

33... De6 34. Dh8+ opgivet.

1-0.

4. Agdestein - Kristian S. Holm

Agdestein spillede

32.b4!?

Med klar fordel og senere gevinst. Men på dette tidspunkt var det stærkere at spille:

32. d5!! Lxd5 33. Tc8+! Txc8 34.

Sxc8, og Hvid vinder en officer. En meget usædvanlig kombination med både afbytninger og to springergaf-ler.

1-0.

5. Dishman - Wecker

Baglæns er den forkerte retning, hvis man vil vinde miniaturer...

16. Sdf6+!! Txf6

16... Lxf6 17. Df8 mat.

17. Dg7

Sort kan intet gøre imod en dameskak på baglinjen.

17... Lf8

17... Tg6 18. Dh8+ med mat.

18.Dxf8 mat.

1-0.

6. Malmstig - Lien

Hvid fandt på en meget opfindsom kombination som virkede i partiet:

46. a6?

Alle disse komplikationer kunne have været undgået, hvis Hvid havde spillet 46. bxc6 bxc6 47. Txc6! Dxc6 48. Db4+ med den samme idé. Hvid vinder.

46... cxb5?

Sort kunne have forsvaret sig med 46... Txf5! 47. Txf5 Dxf5 48. axb7 Tb8 49. bxc6, og selvom det ser ud til at være slut, er der mere end en måde at forsætte kampen på. Bedst er 49... Kg7!! 50. c7 Txb7! 51. c8D Tb1+, hvor Hvid er nødt til at sætte tårnet imellem for at undgå mat. Og efter 52. Tc1 Dxc8 53. Txb1 har Hvid ingen fordel overhovedet.

47. axb7 Tb8 48. Tc8+

Sort opgav pga. 48... Txc8 49. bxc8D+ Dxc8 50. Db4+ Kg8 51. Se7+

1-0.

7. Ib Skovgaard - Bredeli

14. Lxh7+? Kh8??

Lidt for godtroende.

14... Kxh7! 15. Dh4+ Kg8 16. Sg5 ser stærkt ud, men efter 16... Te8! 17. Dh7+ Kf8 er det ikke så klart. 18. Lf4! med kompensation er bedst for Hvid, da 18. Dh8+? Ke7 19. Dxc7

ikke virker efter 19... Sxe5! med sort fordel.

15. Dh4

Mat er på vej.

15... f6 16. Lg6+ Kg8 17. Dh7 mat. 1-0.

I diagramstillingen har Hvid en overraskende måde at vinde direkte på: 14. Dh4! f5 Andre træk mødes med samme reaktion. 15. b4! Dronningen har taget løberens retrætefelt, hvorefter dette træk fanger den.

8. Nicolai Kistrup - Jonas Bjerre

Unge Jonas Bjerre spillede god kampsak i Helsingør og kan bestemt være glad for sit spil. I denne stilling missede han en tilfældig chance. Det havde han næppe gjort hvis han havde set stillingen her i opgavesektionen!

57... Le3?!

Sort havde også en meget teknisk og på ingen måde menneskelig måde af vinde på: 57... Te3!? 58. Tf2 Lc3 59. Tf1 Ld2, og Sort vinder i lange mystiske varianter. Den menneskelige måde at vinde på var ikke mindre bemærkelsesværdig. Sort kan fange det hvide tårn med 57... Lf2!! Hvid kan ikke slå løberen pga. mat på baglinjen og efter 58. a4 Th5 er han i træktvang. Både 59. a5 Txa5 og 59. Kc1 Ke2 er slut med det samme.

58. Ke1! Th2 59. Tf7 Txa2 60. Kf1 Ke4 61. Tf8 Lf4 62. Ke1 Kf3 63. Kd1?

I en svær stilling laver Hvid en fejl og partiet er forbi.

63. Td8! og slutspillet er stadig svært, men objektivt remis.

63... Td2+ 64. Ke1 Td7 65. Tf6 Tc7 66. Kd1 Tc1 mat.

0-1.

9. Sort trækker!

Kristian S. Holm - Shabalov

En variant fra partiet, som ville have forekommet efter 24. Dh5-g5! Ta8-c8.

25. Sd6!! Tb8

Sort må flytte tårnet for ikke at miste det.

Efter 25... Dxd6 26. Lxg7! truer

Hvid både Txd6 og Lf6+ med slag på d8. Efter 26... Db6 kommer 27. Ld4+, mens 26... Dxd1+ 27. Txd1 Lxg7 godt nok giver sort tre officerer for dronningen, men efter 28. De7!

kan han ikke holde sammen på stillingen.

26. Lxg7!! Lxg7 27. Se8!!

Den store pointe. Sort kan ikke dække g7.

27... Txe8 er mat efter 28. Txd7 og 27... Kf7 28. Sxg7 giver Hvid en merbonde med fortsat angreb og gevinststilling.

Partiet endte i stedet remis.

BRÆTTET RUNDT

Kina vandt Hold-VM

Det har i snart mange år knebet for Rusland at nå helt til tops i holdturneringer. Og heller ikke på hjemmebane i Khanty-Mansijsk fra den 17.-26. juni lykkedes det for russerne at vinde guld. Afgørende blev det, at Kina i 7. runde besejrede russerne med 2½-1½. En vigtig sejr eftersom matchpoint tæller først. Russerne scorede flest brætpoint, men det var jo altså ikke det, det gjaldt om.

Slutstilling i åben række:

1. Kina 16 mp, 24½ bp.
 2. Rusland 15 mp, 25 bp.
 3. Polen 12 mp, 20½ bp.
 4. Indien 11 mp, 20½ bp.
 5. Tyrkiet 10 mp, 18½ bp.
 6. Ukraine 8 mp, 17½ bp.
 7. Hviderusland 8 mp, 17½ bp.
 8. USA 8 mp, 16 bp.
 9. Norge 2 mp, 11 bp.
 10. Egypten 0 mp, 9 bp.
- Den kinesiske GM Li Chao blev topscorer med 7 af 9.

Slutstilling i toppen af kvinderækken:

1. Rusland 16 mp, 25½ bp.
2. Kina 13 mp, 22 bp.
3. Georgien 12 mp, 21½ bp.

Steen Juul Mortensen 70 år

Den mangeårige formand for Dansk Skak Union fyldte rundt den 25. juli. Steen Juul Mortensen var formand i DSUs store periode i 70erne og 80erne, hvor medlemstallet kom over 10.000 og der blev arrangeret et hav af internationale turneringer. Al-

Foto: Claus Qvist Jensen

lerede i sine teenageår kom han ind i det organisatoriske arbejde i Randers Skakklub som turneringsleder. I 1973 blev han formand for DSU, og da Ole Schøller Larsen stoppede som DSU-formand i 1976, var det naturligt, at den unge energiske organisator tog over. Steen Juul varetog formandsjobbet i 19 år frem til 1995 – og igen fra 2002-2005. Steen Juul har haft en stribe tillidshverv inden for skakken.

Steen Juul er international dommer og har stået i spidsen for store internationale turneringer, haft fremtrædende poster i det nordiske skakforbund, ligesom han har været bestyrelsesformand for bl.a. Dansk Skaksalg og Tjele Efterskole. Senest var Steen Juul Mortensen dirigent ved DSUs delegeretmøde i påsken, ligesom han var dommer ved stævnet. Skak har han også fået tid til at spille. Det er blevet til mange, mange divisionskampe for Randers Skakklub, som han spiller for i 2. division.

FIDE World Chess Grand Prix

2. og 3. afdeling ud af fire er blevet afviklet. 24 spillere er med i Grand Prixet, hvor seks spillere sidder over i hver turnering. De to bedste i Grand Prixet kvalificerer sig til kandidatturneringen i marts næste år.

I Moskva vandt kinseren Ding Liren med seks point af ni. Azerbajdzjaneren Shakhriyar Mamedyarov blev nr. to med 5½. På fem point i den meget jævnbyrdige turnering fulgte syv spillere – i korrektionsrækkefølge: Maxime Vachier-Lagrave, Frankrig, Hikaru Nakamura, USA, Anish Giri, Holland, Peter Svidler, Rusland, Aleksandr Grischuk, Rusland, Teimour Radjabov, Azerbajdzjan, og Yifan Hou, Kina, 5.

I Geneve vandt Radjabov med 6 point. Grischuk og hans russiske landsmand Ian Nepomniatchi fik 5½ på de følgende pladser.

Forløbig fører Mamedyarov foran Grischuk, men begge har spillet tre turneringer og er ikke med i den sidste afdeling i Palma de Mallorca i november.

Russisk sejr i EM

Den russiske stormester Maxim Matlakov vandt i starten af juni det individuelle EM i den hviderussiske hovedstad Minsk. Matlakov scorede 8½ point af 11 og vandt på bedre korrektion end Baadur Jobava, Georgien, og landsmanden Vladimir Fedosejev. Bedste nordiske spiller blev Nils Grandelius, Sverige, med 6½ på 108. pladsen. Der var ingen danskere blandt de 395 spillere i mesterskabsgruppen.

FRA DEN TYSKE LIGA

Årets Bundesligasæson afsluttedes med et brag af et arrangement, da samtlige hold – både i den åbne række samt kvinderækken – spillede de tre afsluttende runder i Berlin. Rammerne var smukke og historiske. Et conferencehotel i Stauffenbergstrasse beliggende direkte overfor den tidligere Oberkommado des Wehrmacht, hvor en gruppe med Stauffenberg i spidsen planlagde det mislykkede attentat mod Hitler i 1944. Arrangementet var imponerende, fremmødet lige så. Peter Heine Nielsen beretter her om den tyske holdturnerings afslutning.

Gående i spillelokalet opgav man hurtigt at tælle hvor mange fremmødte stormestre der var, mens antallet af eks-verdensmestre derimod præcist kunne tælles på en hånd.

Jeg spiller for Baden-Baden som – efter 10 mesterskaber i træk – sidste år måtte se Mads Andersens Solingen overraskende fravriste os titlen.

Det skulle revancheeres, hvorfor Baden i år havde forstærket sig med Fabiano Caruana og Maxime Vachier-Lagrave til – hvad der før sæsonstart lignede en afgørende guld-kamp i næstsidste runde.

Men da vi til da havde vundet alle kampe, og Solingen sat 5 matchpoint til, havde vi vundet mesterskabet uanset udfaldet af de to sidste runder. Det havde dog den konsekvens, at jeg fik lov til at spille(!) og da jeg på vej til sejrsmiddagen aften inden havde set Mads Andersen ankomme til hotellet, stod det klart, at morgendagen ville byde på et rent danskeropgør på 8. bræt.

Den slags partier imellem ”den unge” og ”den gamle” er altid interessant, men vores udviklede sig fredsommeligt, hvor Mads gradvist neutraliserede mit pres. Efter tidnøden havde jeg en vis optimisme og gik efter en kompliceret variant, der dog viste sig at føre til remis. I mellemtiden havde Kasimdzhanov sat en officer i slag i en ellers lovende stilling, hvorfor jeg slap for at blive eneste mand, der afgav point i matchen, som Baden vandt knusende

6½-1½! Kvinderækken bød på lidt mere spænding, da Schwäbisch Hall kun havde et enkelt matchpoints forspring til Baden-Baden, men de holdt til mål og vandt dermed deres første mesterskab.

En markant forskel fra Bundesligaen til Xtracon Skakligaen er antallet af tilladte udlændinge på holdet. Restriktionerne blev ophævet efter den såkaldte Bosman-dom i 1995. Efter grundige undersøgelser, bl.a. rådgivning fra det Tyske Sportsforbund, konkluderede de, at udelukkelse af fri deltagelse af andre EU-borgere er ulovligt.

Der er altså ikke tale om, at tyskerne har truffet et skakpolitisk valg om at give udlændinge fri spilletilladelse, men netop, at man mener, at andet er ulovligt. Og det har en række danskere lukreret på. Selv kom jeg til Wattenscheid i 1996, hvor klubbens tre svenskere anbefalede mig, men også Curt Hansen, Lars Bo Hansen, Sune Berg Hansen, Lars Schandorff, Henrik Danielsen og andre spillede på hold, hvor de sad efter to udlændinge.

I Norden har vi fastholdt restriktioner, men da Odense Byret på et retsmøde d. 11. august ikke imødekom Dansk Skak Unions ønske om at afvise sagen, kommer der nu en principielt spændende retssag foranlediget af Chess Team Køge IVS – en retssag, hvis betydning kan række langt ud over skak. Danmarks Idrætsforbund har nemlig anbefalet, at specialforbundene i Danmark

ikke bør diskriminere deltagelse fra EU-borgere, men beslutningen har ikke været prøvet ved en dansk domstol.

En indiskutabelt lovlig løsning ville være at indføre en regel om, at for at være spilleberettiget i den danske liga, må man ikke spille i andre ligaer samtidigt. Men det ville tvinge f.eks. Mads Andersen til at vælge mellem Skanderborg og Solingen og gå glip af enten tilknytningen til barndomsklubben eller den sportslige udfordring i Bundesligaen.

Mit remisparti imod netop Mads var naturligvis det mest relevante at vise, men frem for at vise mig frem som en forsigtig positionsspiller, der ikke får det store ud af små positionelle fordele, er det sjovere at vise et angrebsparti:

**Hvid: Peter Heine Nielsen,
Baden-Baden (2645)
Sort: Dennis Mager,
Speyer-Schweigenheim (2246)
Siciliansk / B90**

1. e4!

Hvor arrangementet i Berlin næsten klappede perfekt, var der før 13. runde problemer med at få lagt parringerne på nettet. Reglen er, at en halv time før rundestart offentliggøres begge holds spillere på den officielle hjemmeside. Derefter har man så 30 minutter til at forberede sig i. Men at håndtere samtlige 14 matcher voldte problemer, og jeg fandt først ud af, at jeg skulle møde Mager

10 minutter før start.

Efter febrilsk at have set på mine vanlige forberedelser i 1. d4 på computeren kom jeg til fornuft og frem for at prøve at afgøre et parti imod en 400 point lavere ratet modstander, valgte jeg blot at spille skak fra træk 1.

1... c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. a3!?

Et mærkeligt træk, som Carlsen vandt over Wojtaszek i Wijk Ann Zee først på året. Trods at jeg stod for forberedelserne til det parti, føler jeg mig ikke kvalificeret til at definere pointen med trækket udover at "nu er det din tur, og uanset hvad du gør, reagerer jeg derefter!"

6... e6

6... e5 var Wojtaszeks træk, hvorefter Carlsen spillede den tidligere kvindelandstræner Thomas Schou Moldts træk 7. Sf5!? og vandt et fint parti.

7. g4!

En anden af pointerne, Populært er 6. h3 forberedende g4, men her behøver jeg ikke bruge tid på forberedelsestræk og kan postulere i det følgende, at min bonde står bedre på a3 end a2.

7... h6

7... d5 blev spillet i Andersen (Jackie!) – Malakhato i Vesterhavsturneringen 2008. Min plan var 8. exd5 Sxd5 9. Ld2 med rimelig stilling.

8. Lg2 Le7 9. Le3 Dc7?

Hvor jeg ikke er nogen stor fan af Sorts generelle opsætning, er dette træk decideret en fejl. Hvor c7 nok er dronningens naturlige felt, er der ingen hast med at placere den der, og f.eks. et udviklingstræk som 9... Sc6 er bedre, især da mit næste træk da kunne besvares med 10 ... Sxd4! fulgt af 11... e5! vindende bonden på g4.

10. h4!

Nu derimod er dette muligt, og Hvid har klar terræfordel.

10... Sfd7 11. De2 Sc6 12. 0-0-0 Tb8 13. f4 b5 14. g5

Under partiet erindrer jeg en vis bekymring, men siddende foran computeren, hvis evaluering viser

knusende hvid fordel, klarer jeg ikke at rekonstruere hvorfor. Det er svært at konkludere andet end, at jeg blot ikke er vant med stillingstyperne som spiller, men kun som sekundant.

14... hxg5?

Hjælper Hvid. 14... b4 satsende på lidt modspil var sidste chance.

15. hxg5 Txb1 16. Txb1 Sf8 17. Kb1

Jeg erindrer en analysesession i ungdomsårene på Gausdal, hvor jeg foreslog et lignende Kb1, og Joe Gallagher satte kongen tilbage på c1 med kommentaren: "We dont need that, lets give mate instead".

17... Sxd4 18. Lxd4 g6 19. Th8 b4 20. axb4 Txb4 21. Lg7!

Et atypisk, men stærkt træk. Min plan er f5-f6, der vinder en officer.

21... Db6 22. Sd1!?

Jeg var lidt fristet af 22. Sd5 exd5 23. exd5, da bindingen i e-linjen ser ud til at afgøre med trusler som Txf8+, men 23. Dg1+! 24. Ka2 Ta4+ 25. Kb3 Db6+! 26. Kxa4 Ld7+ 27. Ka3 Da5+ 28. Kb3 La4+! fulgt af en skak på b5 vinder den hvide dronning.

22... d5 23. exd5 Txf4 24. De3!?

Angrebsparti er måske så meget sagt, men dette sikrer et nemt vandt slutspil grundet bindingen imod Sf8.

24... Dxe3 25. Sxe3 Lc5?!

Men 25... Ld7 26. Le5! fulgt af 27. d6 var også afgørende.

26. d6! Lxd6 27. Lc6+

Og da Sort taber en officer, opgav Mager.

1-0.

Den tyske Bundesliga har et lidt mærkeligt ry hos mange i dansk skak. For mig er det en herlig social oplevelse, hvor man møder mange mennesker, man har stødt på tidligere i livet samt gør sig nye bekendtskaber.

Naturligvis er et stort antal af spillerne professionelle, så derfor er det for de fleste en præmis, at de føler sig nødsaget til at modtage betaling for at gå på arbejde.

Skakweekender plejer at have et presset program, men da vi fejrede mesterskabet behørigt allerede efter 13. runde, var eftermiddagen fri før et sent fly med hjemrejse til Litauen for min kone og jeg. Det gav mulighed for at opleve 1. maj-arrangementet ved Brandenburger Tor, og hvad der dertil hører af festligheder!

Sinquefield Cup

Med en sejr i sidsterunde over russeren Ian Nepomniachi holdt Maxime Vachier-Lagrave verdensmesteren Magnus Carlsen bag sig i Sinquefield Cup i Saint Louis, USA. Fotoet er fra sidsterunde. Anand, Aronian og MVL førte med et halvt point foran Carlsen. Anand spillede en hurtig remis mod Wesley So, og selv om Carlsen gjorde, hvad han skulle og besejrede Aronian – og dermed fik revanche for nederlaget i Stavanger – fastholdt Vachier-Lagrave forspringet med en fin gevinst.

Afgørende var Vachier-Lagraves sejr i 4. rundede med sort over Carlsen, der kiksede i en gunstig stilling. Indsatsen i Saint Louis bragte Vachier-Lagrave op som nr. 2 på Elo-listen efter nordmanden.

Slutstilling:

1. Maxime Vachier-Lagrave 6.
- 2-3. Vishy Anand og Magnus Carlsen 5½.
- 4-5. Sergej Karjakin og Levon Aronian 5.
6. Peter Svidler 4½.
7. Fabiano Caruana 4.
8. Hikaru Nakamura 3½.
- 9-10. Ian Nepomniachi og Wesley So 3.

Foto: Lennart Ootes

